

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1955 — Nr. 11

Fiskeriinspektørenes virksomhet

1/7 1953 — 31/12 1954

Utgitt av
Fiskeridirektøren

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1956

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1955 — Nr. 11

Fiskeriinspektørenes virksomhet

1/7 1953 — 31/12 1954

Utgitt av
Fiskeridirektøren

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1956

INNHold

Forord	5
Beretninger fra fiskeriinspektøren i Finnmark, R. Skotnes.....	7
Beretninger fra fiskeriinspektøren i Troms, Bjørn Berg.....	33
Beretninger fra fiskeriinspektøren i Nordland, Nils Gjerde	69
Beretninger fra fiskeriinspektøren i Møre og Trønde- lag, Aksel Næss.....	77
Beretninger fra fiskeriinspektøren for Vestlandet, Ola Haaland.....	96
Beretninger fra fiskeriinspektøren på Skagerak- kysten, L. E. Buvik.....	123

FORORD

Dette hefte inneholder beretninger om fiskeriinspektørenes virksomhet i budsjettåret 1953/54 og 1. og 2. kvartal 1954/55 (1. juli 1953—31. desember 1954).

Fra 1. januar 1955 vil de beretninger som blir utgitt følge kalenderåret.

Fiskeridirektoratet, Bergen den 11. oktober 1955.

Klaus Sunnanå.

Kr. Bratland.

Beretninger fra fiskeriinspektøren i Finnmark, R. Skotnes.

1. juli—30. september 1953.

Værforholdene. Disse har vært de beste med en kolossal varm sommer, noe man ikke kan huske på lange tider. Det har forekommet en del regn og tåke. Men det har likevel vært en ideell tid for fiskerne til å drive sitt yrke.

Seisnurpenotfiske. Som vanlig på denne årstid har interessen overveiende dreiet seg om dette fiske. Det oppfiskede kvantum ligger samlet vel 4.400 tonn over kvantumet samme tidsrom foregående år. Seien har imidlertid vært småfallende, idet det er vel 757 tonn som er anvendt til fiskemel mot 17 tonn samme tid foregående år. Deltakelsen i fiske har vært som vanlig. Ifølge «Vestfinnmark Arbeiderblad» for 4. august 1953, har det for Kjøllefjord vært mangel på mannskap til seisnurperflåten, noe som antas har forekommet også andre steder. Ifølge samme kilde har der også i Kjøllefjord vært mangel på kaiarbeidere, noe som også er uvanlig på dette sted. Av *seien* er ca. 68,8 % anvendt til hengning, 15,8 % filetert og resten 15,4 % saltet, iset og oppmalt, mot samme tidsrom foregående år 30,9 % hengt, 47 % saltet, 15,3 % filetert og resten 6,8 % iset, annen ferskfiskanvendelse og oppmalt.

Line-, kveite-, snurrevad- og trålfiske. Dette fiske har som vanlig vært drevet utover sommeren og først på høsten, men med betraktelig bedre resultat enn samme tid foregående år. Dette gjelder særlig torsken og ueren, som overveiende skyldes norsk trålfiske. Kveitefiske er også noe bedre i år. Derimot er kvantumet av blåkveite, brosme og steinbit noe mindre. *Hysefisket* var en stund for de østlige vær særlig godt, men avsetningen iallfall for Vardø var meget vanskelig. Dette hadde overveiende sin årsak i at Fi-No-Tros avdeling i Vardø, som har fryseri, holdt opp å kjøpe angivelig på grunn av reparasjoner og vedlikehold, og at de private kjøpere ikke hadde anvendelse for fisken og var ellers opptatt med annet arbeid bl. a. inntakning av tørrfisken, og at hysen en tid var befengt med grunnsnak. Imidlertid var Vardø

Produksjonslag, som har 2 fryseskap, en god avtaker av fisk fra de båter som har sitt tilhold på lagets eller Vardø Fiskersamvirkelags fiskebruk. De fleste av fiskerne måtte dog en tid sikre seg salg av fangstene før de kunne gå ut og sette bruket. — Av *torsken* er 50,3 % anvendt til hengning, 22,3 % saltet og resten 27,4 % iset, filetert og ferskanvendelse, mot henholdsvis 34,3 %, 39,46 % og 17,24 % samme tid foregående år. Av *hysen* er 23,1 % hengt, 51,77 % iset, 24 % filetert og resten 1,13 % saltet og annen ferskanvendelse, mot samme tid foregående år 9,62 % hengt, 74 % iset og resten 19,38 % filetert og saltet. At så stor prosent av hysen som 23,1 % er hengt i år, skyldes overveiende at hysen må ha vært befenget med grunnsmak og at ferskfiskeporten ikke har lagt så godt an.

Agn. Som agn har overveiende vært nyttet frossen sild sydfra og én del av den sild som er blitt fanget i Laksefjorden, og som har vært av meget god kvalitet. Såfremt man har hatt tilstrekkelig med frysekapasitet, har en del av den sild som er fanget i fjordene kunnet bli frosset til agn.

Priser på første hånd. På grunn av utsiktene for et svakere marked for det ferdige produkt, er det siden vårtorskefiskets slutt, så vidt vites ikke blitt betalt høyere priser på råfisken enn de fastsatte minstepriser. Iallfall er det ikke betalt noen overpris av betydning. Fiskerne har funnet seg i dette uten noe klagemål.

Sildefisket. I slutten av juni, samt månedene juli og august, var det i dette distrikt en ganske livlig sesong. Sildefisket begynte først ut på Nordkappbanken og delvis også på Nordbanken. Senere ble den observert utenfor Berlevåg og fortsatte kursen vestover og inn Porsangerfjorden. Senere ble den formerket i munningen av Laksefjorden og seg deretter inn til bunnen av fjorden. Om ikke rett lenge stakk silden ned på dypere vann og opptrådte i havflaten i de såkalte «Dotter». Etter hvert har så fangstene blitt bedre og bedre. Silden er blitt betegnet som førsteklasses vare 10–18 på kiloet og svært fet, men åten umuliggjorde salting. En stund berettes der om at 60–70 notbruk var til stede på Laksefjorden. Det gikk også en stund rykter om at saltefartøyer var på tur til Laksefjorden. Samtidig ble der fisket en del sild både i Alta og Bugøyfjord i Sørvaranger. Man regner med at der i dette distrikt er oppfisket om lag 170.000 hl sild. Sildoljefabrikken i Honningsvåg, som ligger nærmest feltene, har således hatt mer enn nok å gjøre. Det har imidlertid vært mangel på arbeidskraft. Fabrikken har kjørt med tre skift i døgnet. Etter at silden dukket opp, har den dominert driften. Ellers har råstoffet gått ut på rå-guano og lodde. Imidlertid fikk fabrikken maskinskade og inntil denne kunne bli reparert, måtte føringsfartøyene gå helt til Harstad-området med fangstene. Siden silden begynte å strømme inn, har fabrikken i Øks-

fjord også gått for fullt. Til sine tider har det også vært vanskelig fort nok å få losset. Man tør nemlig ikke som om vinteren å fylle bingene. Også her har det vært vanskelig med å få tak i vante arbeidere. På grunn av de vanskeligheter som foran er nevnt, har nødvendigheten av oppførelse av en sildoljefabrikk på Hopseidet kommet sterkt i forgrunnen. Særlig er det Finnmark Fiskarlag som går inn for tanken. En komité har vært på Hopseidet og tatt forholdene i nærmere øyesyn, uten at der er kommet noe ut om resultatet. Det har også hevet seg røster om at fabrikken bør henlegges til Mehamn.

Tørkeforholdene. Til å begynne med så det ut til at det i år skulle bli riktig gode tørkeforhold for den fisk som var hengt. Imidlertid satte det inn med en kolossal varme og senere regn og tåke. Dette gikk særlig ille utover den senest hengte vårtorsk og den fisk som ble hengt før makketiden og som kjøperne ikke kunne finne anvendelse for på annen måte. Fisken ble først skjerpert utenpå, med den følge at den hadde vanskelig for å tørke ved ryggenet. Regn og skodde gjorde da sitt til at kvaliteten langtfra ble bra. Hertil kommer at tørrfisken i år, særlig den som er fanget med trål, er småfallende. Dette vanskeliggjør salg på Italia, idet der som kjent fordres visse prosent av de forskjellige størrelser. En større del enn vanlig må derfor selges til Afrika til noe lavere priser. Hertil kommer at Island i år har en tørrfiskproduksjon på anslagsvis om lag 12.000 tonn, som overveiende også antas må selges på dette marked. Misforholdet i størrelsen på Italia kan selvsagt rette på seg senere.

Omladning av fersk iset-fisk. Så vidt jeg har brakt i erfaring, har det ikke forekommet så få reklamasjoner på den isetfisken som er blitt sendt sørover. Særlig gjelder det den fisk som kommer med lokalbåtene inn til hurtigrutestedene for omladning. Med den knappe ruteplan som er oppsatt både for hurtigrutene og lokalbåtene, hender det ikke så sjelden at lokalbåten ikke når hurtigruten som forutsatt i seilingsplanen. For steder som har anløp av hurtigruten hver dag, blir isetfisken i slike tilfeller stående over et døgn. Verre er det for steder som har færre hurtigruteanløp. Her kan fisken bli stående i flere døgn før den blir sendt. Hva dette kan ha å si både for avskiper og mottaker, kan enhver skjønne. Det bør derfor på hvert hurtigrute-anløpssted settes opp isolerte skur, slik at iallfall utetemperaturen kan holdes borte fra fisken. Her bør det også være adgang til om- eller påising.

Is-situasjonen. På grunn av den varme sommer som har medført en større svinnprosent både på lagret og under arbeidet og transporten av fisken enn vanlig, samt at enkelte lagre ikke var fylt med is, var det på et ganske tidlig tidspunkt klart at det ville komme til å bli manko på naturis i løpet av høsten. Naturislagret i Båtsfjord

som er oppført med statsstøtte, har på grunn av forholdene ikke vært i drift hverken i 1952 eller 1953. Et slikt forhold kan ikke fortsette lengre. Tross flere purringer, har det ikke lyktes meg å få de interesserte til å gjøre noe. Etter mine beregninger skulle lagerkapasiteten pluss en del mindre lagre på selve fiskebrukene, samt den kunstige isproduksjon, kunne dekke behovet for eksport av vel 30.000 tonn fisk. Til sammenlikning kan nevnes at der i hele 1952 ble eksportert 22.300 tonn iset fisk. Jeg skal i min neste kvartalsrapport få lov til å komme nærmere inn på dette spørsmål.

Lån til anskaffelse av større farkoster. Etter kunngjøring av søknader, og etter meddelelsen fra Statens Fiskarbank, om at banken ikke hadde penger til utlån på 1. og 2. prioritet til anskaffelse av større farkoster, har det vært stor forargelse blant søkerne. Allerede i slutten av juli måned d. å. kom der meddelelse om at av 18 søkere fra dette distrikt, var 8 utsatt på grunn av mangel på penger, og at resten 10 stykker var avslått.

De økonomiske forhold. Økonomien blant tilvirkerne, som de senere år har vært ganske god, synes i år å ha sviktet en del. Omsetningsforholdene for det ferdige produkt er for tiden vanskelig, men dette kan selvsagt rette på seg senere og inntil ny vare under kommende sesong blir produsert. Den tidligere fortjeneste har overveiende medgått til reparasjoner og modernisering av fiskebrukene og produksjonsmidlene og skapt sysselsetting for flere. Disse tider synes nå å være forbi, som følge av svakere markeder og større konkurranseforhold. Renteutgiftene på lånekapitalen blir større som følge av usolgte lagre, og det kan også medføre vanskeligheter med å få ny lånekapital. En større del av tørrfisken ligger ennå på lager. De private fiskekjøpere har dog solgt en større del, men verre er det for fiskersamvirkelagene. Det samme gjelder tranen, men her tror man på en bedring om ikke rett lenge. Imidlertid kan man ikke regne med noen fortjeneste på denne produksjonsgren.

Ror- og egnebuer. Det har i kvartalet overveiende vært arbeidet med eldre søknader, men en del nye er dog kommet til. Det har fremdeles vært vanskelig å få de nødvendige innen en rimelig tid. Særlig er det en fra Måsøy herred som har skuffet stort. Når tid denne sak kan bringes til avslutning, er vanskelig å kunne si.

Servicestasjon for fiskere i Vardø. Til tross for flere purringer har det ikke lyktes meg å få styrene i Vardø Produksjonslag og Vardø Fiskersamvirkelag sammen til fellesmøte, slik at man kan få klarhet i spørsmålet hvorvidt der er grunnlag for lagene selv til å bygge felles egnebuer. Dette antas dog å må kunne løses i løpet av førstkommende vinter.

Vannanlegg i fiskeværene. Det har i den senere tid vært ikke så få søknader om statsstøtte til slike anlegg, og flere er påbegynt. Ordningen har vært slik at vedkommende herredsiingeniør har foretatt planleggelsen og kostnadsberegningen. Formannskapene har da på basis herav satt opp en finansieringsplan, nærmest en ønskeliste til de forskjellige institusjoner. Saken har så gått til fylkesgjenreisningsnemndas ingeniørkontor for bearbeidelse og deretter til havnedirektøren, som den der skal godkjenne planen. Deretter har arbeidet tatt til med finansieringen. Da det her kommer flere institusjoner og departementer inn i bildet, har det tatt en uforholdsmessig lang tid før arbeidet i marken kunne bli iverksatt. Det ville vært ønskelig om tildelingen av statsstøtten ikke var tillagt så mange institusjoner idet finansieringsproblema antakelig da ville blitt snarere løst.

Helsestellet. Fiskeridirektoratet har med samtykke av Fiskeridepartementet ytet flere mindre bidrag til bygging av sykestuer i fiskeværene i dette distrikt. Så vidt vites er det bare Mehamn som har fått sin sykestue oppført og driften igangsatt. Det er samstemmighet om at denne stue er en prektig bygning som befolkningen og de tilreisende fiskere vil få glede av.

Slipper og mek. verksteder i Finnmark. Særutvalget for fiskeriene under Utbyggingsfondet, har i løpet av året utarbeidet en plan for bygging av slipper m. v. i dette distrikt. I planen inngår allerede oppførte anlegg, samt anlegg som trenger utvidelse. Planen er stort sett godkjent av fylkesrådet under Utbyggingsfondet. Arbeidet med planen om slipp m. v. i Båtsfjord er allerede påbegynt. Det er hittil tegnet andeler i anlegget på om lag kr. 30.000. Hertil kommer kommunen som antas vil komme til å tegne seg for et passende beløp. Imidlertid er grunnspørsmålet ennå ikke løst. Utbyggingsfondet har allerede kunngjort stillingen som driftsjef ledig, og det er grunn til å anta at den som blir antatt, blir sendt til Båtsfjord for sammen med interimsstyre i andelslaget å utarbeide forslag til planer og kostnadsoverslag. Finansieringen blir antakelig slik: 1) Egenkapital, 2) lån av Statens Fiskarbank og 3) toppfinansiering av Utbyggingsfondet.

Rekefiske. Dette fiske som overveiende har foregått i Varangerfjorden har i dette kvartal nærmest vært uten betydning. Fra Bugøyenes Fiskarlag foreligger det nå krav om at Varangerfjorden bør fredes mot rekefiske vestfor en rett linje fra Ekkerøy til Holmengrå, da fiskarlaget mener at rekefisket ødelegger fiskebestanden. Mortensnes og Bøkfjord Fiskarlag samt flertallet i Kariel Fiskarlag har sluttet seg til kravet, mens mindretallet og Vadsø Fiskarlag er imot fredning. Finnmark Fiskarlag som er forelagt saken, har vedtatt at de interesserte parter innkalles til et møte i Vadsø, hvor også jeg er anmodet om å være til stede.

Naturskadefondet. I kvartalets løp er der innkommet en del søknader om hjelp av fondet, men ikke så mange som i tidligere kvartaler. Av dokumentene framgår bl. a. at det ikke er så få båteiere som ikke har sine farkoster forsikret. Dette gjelder særlig mindre båter, og båter som der ikke hviler noen panteheftelse på. Søknadene omfatter også tap av fiskeredskaper som har stått i sjøen. Som kjent har man her oppe ingen forsikringsinnretninger som har til formål å forsikre fiskeredskaper som står i sjøen. Mindre robåter holdes som regel ikke forsikret uten i forbindelse med hovedfarkost.

Utbyggingsfondet. Som formann i særutvalget for fiskeriene under dette fond, er der hertil innkommet ganske mange saker til behandling og som har tatt sin tid. Det gjenstår nå for særutvalget å fremme forslag til plan for utbygging av havner og plan for bygging av veier i sjøbygdene. Når det gjelder havnene, så skulle forslag til plan etter mitt skjønn best kunne utarbeides av fylkeshammenemnda. Plan for veier i sjøbygdene antas skulle kunne foreligge i løpet av første halvår 1954.

Merkeregistret. Med den omlegging som har funnet sted at transportfartøyer skal utgå av registret for merkepliktige norske fiskefartøyer, har medført et ikke ubetydelig merarbeid. Dette kommer overveiende av, at flere farkoster driver en kombinasjon av transport og fiske, etter som det passer. Nevnes kan også at der i den senere tid er kommet til et ikke ubetydelig antall av mindre motorbåter som er blitt innregistrert. Ellers kan nevnes at en flerhet av båteierne er meget sløve når det gjelder forandringer, bl. a. eiendomsforholdet, skifting av motor m. v.

Utenlandske trålere. Så vidt jeg har brakt i erfaring, har det på feltene ikke opptrådt flere utenlandske trålere enn som er vanlig på denne årstid. En del brukstap som følge av trålerne har dog forekommet.

Småhvalfangsten. En del hvalfangere fra andre fylker har også dette kvartal drevet hvalfangst utenfor kysten av Finnmark. Hval er blitt fanget, men da avsetningsforholdene har vært vanskelig med lave priser, har driftstiden blitt kort.

Størje. Som en kuriositet kan opplyses, at det i Vestfinnmark ifølge presse- og radiomeldinger i august måned i år er blitt observert størje, men så vidt vites er ingen fangster blitt tatt. Hvorvidt det er varmen som er årsaken, er vanskelig å si.

I dette kvartal er innkommet og journalført 462 brever og innberetninger og noenlunde samme antall utgående.

I samme tidsrom har jeg 18 reisedager.

I. oktober—31. desember 1953.

Værforholdene har etter forholdene på denne årstid vært meget bra. Omtrent bare mildvær med forholdsvis høy temperatur. Som vanlig med slikt mildvær blir værforholdene noe ustabile, som medfører flere landliggedager enn vanlig.

Seisnurpenotfisket. Dette fiske avsluttedes tidligere enn vanlig og ble vel 370 tonn mindre enn samme tidsrom foregående år, som også gjennomsnittlig lå lavere enn vanlig.

Bankfisket. Bankfisket på Gåslandsbanken fortsatte med forholdsvis gode resultater. I fangstene forekom der betydelig med stor hyse (jumbo-hyse) og litt steinbit. Torsken var derimot gjennomgående småfallende med enkelte stortorsk iblant. Fisket fortsatte deretter på Skolpenbanken, Østbanken og Nordbanken og som varte til primo desember. I fangstene her var det betydelig hyse av pen størrelse og god kvalitet. Ett og annet eksemplar av jumbo-hyse forekom også her. Torsken var imidlertid noe større og mer jevn her enn på Gåslandsbanken. Fisket i bakken var også forholdsvis bra for de østlige vær, med gjennomsnittlig 40 % pen hyse. For *Vestfinnmark* begynte bankfisket noe senere, nemlig ultimo november måned. I fangstene på Hjelmsøybanken regnes der gjennomsnittlig med ca. 40 % hyse og på Nordkappbanken en noe større prosent. Dette fiske varte imidlertid ut kvartalet. Dessuten har fisket vært drevet langs kysten og inne i fjordene med ulike redskaper og fangstene har vært variable. Torskekvantumet ligger vel 2.800 tonn under samme kvartal foregående år, mens hysekvantumet ligger ca. 2.900 tonn over nevnte kvartal. Det samme gjelder steinbit- og uerkvantumet som ligger henholdsvis ca. 114 og 582 tonn over fjorårets. Av *torsken* er 38,5 % hengt og rotskjært, 19,9 % saltet, 26,4 % iset og resten 15,2 % filetert og annen ferskfiskanvendelse. Av dette skulle tydes at torsken gjennomsnittlig har vært småfailen. Av *hysen* er 55,6 % iset, 32,4 % filetert og resten 12 % hengt, annen anvendelse og røkt.

Norsk trålfiske. Bortsett fra en Hammerfest-tråler og «Thor Iversen», har de mindre trålere så vidt vites ikke drevet med trål i denne tidsbolk. En del har overveiende drevet stubb-fiske.

Agn. Som agn har vært nyttet frosset sild fra Sør-Norge og delvis også fra Troms fylke. Da det en tid så ut til at det skulle bli mangel på agn, ble det — også med myndighetenes hjelp — bestilt frosset sild fra Danmark, Sverige og Island. Denne sild som agn betraktet var meget god, og som fiskerne var meget godt fornøyd med. Den mulighet er selvsagt også til stede at dette agn kom på et beleilig tidspunkt hvor fisk var til stede.

Omsetningen på første hånd. Denne har vært meget god, og så

vidt vites er det heller ikke i denne tidsbolk blitt betalt mer enn de av Norges Råfisklag fastsatte minstepriser.

Omsetningen av saltfisk-torsk. Som følge av den lave pris på saltet torsk, har avsetningen vært meget treg. Prisen har vært nede i kr. 23 pr. vekt à 20 kg. Etter at Brasil atter er blitt interessert i kjøp av klippfisk, har prisene på saltfisk steget og var ved årsskiftet oppe i kr. 28 pr. vekt, en stigning som i mindre grad antas også vil fortsette på nyåret.

Omsetning av tørrfisk. Avsetningen har vært treg, men det har dog gått ut en del. En del særlig av ukurant størrelse og kvalitet ligger fremdeles ved årsskiftet på produsentenes og salgslagenes lager. Fra et enkelt hold er det blitt opplyst at fisk fanget med småtrålere blir sprengt, og når der inntreer dårlige tørkeforhold, løsner kjøttet fra ryggbenet. Fisken får et større volum enn vanlig og står ikke i forhold til vekten. Dette antas å være et forhold som gjelder ikke bare fisk som er fanget med trål.

Omsetningen av tran. Tranproduksjonen i dette distrikt i hele 1953 antas å ligge omkring 39.300 hl. Omsetningen har imidlertid vært treg med vikende priser, som overveiende har brakt produsentene tap. I den senere tid har det dog med det offentliges mellomkomst gått ut ganske betydelig av produsentenes lager. Så vidt jeg har forstått skal der ikke ligge særlig meget igjen.

Filetproduksjonen. Råstofftilgangen i 1. kvartal 1953 var meget beskjedent på grunn av stormfullt vær. De største fiskefarkoster i dette distrikt har også for en større del i denne tidsbolk vært fraværende på notfisket i Lofoten. Tilgangen av råstoff de øvrige 3 kvartalene i 1953 har vært tilfredsstillende. Til filetanleggene i Vardø, Båtsfjord og Honningsvåg, er der brakt fangster helt fra Gåslandsbanken. Til Honningsvåg kan kvaliteten neppe bli god til filet, da det bare mellom Vardø og Honningsvåg er en lengde på 120 n. mil. Særlig gjelder det «jumbo-hysen». Fryseindustrien i Finnmark har i de senere år hatt en stor utvikling og produksjonen av filet i dette distrikt regnes å ha mellom 60 og 65 % av landskvantumet. Produksjonen har således skapt sysselsetting for mange mennesker. Fiskerne har også tjent mere penger som følge av overpris. De store anlegg må imidlertid for en del basere sin råstofftilgang på føringsfisk, hvilket medfører større utgifter og dårligere kvalitet. Det er derfor en alminnelig oppfatning at flere små fryse- og fileteringsanlegg har vært mer fordelaktig. I dette kvartal er nyttet 964 tonn mer hyse enn torsk til filet. Dette kommer av at hysefisket har vært relativt stort, men årsaken er også den at pristilskudd til filetering ikke omfatter torsk. Fiskerne oppnår således ikke mer pris for torsken enn den som anvendes til henging og salting.

Ferskfiskeksporten. Denne har vært som vanlig, men er noe større enn samme tid foregående år. Noen reklamasjon av betydning, har så vidt vites ikke forekommet. Det er imidlertid lite trolig at denne gren av omsetningen har gitt sine utøvere et rimelig økonomisk resultat.

Naturisforholdene. Som kjent ble det i dette kvartal mangel både på natur- og kunstig is. Etter krigen i Finnmark ble det bygget med statsstøtte i alt 7 naturislagre, med en beregnet kapasitet på ca. 18.000 tonn. Etter nærmere undersøkelser ble det vinteren 1953 fram til april måned i disse lagre bare innlagt ca. 10.500 tonn. I kapasiteten er det her også regnet med Båtsfjord, som på grunn av forskjellige forhold ikke har lagt inn is hverken i 1952 eller 1953.

De anlegg det her gjelder er:

	Kapasitet	Innlagt 1953
1. Vardø	3.200 tonn	2.600 tonn
2. Båtsfjord	2.500 »	0 »
3. Mehamn	900 »	900 »
4. Kjøllefjord	1 200 »	300 »
5. Honningsvåg	3.000 »	2.500 »
6. Ryggefjord	3.200 »	1.800 »
7. Indrefjord	4.000 »	2.400 »
	<hr/>	<hr/>
	Tilsammen 18.000 tonn	10.500 tonn

Hertil kommer en del mindre private naturislagre og lagre som er innbygget i samvirkebrukene, samt kunstisproduksjon som skjønnsmessig og forsiktig kan settes til ca. 5.500 tonn.

Oversikten skulle da for tiden bli å se slik ut:

1. Lagerkapasiteten 18.000 ÷ Båtsfjord 2.500 . . . = 15.500 tonn
2. Nytt privatlager i Båtsfjord = 1.000 »
3. Forannevnte smålager og kunstisproduksjon .. = 5.500 »

Samlet lagerkapasitet = 22.000 tonn

Regner man så flott som $\frac{3}{4}$ kg is på 1 kg fisk, skulle dette utgjøre

$$\frac{22.000 \times 4}{3} \text{ vel } 29.300 \text{ tonn fisk.}$$

Til sammenlikning kan nevnes at der i 1952 ble sendt ca. 22.300 tonn iset fisk og i 1953 ca. 21.000 tonn. Som det vil sees at såfremt lagerkapasiteten har vært fullt utnyttet i 1953, skulle beholdningene av is ha strukket til. Hertil kommer den is som tas direkte fra vannene og nyttes den tid isen ligger, men som er vanskelig å beregne mengden av på grunn av at isen legger til forskjellige tider de for-

skjellige år. Men det antas å skulle kunne dekke det isbehov fiskerne tar ombord i sine fiskefartøyer. For å hjelpe på at isforbruket kan dekkes en slik kolossal varm sommer og høst som man hadde, er det å anbefale at kunstisproduksjonen blir øket. Det bemerkes at når der i 1953 er lagt inn så minimalt med is i forhold til kapasiteten, er den vesentlige årsak den at de fleste lagrene etter krigen ikke har vært tømt for is. Det resterende av isen har frosset sammen til en fast blokk, som har vært vanskelig å få ut uten betydelige omkostninger. De fleste har også regnet med at isforretning var en god og lønnsom forretning, men dette har ikke holdt. Utgiftene med inntak og utlevering har nemlig steget uforholdsmessig. Dessuten har strømstans o. l. kommet til.

Vannanlegg i fiskeværene. Jeg har inntrykk av at vinteren også nyttes til planleggelse og kostnadsberegning av en del nye vannanlegg her i Finnmark. En del som tidligere har søkt om statsstøtte, har ennå ikke fått sine vannverksplaner godkjent. Dette gjelder bl. a. Indrefjord Vannverk A/L i Sørøysund herred. Pressen klaget over at Finnmark Fylkesgjenreisningsnemnd ennå ikke har fått planene ferdig og mener at dette anlegg må gå foran når det gjelder rekkefølgen med ekspedering av saken. Det bemerkes at Sørøysund herred ikke har tilsatt herredingeniør, og man kan etter mitt skjønn ikke vente at en enkelt mann på gjenreisningsnemnda kan makte alt. Sørøysund herred er også interessert i at der blir bygget vannverk både i Akkarfjord og Kårhamn, samme herred.

Sykestuer. Som kjent er der over fiskeribudsjettet ytet statsstøtte til flere sykestuer i fiskeværene i Finnmark. I enkelte tilfelle er der også ytet støtte til legekantor og bad. Av disse er det til nå bare Mehamn sykestue som er oppført og tatt i bruk. Derimot er planene og særlig finansieringsplanen for flere ennå flytende. For Båtsfjord er der innsamlet betydelig private midler som antas være medgått til bygging av kjelleren. Da bygget ble stoppet, lå der en del materialer, sement og bygningsartikler igjen, men disse skal være forsvunnet. Ja der påstås at noe skal være solgt. Folk i Båtsfjord kaller hele sykehusbygningen for en skandale. Heldigvis tross pågang er støtten fra Fiskeridepartementet kr. 10.000 ennå beroende i Norges Bank, Vardø. Det samme gjelder kr. 9.000 til bygging av folkebad og legekantor i Nordfjord, Syltefjord, hvor finansieringsplanen ennå ikke er i orden. Etter det opplyste, er kjellermuren her ferdig.

Slipper og mek. verksteder. I forbindelse med «særutvalget» under utbyggingsfondets utarbeidede planer for bygging av slipper m. v. i Finnmark, har der vært en del forespørsler og korrespondanse om denne sak. Båtsfjord er her kommet lengst, idet private personer og firmaer allerede har tegnet seg for kr. 30.000. Kommunen har like-

ledes tegnet seg for kr. 50.000 og Norges Råfisklag har tilsagt sin støtte så snart planen og kostnadsoverslaget foreligger. Industridirektoratet har kunngjort stillingen som sjef ledig, og av de innkomne søknader vil en bli anmodet om å reise til Båtsfjord for planleggelse av anlegget. Grunnspørsmålet er ennå ikke brakt i formell orden, men det må antas at dette vil være i orden i løpet av våren 1954. *Havøysund Patent-slipp* er nå ferdig med den foreløpige utvidelse og kan nå ta imot ordrer på båtoverbygg, som rorhus, egnebuer, kahytter, bysser o. l. Det er bygget et lagerhus i tilknytning til slippet på 160 m² i 2 etasjer. Første etasje omfatter snekkerverksted og monteringshall. Utvidelsene er finansiert bl. a. med lån i Utbyggingsfondet på kr. 72.000. Slippet beskjeftiger for tiden 15 mann.

Utenlandske trålere. Oppbringelse av utenlandske trålere synes å være avtakende, idet det så vidt vites bare er en i dette kvartal som er oppbrakt til Vardø. Det var en engelsk tråler «Lancer» av Grimsby som den 31. desember 1953 ble tatt for ulovlig fiske utenfor Berlevåg. Den ble stoppet etter 6 skudd foran baugen av korvetten «Andenes». Den hadde nesten full fangst. Skipperen innrømmet i retten at han med fullt overlegg hadde fisket innenfor fiskerigrensen, hvorfor han på stående fot vedtok en bot og inndragning på tilsammen kr. 95.000 som han stillet garanti for.

Deltakelse i fiske. Det har nok vært en større deltagelse av fremmede fiskere i dette kvartal enn tidligere år. Således kan nevnes at Båtsfjord har hatt et belegg på opptil 80—90 farkoster og Vardø 35—40. De øvrige fiskevær har imidlertid hatt betydelig mindre belegg og kortere tid, overveiende på gjennomfart til de østlige vær. De fleste avsluttet medio desember og reiste hjem, men ytterst få er kommet tilbake.

Rekefiske i Varangerfjorden. De som driver rekefabrikkene i Vadsø opplyser at rekefisket i 1953 har vært dårlig. Råstofftilgangen ble langt fra det man hadde ventet. Fabrikkene hadde vanskeligheter med å levere det de hadde fått salg på. Det skyldes på de høye temperaturer i sjøen. Det vil neppe bli noen stans av fabrikkene der. De skal fortsette og se om ikke året 1954 vil gi bedre resultater. Som nevnt i min forrige kvartalsrapport, kreves der nå at dette fiske blir forbudt vestenfor en rett linje fra Ekkerøy til Holmen grå. Saken har vært og er fremdeles under behandling i de lokale fiskerlag i de distrikter det her gjelder, samt i fylkesfiskarlaget. Det kan også opplyses at jeg den 3. januar 1954 var innkalt og møtte i Vadsø til konferanse om denne sak. Her ble kravet betydelig redusert.

Naturskadefondet. Det er også i dette kvartal kommet inn en del søknader om støtte av dette fond til reparasjon og gjenskaffelse av båter, samt redskaper som er bortkommet mens de sto i sjøen. Her-

redsstyrenes tilretteleggelse av slike saker, har ikke alltid vært tilfredsstillende og som har medført et betydelig merarbeid.

Utbyggingsfondet. Korrespondansen i forbindelse med søknader om støtte til ett eller annet formål, har også i dette kvartal vært betydelig, om enn mindre enn tidligere. Den 2. og 3. desember 1953 var jeg etter innkallelse til møte i Utbyggingsfondets styre i Oslo. Med de mange foredrag med drøftinger etterpå, ble dette et meget interessant og lærerikt møte. Jeg fikk her bl. a. inntrykk av at planer, kostnadsoverslag, rentabilitetsberegning m. v. måtte være godt tilrettelagt, og jeg tror det ville være riktigst om Utbyggingsfondet her hjalp til med teknisk bistand iallfall av en del av sakene.

I dette kvartal er innkommet og journalført 370 brever og innberetninger og noenlunde samme antall utgående.

I samme tidsrom har jeg 29 reisedager, hvorav 15 for Fiskeridirektoratet.

1. januar — 31. mars 1954.

Værforholdene. Disse må man vel kunne si har vært ganske gode etter årstiden å dømme, og landtemperaturer sett på samme måte har vært forholdsvis høy.

Fisket. Det oppfiskede kvantum ligger noenlunde på samme plan som samme tidsrom foregående år. Det er bare sei-, blåkveite- og brosmekvantumet som ligger noe under. Derimot ligger uerkvantumet vel 444 tonn over samme tidsrom i fjor. Fisket på Breivikfjorden har i dette kvartal vært ganske bra. Det samlede oppfiskede kvantum utgjorde således vel 2.000 tonn mot samme tid i 1953 1.059 tonn. Ellers har fisket for Østfinnmark vært meget dårlig og driften stort sett lagt nede mellom nyttår og den tid båtene gikk til Lofoten for å delta i notfisket der. Når det gjelder deltakelsen, gjelder dette for så vidt også Vestfinnmark, men ikke i den utstrekning. Dette har sin årsak i at fisket på Vestfinnmark spesielt på Hjelmsøybanken omkring månedskiftet januar—februar tok seg godt opp med fangster opptil 40.000 kg, overveiende hyse. Det samme gjelder fisket på Nygrunnen, men her var fangstene bare torsk av pen størrelse. Til Hammerfest er det ultimo januar også kommet opp bankbåter med pene fangster, opptil 30.000 kg, overveiende torsk. Bakkebåtene hadde på samme tid fra 400 til 1.200 kg, halvparten hyse. Storsild som agn som ble brakt ut til værene øket fangstkvantumet betraktelig. Det har imidlertid vært klaget over dårlige fangstforhold på bankene på grunn av sterk strøm, og det har også vært klaget over tap av bruk. Det har også vært klaget over agn som har ligget lenge på lager og som overveiende skal være kommet fra Troms eller fanget der. Av det i dette tidsrom på land brakte kvantum av *torsk* er ca. 44,5 % saltet, ca. 18,1 % hengt

og resten 37,4 % iset, filetert eller gitt en annen ferskanvendelse. Av *hysen* er ca. 60 % iset og resten 40 % filetert, hengt, saltet eller gitt en annen ferskanvendelse. Av andre fiskesorter kan nevnes *ueren*. Av denne er hele 86,2 % iset og resten 13,8 % filetert og saltet.

Agn. Som agn har det overveiende vært nyttet frossen storsild, som første gang kom ut til værene omkring 27. januar. I den senere tid av kvartalet har det vært nyttet fersk lodde. Et mindre parti akkar har også vært nyttet med stor fordel.

Sildefisket. Noen oppgave over det oppfiskede kvantum sild i dette distrikt har jeg ikke. Men jeg har inntrykk av at dette fisket har vært noe bedre enn i samme tidsrom foregående år. Som en kuriositet kan nevnes at gyteferdig storsild ble funnet i Laksefjorden primo mars d. å. Etter undersøkelser viste det seg å være vanlig norsk sørlig type storsild fra 4 til 6 år gammel. Deltakelsen i det alminnelige sildesnurpefisket har nok vært større denne periode enn tidligere.

Loddefisket. Allerede i slutten av januar ble det meddelt om en del lodde i fisken fra Østbanken. Fiskeforekomstene var imidlertid små. Senere, omkring primo mars, kom der småtrålere som hadde fisket utenfor grensen i farvannet fra Berlevåg til Vardø på land med fisk som var fullsprengt av fersk lodde. Samtidig ble det meddelt om masser av lodde på russekysten som var på trekk vestover. Den 22. mars ble lodde fanget utenfor Bugøynes og den 25. mars var lodde-*nøtene* som allerede var satt ut på havnen i Vadsø gått full av lodde. På mindre snurpenøter ble det også tatt ganske betydelige mengder på det åpne hav ute på Varangerfjorden og utfor Vardø. Hermed var storslaget om lodden i gang og fangstene ble sendt til fabrikker i Finnmark og helt ned til Troms. Det ble imidlertid stor mangel på føringsfartøyer, men ved en bedre organisering fra Sildekontoret i Øksfjord ble denne mangel overveiende avhjulpet. En del av den første lodde ble sendt med hurtigruten som agn til værene vestenfor, bl. a. til Breivikbotn, men noen storfangster ble det ikke. Enkelte fangster ble dog opptil 2.000 kg på 25 stamper. De største fangster for Kjøllefjord ble bare 900 kg på 2 kasser lodde. Derimot ble det betraktelig bedre fangster på Breivikfjorden på akkaregnet line. Ultimo mars ble det også observert lodde på strekningen Nordkyn—Mehamn-fjorden, men denne kom snart bort. Noen fisk av betydning fulgte ikke med. Bare fra landnøtene i Vadsø er der pr. 31. mars 1954 fraktet ca. 30.000 hl lodde. Hertil kommer ca. 1.500 kasser à 60 liter = 900 hl lodde som er sendt til agn. Loddefisket fortsetter og i skrivende stund er tyngden kommet utenfor Kiberg og Vardø, hvor fisket fortsetter. Etter det opplyste skal loddekvantumet som er fanget i Varangerfjorden og utenfor Kiberg og Vardø nå være kommet opp i henimot 250.000 hl.

Avsetningsforholdene. Disse har på første hånd vært meget god.

Så vidt vites har fisken ikke vært betalt med høyere priser enn de minstepriser som er fastsatt av Norges Råfisklag. Det har heller ikke vært meldt om mangel på kaiarbeidere eller flekkere.

Filetering. Etter statistikken er det i denne tidsbolk bare filetert 1.890 tonn råfisk. Dette kan neppe være riktig. En større del av den fisk som er oppgitt å være iset, må være anvendt til filetering. Særlig gjelder dette blåkveite, steinbit og uer.

Saltfisken. Det har i perioden blitt lettere å omsette saltfisk. Etter pressemeldinger har nemlig prisen på saltfisk-torsk steget til kr. 32 pr. vekt à 20 kg.

Tranen. Avsetningen på tran er fremdeles treg med vikende priser, hvorfor en del av produsentene har vært tilbakeholdne i håp om at prisene skulle stige. Av hensyn til driftskapitalen har nok en del vært nødt til å selge. Imidlertid er det grunn til å anta at produsentene kommer til å få tap på denne produksjonsgren. Særlig gjelder det de som ennå har eldre damperier med umoderne maskinelt utstyr.

Tørrfisk. Der ligger fremdeles ganske store partier av tørrfisk både på produsentenes og salgslagenes lager. Skulle prisen synke vil dette ramme fiskersamvirkelagene sterkest, idet disse for tiden synes å ha en tendens til å holde på varen. Det skal jo ikke en ubetydelig stigning til i prisen for å dekke rentetap og et større svinn. Det kan også bli vanskelig å få ny driftskapital. Enkelte av samvirkebestyrerne føler seg nå — som rimelig kan være — urolig over denne utvikling.

Oppbrakt russisk tråler. Den 10. januar 1954 ble den russiske tråler «Ercna» tatt for ulovlig fiske utenfor Kongsfjord, ca. 1 n. mil innenfor fiskerigrensen. Korvetten «Sørøy» kom opp med tråleren til Vardø den 11. januar.

Andre utenlandske trålere. På forespørsel uttaler politimesteren i Vardø til pressen, at etter dommen i Haag da den norske fiskerigrense ble trukket over fjorder og sund, har utenlandske trålerskipper funnet det for risikabelt å trosse forskriftene og fiske på ulovlige plasser, slik at i løpet av de to siste årene har antallet oppbrakte utenlandske trålere gått betydelig ned.

Norske småtrålere. Derimot uttaler politimesteren, ser det ut til at de norske småtrålere har overtatt geskjeften når det gjelder å fiske innenfor fiskerigrensen. Etter hvert som antallet småtrålere har økt, har også kriminaliteten økt tilsvarende. Særlig i vår- og sommermånedene finner småtrålingen sted, og enkelte dager ble hele avdelinger av småtrålere knepet i full aktivitet innenfor grensen på en dag.

Innleggelse av naturis. Etter en del påminnelser, har innehaverne av naturislagre vært ganske flinke til å legge inn is i år. Således er det på en beregnet lagerkapasitet på 21.830 tonn, beregnet innlagt 20.195 tonn. Hertil kommer så kunstis-produksjonen, som er beregnet

til 30 tonn pr. døgn, samt den is som tas direkte fra vannene og nyttes uten å ha passert noe lager.

Vannanlegg i fiskeværene. Dessverre er der noen steder hvor planen for vannanlegg har vært under bearbeidelse, men hvor den ennå ikke er godkjent. Så lenge planen ikke er godkjent kan selvsagt heller ikke finansieringsplanen bringes i orden. Den økonomiske bæreevne hos kommunene og/eller andelslagene er heller ikke stor. Det faller derfor ikke ubetydelig arbeid på dette kontor, som skal kreve at den tekniske utførelse skal bli tilfredsstillende. Om vinteren er det vanskelig å få arbeidet utført i marken og beregningene tar også sin tid. Enkelte kommuner har heller ikke ansatt tilfredsstillende teknisk hjelp, og man kan heller ikke vente at en enkelt ingeniør på Fylkesgjenreisningskontoret kan rekke over alt.

Undersøkelser i Barentshavet. Av hensyn til det fremtidige fiske og undersøkelsene av fiskeforekomstene i Barentshavet — hvorfra den overveiende del av den ikke kjønnsmodne skreibestand rekrutteres — tør jeg be om at en utvidet undersøkelse blir foretatt. Skulle det bli vanskelig å avse skip og vitenskapsmenn til dette formål, bes det tatt under overveieelse å stille midler til disposisjon til fiskere med dertil skikkede farkoster og redskaper til å foreta nærmere praktiske undersøkelser. Utenkelig er det heller ikke at årsaken til de siste års feilslagte fiskerier og den mindre fisk som har forekommet i fangstene på finnmarkskysten, er den store russiske trålerflåte som overveiende fisker i Barentshavet. Skulle driften vise seg å være lønnsom, skulle selvsagt statens garanti falle bort. En eventuell plan for forsøkene måtte selvsagt settes opp i konferanse med våre vitenskapsmenn. Den mulighet er kanskje også til stede at Statens trålere «Thor Iversen» og «Peder Rønnestad» kunne avse tid til å foreta en del praktiske undersøkelser der.

Nylongarn. Det foreligger ennå ingen rapporter fra de fiskere som har fått utlånt av Fiskeridirektoratet til forsøk 20 stk. nylon- og perlongarn. Imidlertid kan man allerede nå slå fast, at slike garn er betydelig overlegne med hensyn til fangstevnen i forhold til garn av vanlig materiale. Nevnes kan også at det ikke er få fiskere som ved egne midler har anskaffet seg nylongarn.

Slipp med verksted i Båtsfjord. Som muligens kjent har Utbyggingsfondet stillet i utsikt lån til oppførelse av slipp m. v. i Båtsfjord. Industridirektoratet har allerede etter kunngjøring antatt en mann for driften. Mannen har vært i Båtsfjord og sett på forholdene, og etter det opplyste er han reist tilbake for å ta fatt på planleggelsen.

Utbyggingsfondet. Også i dette kvartal er der ført en del korrespondanse i forbindelse med søknader av en eller annen art. Jeg er også blitt anmodet om å utarbeide en oversikt over de havnekrav

som ut gjennom årene er fremkommet. Oversikten skulle også omfatte de planer som var godkjent av Stortinget, og bevilgninger hertil var påbegynt. Dessuten skulle oversikten omfatte de planer som var kostnadsberegnet og de som ikke var kostnadsberegnet. Jeg viser til brev herfra til fylkesmannen i Finnmark av 26. mars d. å., hvorav en gjenpart sees å være sendt herr Fiskeridirektøren.

Merkeregistret. Det er ført en ganske omfattende korrespondanse med så vel tilsynsmennene som båteiere, særlig hva som angår de farkoster som driver transport og som skal utgå av merkeregistret over norske fiskefarkoster.

Forulykkede fiskere. Den 13. januar forulykket fisker Eilert Åjala, Kamøyvær, ute på Nordkappbanken under trekning av bruk. To mann ble slengt over bord av en brottsjø. Begge ble berget ombord igjen, men den 20-årige Åjala var allerede død. — Den 2. februar kantret en småbåt på havnen i Kamøyvær med to mann ombord. Under svømming til land druknet Peder Myrheim, Kamøyvær. Han etterlater seg hustru og syv barn, de fleste mindreårige.

I dette kvartal er innkommet og journalført 372 skrivelser og innberetninger og noenlunde samme antall utgående.

I samme tidsrom har jeg 15 reisedager.

1. april — 30. juni 1954.

Værforholdene. Disse må vel under dette vårtorskefiske sies å ha vært noenlunde bra, bortsett fra mindre kulinger i slutten av april måned, som iallfall hindret de mindre båter og båter som drev med jukse i å drifte. Omkring 25. mai satte det inn med kuling fra nord med vekslende snø og regn.

Lodde. Som meddelte i min forrige beretning kom lodda under land ved kysten av Bugøynes omkring 22. mars og inne på havnen i Vadsø tre dager etter, og fylte utestående loddenøter. Der ble også tatt en del loddefangster på det åpne hav i Varangerfjorden og utenfor Kiberg og Vardø. Den første lodde ble nyttet som agn, og noen torskefangster ble også tatt, særlig på Breivikfjorden og Kjøllefjord. Den store mengde lodde gikk til sildoljefabrikkene i Honningsvåg og Øksfjord og helt ned til fabrikkene i Troms fylke. Etter det opplyste regnes der med å være oppfisket av lodde henimot $\frac{1}{4}$ mill. hl til en verdi av om lag $1\frac{1}{2}$ mill. kroner. Imidlertid var der stor mangel på føringsbåter. En medvirkende årsak hertil er naturlig nok den vanskelige føring av slikt stoff over det lange og åpne Østhavet. Noe lodde av betydning er ikke blitt formerket på Vestfinnmark. En del ble dog formerket i slutten av sesongen så langt vest som ved Honningsvåg.

Oppsynet. Dette ble satt den 25. mars og hevet igjen den 19. juni.

Vårtorskefisket. Dette fisket må vel denne gang sies å ha slått feil. Således er torskekvantumet under halvparten av fjorårets. Sei-, brosm- og steinbitfisket har også sviktet en del sett i forholdet til vårfisket 1953, mens hyse-, blåkveite- og uerfisket ligger en del over.

Av *torskepartiet* er vel 65,5 % hengt til rundfisk og rotskjær, mot i fjor 69,5 %, saltet 24,7 %, filetert henimot 5,4 % og resten 4,4 % er iset og annen anvendelse. Av *hysen* er 57,9 % hengt til rundfisk og rotskjær, iset og filetert henimot 25,2 % og resten 16,9 % saltet og annen anvendelse. Forekomstene av torsk kan neppe karakteriseres som loddetorsk. Loddetorsken antas denne gang å ha hatt sin vandring lengre fra land. Av *blåkveitepartiet*, som er over det dobbelte for samme tidsrom i fjor, er ifølge oppgave fra fylket alt iset. Dette må være en feil, idet blåkveite overveiende blir filetert.

Brevikfjorden. I det totale fiskeparti inngår det oppfiskede på Brevikfjorden om lag 956 tonn, mot samme tid i fjor 1.328 tonn. Her påstås det at snurpenotfisket må bære skylden for det tidlig avsluttede fisket.

Deltakelsen. I fisket har ifølge fylkets oppgave deltatt 1.820 båter med 7.357 mann, samt 98 trålere, hvorav 57 trålere i Nesseby herred. Når det gjelder deltakende båter og antall mann, kan dette med den nåværende tellingsordning vanskelig bli riktig. Fiskebåtene, bortsett fra ro- og seilbåter, farter på meget kort tid fra vær til vær. Har de meldt seg inn til oppsynet i ett distrikt blir enkelte stående der sesongen ut, mens andre melder seg til flere oppsynsdistrikter og blir stående der uten å melde seg ut. Det blir da i flere tilfelle dobbelt-tellinger. Da ordningen med hensyn til statistikken blir feilaktig, er det grunn til å ta dette spørsmålet opp til drøftelse. Det oppgitte antall trålere antas å ligge for lavt. Tallet 57 trålere for Nesseby herred er åpenbart feil, idet dette herred overhodet ikke har en eneste tråler og fremmede trålfiskere har neppe fisket i og omkring i dette område og levert fangst der.

Flere slags redskaper. Også i år er det nyttet flere slags fiske-redskaper enn det tidligere år har vært anvendt. Det blir således vanskelig for oppsynsbetjentene i skjema B å foreta en tilnærmelsesvis riktig fordeling av fangstene på de forskjellige redskaper. De redskaper som under dette vårtorskefiske er nyttet er: garn, jukse, snurpenøter, rundfisknot, liner, flytetrål og alminnelig trål, mot tidligere garn, jukse og liner.

Garnfisket ble i år en stor skuffelse og avsluttedes på et forholdsvis tidlig tidspunkt. Det samme gjelder juksefisket. Det bemerkes at flere fremmede fiskere med båter omkring 40—50 fot de senere år kommer oppover utelukkende med jukse som redskap, og når fisket slår feil.

reiser de tilbake til sine respektive hjemsteder på et tidlig tidspunkt. Da jeg den 20. og 21. mai kom oppover med hurtigruten fra Bergen, møtte vi således en masse båter på strekningen Harstad til Honningsvåg, som det så ut til var på hjemtur fra Finnmark.

Nylon- og perlongarn. Der er ennå ikke kommet noen rapporter hertil fra de 6 båter som primo februar i år av Fiskeridirektoratet fikk utlånt 20 stk. nylongarn til forsøksfiske. Imidlertid kan man allerede nå slå fast etter de pressemeldinger som foreligger, at slike garn har en betraktelig større fangstevne enn alminnelige garn.

Småtrålfisket m. v. Ifølge fylkets oppgave har småtrålerne under vårtorskefisket ilandbrakt vel 6.032 tonn torsk. Da oppgaven ikke gir opplysninger om hva trålerne har ilandbrakt av hyse, og da jeg har kjennskap til at dette ikke er ubetydelig, er det grunn til å anta at det oppgitte kvantum torsk også omfatter hyse. Tråltorsken var imidlertid i år noe større enn i fjor og behandlingen og kvaliteten noe bedre. Det synes også i år at småtrålernes opptreden på fiskefeltene, hva som angår fiske innenfor fiskerigrensen samt å holde seg unna faststående redskaper, er blitt betraktelig bedre. Ultimo mai ble det meldt om et ganske godt trålfiske ved Bjørnøya. Fiskerne opplyser også at 40—50 russiske trålfartøyer og 4—5 østtyske samtidig drev på de nye fiskefeltene sørvest for Bjørnøya. Russerne har med seg et stort moderskip som antas være utstyrt med fryseri. Det sies også at de anvender all fisk som kommer i trålen. Av anmeldelser på småtrålere er det under denne sesong bare foretatt 5—6 for fiske innenfor fiskerigrensen mot i fjor 29 stykker. Anmeldelsen i år omfatter ikke kollisjon med faststående redskaper. En del dommer er appellert. Ellers har Vardø byrett behandlet en rekke liknende saker fra 1953, som de dømte har nektet å betale. Byretten har reagert sterkt over småtrålernes ulovlige fiske og ilagt dem forholdsvis store bøter.

Linefisket. Linefisket som overveiende har vært drevet i bakken, under kysten og inne i fjordene, har i år blitt en stor skuffelse. Noe bedre ble det imidlertid på slutten av vårfisket, og som antas vil fortsette en stund utover sommeren. Blåkveitefisket rangerer nokså høyt i statistikken i år, og ligger over det dobbelte av fjorårets. Også dette fisket antas å fortsette utover sommeren, men da blir det manglende avtak som følge av ferier o. l.

Ferskfiskkontrollen. Så vidt jeg kjenner til er det for tiden bare 4 fast ansatte ferskfiskkontrollører i Finnmark. Hertil kommer en del midlertidig ansatte ambulerende kontrollører som tjenestegjør under vårtorskefiskeriene. Med dette store distrikt og delvis store ansamlinger av fremmede fiskefarkoster, samt kravet om en bedre kvalitet, er det en alminnelig oppfatning, at antallet av kontrollører er for lite. Det blir nok enkelte steder gjennom årets løp hvor kon-

trollørenes tid ikke hjemler adgang til å besøke. Som rimelig kan være rettes der også krav fra disse steder til kontrollen om å komme.

Sildefisket. Noen oppgave over oppfisket feit- og småsild for dette kvartal har jeg ikke. Derimot foreligger det nå en oversikt for 1. kvartal 1954. Herav fremgår det at der i dette distrikt er oppfisket ca. 700 hl feitsild av størrelsen inntil 20 stk. på kiloet samt ca. 100.000 hl småsild til en samlet verdi av om lag kr. 740.000. Ca. 95 % av fangstene er tatt i Vestfinnmark. I begynnelsen av juni i år ble det meddelt om store sildeforekomster i Varangerfjorden og ca. 35 n. mil av land på Nordkappbanken. En betydelig del er fanget i dette kvartal utenfor Bugøynes og i Jarfjorden. En sildesnurper tok derimot ca. 12.000 kg sei og torsk i sildenoten i Bugøyfjorden. Derimot har sildefisket ute på bankene vært minimalt. Imidlertid var silden i Varangerfjorden full av åte, som gjør at den egner seg lite som fabrikkvare.

Seisnurpenotfisket. Også dette fisket er stort sett også dette kvartal blitt en skuffelse. Det er dog blitt fanget en del sei i Varangerfjorden. Seien antas å ha fulgt med silden. Bortsett fra noen få fangster, har seien overveiende vært småfallen. Umiddelbart etter frigjøringen ble det flere år i området fra Kiberg og innover, i mai og juni måneder fanget til dels store fangster av stor sei med et stort volum av lever, men som under produksjonen ikke ga mer tran enn 25–30 %. I de senere år har slikt fiske nesten ikke forekommet.

Rekefisket. Dette fisket har i dette kvartal vært minimalt inne i Varangerfjorden. Derimot har rekefisket tatt seg en del opp i Laksefjorden, med opptil 250 kg fine reker etter en dags fiske.

Laksefisket. Som en kuriositet kan opplyses at en torskenotfisker i stedet for torsk fikk om lag 2.000 kg laks i noten i april måned inne på Hopsfjorden i Tana. En annen fisker har på to dager utenfor Kjøllefjord i begynnelsen av juni fanget 30 stk. laks til en verdi av om lag kr. 1.500. Ellers antas at laksefisket i år blir et middelsår.

Tørkeforholdene. For tørrfiskens vedkommende har tørkeforholdene i år vært meget gode og som gir god kvalitet. Idet denne beretning skrives, er all tørrfisk og rotskjær som er hengt under vårfisket allerede brakt i hus. Den senere hengte har hittil fått en mer unaturlig tørk på grunn av den sterke varme.

Saltfisken. All produksjon av saltfisk er enten solgt eller sendt sørover for tørking. På grunn av det dårlige fisket har prisen vært oppe i kr. 33 pr. vekt.

Urens fiskekjøtt. En del uerfangster som i slutten av mai ble fanget sørvest av Bjørnøya og kom inn til Hammerfest og Øksfjord, var full av svarte prikker i kjøttet. Fangstene ble kjøpt inn for filetering, men da de svarte prikkene ble oppdaget, måtte alt produseres til fiskemel. Så vel fiskerne som kjøperne står uforstående overfor

dette fenomen. Enkelte mener at prikkene i kjøttet kan komme av den næring ueren tar til seg på dette felt. Imidlertid skal torsk og steinbit fra samme felt være helt i orden.

Brønnbåter. Et gledelig tidens tegn er at der nå er interesse for frakting av sei med brønnbåter og som blir overført direkte til samleposer utenfor produksjonsstedene. Fordelene med en slik ordning er bl. a. at det så å si er levende fisk som man til stadighet arbeider med, at man kan ta fisk ut av samleposen etter behov og får en kontinuerlig drift, og at åteseien mister åten i samleposene. Derved oppnår man et førsteklasses produkt. Også for fiskerne er det den fordel at de kan levere fangsten ute på feltet. Det er disponent Roksvåg i det nystartede firma Terje Jenssen & Co., Hammerfest, som har gjort opptakten til å prøve brønnbåter her oppe og tiltaket er muliggjort ved samarbeid med Njord, Øksfjord og Finnmark Not- & Fiskeforretning, Indrefjord ved Hammerfest.

Steinbit på jukse. Som noe som ligger utenom det vanlige kan opplyses at noen fiskere fra Havøysund i begynnelsen av juni var ute med jukse etter torsk, men fikk ikke en eneste. Men til gjengjeld fikk de mye steinbit og i løpet av et par timer hadde de klart å fiske 750 kg på to jukser med svenskepilk.

Støtte for fiskerne til hjemreise. På grunn av det feilslåtte fiske ble det allerede fra midten av mai fremsatt krav fra de fremmede fiskere om statsstøtte for å komme seg hjem, i likhet med den ordning som ble truffet etter det feilslåtte lofotfiske. De største krav kom fra fiskerne som oppholdt seg i Båtsfjord og Vardø. En slik ordning kan selvsagt være påkrevd, men det kan også komme til å virke uheldig for så vidt at fisket senere skulle slå til etter at de fremmede fiskere er reist. En statsstøtte bør derfor unngås tidlig i sesongen.

Mangelen på mannskap. Man kan vel ikke lengere legge skjul på at mangelen på mannskaper til fiskerflåten er blitt et av kystens nær sagt største problem. Problemet flukten fra fiskeryrket bør tas opp til nærmere drøftelse. Det er så meget kjedeligere som det like etter er skjedd en sterk investering i torskefiskeriene. De største båter har nemlig de største vansker med å skaffe seg folk overveiende på grunn av at lottakerne tar arbeid i land. Skal dette fortsette vil de større farkoster få alvorlige problemer med å klare de faste utgifter. I samme forbindelse kan nevnes, at det i de senere år er anskaffet ganske mange små motorbåter i størrelsen mellom 19 og 27 fot i dette distrikt. Det ser også ut til at båter av størrelsen mellom 35 og 50 fot lang holder på å gå ut av bildet.

Ror- og egnebuer. Det har i kvartalet ikke vært så lite arbeid med dette spørsmål. Dette gjelder så vel de som har fått sin finansieringsplan og bygget under oppførelse, som de som har søkt om

nedskrivningsbidrag og lån og som arbeider med å tilveiebringe de nødvendige dokumenter som kreves. Jeg har også utarbeidet en oversikt over hvor stor statsstøtte i form av nedskrivningsbidrag og lån som er medgått i dette distrikt til dette formål, bortsett fra samvirke-sektoren i den tid samvirkekonsulenten har overtatt dette arbeid. Av oversikten fremgår at det etter frigjøringen og frem til 20. juli 1954 er medgått kr. 1.246.528. I samme tidsrom er medgått til oppførelse av naturislagre kr. 1.008.824.

Helsestellet. Av fiskeribudsjettet er det i de senere år gitt en direkte statsstøtte til oppførelse av sykestuer o. l. i dette distrikt på kr. 70.000, hvorav kr. 36.000 i dette kvartal.

I dette kvartal er innkommet og journalført 346 skrivelser og innberetninger og noenlunde samme antall utgående.

I samme tidsrom har jeg 25 reisedager, hvorav 13 for deltakelse i Fi—No—Tros representantskapsmøte og 2 dager for møte i Norsk Rikskringkasting, Vadsø.

1. juli — 30. september 1954.

Seisnurpenotfisket. Som vanlig på denne årstid har interessen overveiende dreiet seg om seisnurpenotfisket. På Vestfinnmark var dette fiske minimalt og slo noe bedre til i slutten av sesongen, særlig på yttersiden av Sørøya og Loppa-stedene. Det oppfiskede kvantum ligger 3.270.390 kg under samme tid i 1953. Den største del av partiet nemlig vel 70 % ble hengt.

Blåkveite. Det merkeligste er at blåkveitepartiet ligger hele 92 % over samme tid i 1953. Det meste er fanget utenfor Vardø. Imidlertid var avsetningsforholdene ikke tilfredsstillende. Forholdet er at denne fiskeart bare kan nyttes til filet. Fryseriene var sterkt opptatt med reparasjoner og vedlikehold og arbeidsfolket hadde sine ferier.

Flyndre. Det oppfiskede kvantum ligger ca. 30 tonn over samme tid foregående år. Det overveiende er ferskeeksportert.

Det oppfiskede kvantum *steinbit*, *kveite* og *brosm*e ligger derimot en del under. *Torskepartiet* ligger noenlunde på samme størrelse som foregående år.

Det samlede oppfiskede parti utgjør 21.350.223 kg mot samme tid foregående år 24.412.412 kg.

Vardø herred rangerer i statistikken som nr. 1 med	3.695.533 kg.
Dernest kommer Nordkapp herred » » 2 » ..	2.794.991 »
og Hammerfest by » » 3 » ..	2.231.393 »

Av de herreder som ifølge oppgave fra fylket ikke har ilandbrakt fisk i dette kvartal er: Sørvaranger, Tana og Kistrand.

Line-, kveite-, snurrevad- og trålfiske. Dette fiske har som vanlig vært drevet utover sommeren og først på høsten med noenlunde samme resultat som på samme tid foregående år. Torsken på trål har dog vært noe større enn tidligere.

Hysefangstene var en tid vanskelig å få omsatt på første hånd, bortsett fra til henging.

Agn. Som agn har overveiende vært nyttet frossen sild sydfra, hvorav en del er blitt fanget i Troms fylke. Så vidt vites har der ikke forekommet agnmangel, iallfall ikke av betydning.

Prisene på førstehånd har for Østfinnmarks vedk. overveiende gått ut på de fastsatte minstepriser. Prisene for Vestfinnmark har ligget noe over. Særlig har dette vært tilfelle med seien. Seien ble nemlig en tid ferskeeksportert til Frankrike til meget gode priser.

Is-situasjonen. Bortsett fra Båtsfjord, har tilgangen av is fra islagrene og ishuseene vært tilfredsstillende. Båtsfjord har derimot måttet få tilførsler fra andre lagre, og fraktutgiftene og issmeltingen har medført at isen har blitt uforholdsmessig kostbar.

Tørkeforholdene. For den fisk som ble hengt under vårtorskefisket og senere, har tørkeforholdene vært ganske gode. Heller ikke har skodden skadet fisken noe av betydning, selv på de steder som i alminnelighet er utsatt for skodde.

De økonomiske forhold. Det er blitt overliggende og usolgt ikke så lite med tørrfisk. Dette gjelder overveiende hyse, samt torsk av mindre størrelse. Dette har for fiskersamvirkelegene og de private tilvirkere medført store arbeidsomkostninger med omstabling og kosting på lagrene. I flere tilfelle har også allerede buntet fisk måttet ombuntes eller plugges for at vekten skulle bli den samme. Foruten disse utgifter er det påført låntakerne til dels store rentetap.

Saltfisken. Denne har blitt solgt noenlunde etter hvert, hvorved der er oppnådd et mindre vektsvinn. Prisene har vært noe varierende, men stort sett tilfredsstillende.

Tranen. Denne forretning antas har gitt sine utøvere en rimelig fortjeneste. Særlig gjelder det for dem som har fått sin torske-, hyse- og seilever dampet på anlegg med moderne maskineri.

De økonomiske forhold for fiskerne har derimot ikke vært gode, et feilslått notfiske i Lofoten og likeså vårtorskefisket i Finnmark, har ikke gitt sine utøvere den fortjeneste som dette slitsomme yrke skulle tilsi. De overmåte store driftsutgifter bl. a. anskaffelse av fiskeredskaper gjør situasjonen ikke noe bedre for fiskerne. For Finnmarks vedkommende måtte en del fiskere, særlig småbåtfiskere, få hjelp av det offentlige for å komme hjem etter endt vårtorskefiske. Så vidt jeg har brakt i erfaring er det hertil medgått om lag kr. 17.000.

Vannanlegg i fiskeværene. Også i dette kvartal har det vært et

betydelig arbeid med å bringe planene, herunder finansieringsplanen i orden. Det har også vært meget vanskelig å få tilveiebrakt de nødvendige dokumenter, slik at det formelle kunne bli fastlagt. Særlig har dette omfattet vann- og grunnrettighetene og erklæringer fra private hvor vannledningen skulle legges igjennom. Dette forhold antas vil falle lettere for så vidt de store retningslinjer som vannverkskomiteen har brakt i forslag, blir vedtatt.

Ror- og egnebuer. Også dette arbeid har medført en ualminnelig stor korrespondanse, og det har i denne forbindelse og i de fleste tilfelle vært vanskelig å få inn de nødvendige dokumenter innen en rimelig tid.

Helsestellet. Med samtykke av Fiskeridepartementet har Fiskeridirektoratet ytet statsstøtte i dette distrikt til 5 sykestuer og 2 helsehus med bad og legekantor. Utbetalingen av statsstøtten har ikke kunnet bli utbetalt til én sykestue og ett helsehus da finansieringsplanen ennå ikke er i orden. For tiden arbeides der med planer for 3 helsehus med bad og legekantor, og det er trolig at også disse vil få statsstøtte av midler på fiskeribudsjetten.

Utbyggingsfondet for Nord-Norge. Som tidligere formann i et særutvalg for fiskerinæringen og etter nyordningen som etatsjef har det vært et betydelig arbeid og korrespondanse om de forskjellige planer og søkander som er kommet inn til dette kontor. Planer og søknader synes å øke, og det er ingen grunn til å tro at disse vil minske.

Naturskadefondet. Også en del arbeid med slike saker har forekommet i dette kvartal. Det gjelder særlig småbåter som ikke er forsikret, samt fiskeredskaper som er mistet. Småbåtene holdes sjelden forsikret uten i forbindelse med hovedfartøy, og forsikring for redskaper som står i sjøen har vi ikke. For redskaper må der også være flere på samme sted som har mistet, for så vidt det kan karakteriseres som naturskader.

Merkeregistret. En del korrespondanse har vært ført i forbindelse med transportfartøyer som etter gjeldende regler skal gå ut av registret for norske fiskefartøyer. Der er innregistrert et ganske stort antall fiskebåter, men disse har hatt en størrelse fra 18 til 27—28 fots lengde. En del forandringer har forekommet for allerede registrerte båter, som eierskifte og innsetting av nye maskiner m. v..

1. oktober—31. desember 1954.

Torskefiske m. v. Interessen har som vanlig i denne tidsbolk dreiet seg om bankfisket, kyst- og fjordfisket med liner. Fiske med trål har på denne årstid hittil vist seg å gi et mindre tilfredsstillende utbytte. Småtrålerne har da overveiende gått over til stubb-fiske. Den første halvdel av kvartalet var fisket nærmest ubetydelig, mens siste

halvdel og da særlig desember måned ga et meget godt utbytte. Antallet av tilreisende fiskere har vært noenlunde som tidligere år på denne årstid og mest for Båtsfjord og Vardø. Belegget i Båtsfjord har en regnet med har vært opptil 80—90 farkoster og i Vardø ca. 30. For Østfinnmark avsluttedes fisket overveiende til jul, mens det gode fiske fortsatte på Vestfinnmark, særlig på Nordkapp- og Hjelmsøybanken. Det forholdsvis gode fiske fortsatte også på Vestfinnmark utover januar 1955.

Torskepartiet som dette kvartal utgjorde 19.423.977 kg, er 8.371.536 kg større enn partiet samme tidsrom 1953. Av *torsken* er hengt ca. 35,2 %, saltet ca. 27,2 %, iset 17,5 %, filetert 19,7 % og annen anvendelse 0,4 %. Hyse, sei, steinbit og uer ligger i kvantum noe under, mens kveite, blåkveite, flyndre og brosme ligger noe over.

Det samlede oppfiskede parti i dette kvartal utgjør 31.168.909 kg mot samme tid foregående år 24.487.557 kg.

Oppfisket kvantum for de tre største vær, er nemlig:

Vardø herred rangerer i statistikken som nr. 1 med..	9.679.552 kg.
Dernest kommer Vardø by	» » 2 » .. 4.210.713 »
og Nordkapp herred	» » 3 » .. 4.070.719 »

Ifølge oppgave fra fylket er det ikke landført fisk i følgende herreder: Sørvaranger, Tana, Kistrand og Talvik.

Agn. Som agn har vært nyttet frossen sild sydfra og tilførselene har vært noenlunde tilfredsstillende.

Priser på første hånd. På Vestfinnmark har prisene ligget betydelig over de fastsatte minstepriser, mens der for Østfinnmark har forekommet mindre overskridelser.

Saltfisken har blitt solgt noenlunde etter hvert. Svinnprosenten opplyses imidlertid å ha vært noe større enn vanlig.

Tørrfisken. Denne er nå utover våren 1955 tatt inn på lager og ligger der sammen med overliggende varer fra tidligere. Produksjonen av tørrfisk i den kolde årstid kan ikke bli annet enn fosfisk, og følgelig Afrika-vare. En del av den hjellhengte fisk som henges på denne årstid blir også tatt av fuglen og andre som gir en forklaring på at det blir større svinn enn beregnet. Omsetningen er fremdeles treg.

Filetproduksjonen. Tilgangen av råstoff foregående kvartal var svært beskjeden, slik at filetproduksjonen ikke ble særlig stor. I inneværende kvartal er ifølge statistikken 6.949.363 kg råstoff nyttet til filet, hvilket skulle gi henimot 3 mill. kilo filet. Råstoffkvaliteten antas imidlertid å ha vært noe bedre enn tidligere. «Jumbo-hyse» har det også dette kvartal vært noe mindre av. Imidlertid er det grunn til å anta at det råstoffkvantum som statistikken gir uttrykk for, må være

en del større. Svikten antas å ligge i partier som er ført fra andre steder og som i statistikken er oppført som iset fisk.

Naturis. Den på de forskjellige lagre og ishus innlagte is i tillegg til kunstis-produksjonen, synes i dette kvartal å ha vært tilstrekkelig. Selvsagt har den is som har kunnet tas direkte fra vannene for forbruk, hjulpet på.

Ferskfiskomsetningen har i kvartalet vært noenlunde som i de senere år. Det overveiende av kvantumet er blitt skipet med hurtigrutene. I den vestlige del av distriktet har det dog vært nyttet en del fraktbåter.

Omladning av ferskfisk. Noen bedring av forholdene på omladningsstedene fra lokal- og mindre føringsbåter til hurtigrutene, synes ikke å ha blitt gjennomført. Verst er forholdene på steder som ikke har daglige hurtigruteanløp. Som kjent er seilingsplanene for lokal-farten i dette fylke nokså anstrengt, slik at det mange ganger hender at lokalbåten ikke når vedkommende hurtigrute som forutsatt. Følgen blir at ferskfisken blir overstående på omladningsstedet. Dette kan selvsagt få innflytelse på så vel inngåtte salgsvtaler som kvaliteten. For mest mulig å hindre kvalitetsforringelse bør der snarest mulig på omladningsstedene som en foreløpig ordning settes opp isolerte skur for utetemperaturen. Med tiden må der vel komme opp en kjede av kjøleanlegg for oppbevaring av en så ømfintlig vare som ferskfisken.

Vannanleggene. Det er fortsatt et meget stort arbeid med å få tilveiebrakt de dokumenter som skal til for at søknaden kan sies å være i formel orden. I heldigste tilfelle har det vært søknad med planer, kostnadsberegning og en ønskefinansieringsplan før myndighetene har tatt fatt på avgjørelsen av statsstøtten. Slike ting som vannanalyse, vann- og grunnrettigheter og tillatelse til å legge vannledning gjennom private eiendommer, har i mange tilfelle vært et ukjent begrep og kommet i annen rekkefølge og etter at arbeidet er påbegynt. Denne bemerkning må selvsagt ikke komme som noen klage over Fylkesgjenreisningsnemndas ingeniørkontor, som bare har med den tekniske planlegging og delvis med finansieringsplanen å gjøre.

Slipper og mek. verksteder. Noen fart i dette arbeid har jeg ikke merket. For Båtsfjord er imidlertid saken kommet nokså langt. Planene og finansieringen skal være noenlunde i orden og driftsbestyrer skal være ansatt. Arbeidet skal også være utsatt på anbud.

Merkeregistret. Ifølge mine notater hadde man i dette distrikt

pr. 31. desember 1954	2.099 båter med 15.723 br.tonn
» 31. desember 1953	1.942 » » 14.652 —

en økning på 157 båter og 1.071 br.tonn

Oppfisket kvantum og anvendelse i 1954 og 1953.

Oppfisket i 1954: 96.471.425 kg.

Hengt	39.034.945 kg =	40,5 %
Saltet	14.698.348 » =	15,2 %
Iset	25.282.656 » =	26,2 %
Filetert	15.453.660 » =	16,0 %
Annen anvendelse	2.001.816 » =	2,1 %
	<hr/>	
Tils. 96.471.425 kg		100,0 %

Oppfisket i 1953: 114.844.098 kg.

Hengt	58.395.872 kg =	50,9 %
Saltet	18.419.777 » =	16,0 %
Iset	22.248.223 » =	19,4 %
Filetert	13.674.797 » =	11,9 %
Annen anvendelse	2.105.429 » =	1,8 %
	<hr/>	
Tils. 114.844.098 kg		100,0 %

Beretninger fra fiskeriinspektøren i Troms, Bjørn Berg.

1. juli — 30. september 1953.

Værforholdene har vært de beste med en meget varm og tørr periode. En må en rekke år tilbake i tiden for å finne et tilsvarende værforhold. Hele perioden har vært en ideell tid for fiskerne til å utøve sitt yrke.

Seisnurpefisket. I likhet med tidligere år har interessen også i år for en overveiende del dreiet seg om dette fiske. Deltakelsen i fisket øket sterkt ved periodens begynnelse, og omkring 5.—10. juli var hele flåten, ca. 100—150 fartøyer, i virksomhet på de enkelte felter utenfor Troms. Allerede ved periodens begynnelse ble det meldt om til dels bra seiforekomster for Kvenangen, Fugløyhavet, Torsvåghavet, Mefjordhavet og Gryllefjord-området. Derimot ble det ikke som tidligere år meldt om seiforekomster inne på fjordene. Fangstene fra de forskjellige felter var meget variabel, fra 2.500 til 50—60.000 kg. De største fangstene kom fra Fugløy- og Torsvåghavet, men fangstene besto for det meste av småfallen sei. Det har under hele perioden vært meldt om bra forekomster, men på grunn av åteforholdene har seien vært vanskelig å få i not.

Det oppfiskede kvantum sei for dette distrikt utgjør i perioden 3.414 tonn, som ligger 1 563 tonn over kvantumet foregående år. Av det oppfiskede kvantum er 2.053 tonn levert til hending og salting, 263 tonn til ferskanvendelse, 557 tonn til filetering og frysing og 541 tonn til fiskemelindustrien. Av det oppfiskede kvantum er 16 % levert til fryseindustrien.

Når en ser på den store deltakelse i dette fiske og sammenholder denne med det oppfiskede kvantum, må en kunne betegne fisket som lite tilfredsstillende gjennom hele perioden for en stor del av deltakerne. Dette til tross for gode værforhold. Det er selvsagt noen av deltakerne som til dels har et betydelig fangstutbytte, men det økonomiske utbytte må stort sett betegnes som mindre tilfredsstillende også for disse, da en stor del av fangstene — som før nevnt — har bestått av småfallen sei som er levert til hending og oppmaling til

fiskemel. I de tilfelle hvor fangstene har vært blandingssei, har disse stort sett vært levert til tilvirkere ute i distriktet, men på grunn av fangstenes størrelse, og av hensyn til beskjedne driftskapital har enkelte tilvirkere vært nødt til å innskrenke kjøpene i stor utstrekning. Dette da Norges Banks avdeling, her, på grunn av manglende kapital ikke har kunnet utvide kjøpernes driftskapital. På grunn av vanskeligheter med å bli av med tidligere års produksjon av tørr småsei, og dertil noe treg avsetning for årsproduksjon av saltfisk, sier det seg selv at kjøperne i år har vært avhengig av større driftskapital enn noen tidligere år etter krigen.

Tilførselen av sei til fryseindustrien har vært noenlunde tilfredsstillende i perioden. Når fisken har vært av slik størrelse at den har kunnet benyttes i fryseindustrien har alle deltakerne gjort sitt ytterste for å få levert sine fangster til denne anvendelse. Fiskerne har således oppnådd best mulig pris for de storseifangster som har vært tatt, og på denne måte fått driften noenlunde lønnsom.

Da forekomstene for dette distrikt — som før nevnt — viste seg å bestå av meget småfallen sei, gikk en hel del av deltakerne til Finnmark i håp om at forekomstene der skulle være av bedre kvalitet. Dette holdt imidlertid ikke — for etter hva fiskerne selv kan meddele var også seien der sterkt blandet med småsei.

Størjefisket. Også i år var det enkelte av seisnurpefiskerne som i løpet av perioden gikk over til å drifte etter størje, men da resultatet uteble gikk det bare få uker før de på ny la om driften til snurpefiske etter sei.

Sei- og torskefisket med snøre. Deltakelsen i dette fisket har vært særlig stor i ovennevnte periode, og fangstutbyttet har jevnt over vært meget tilfredsstillende. Fangstene for de enkelte deltakere (båt) har variert fra 150 til 2.500, med gjennomsnittlig 300 kg torsk og sei pr. døgn. Hver båt har vanligvis 1 og 2 manns besetning, slik at det økonomiske utbytte kan betegnes som meget tilfredsstillende. Fisket har foregått langs hele kysten i dette distrikt, men belegget har vært størst for Skorøy, Torsvåg, Tromvik, Sommarøy og Gryllefjord. Særlig har belegget vært regelmessig for stedene Tromvik, Torsvåg og Sommarøy, med ca. 15–20 sjarker.

Da deltakelsen i dette fiske har vært meget beskjedent tidligere år etter krigen, er det bare å håpe at periodens gode resultat vil gjøre sitt til å øke deltakelsen ytterligere i fremtiden, og at det vil bli av varig karakter. Dette fiske har vært til stor glede for fisketilvirkerne i havdistriktene, idet den forholdsvis store deltakelse og det gode fangstutbytte har skaffet bra med råstoff til enkelte anlegg. Disse tilvirkingsanlegg får vanligvis ikke nevneverdig av det fiskekvantum som bringes i land av større havgående fiskefartøyer.

Bjørnøy- og Svalbardfisket. Som nevnt i foregående kvartalsrapport var 8 fartøyer i løpet av perioden gått til ovennevnte felt, men bare ett var landet med fangst. Noen ytterlig økning av deltakelsen har det ikke vært i denne periode. Derimot gikk det fartøy som kom fra ovennevnte felt i juni, på ny til feltet først i perioden, slik at deltakelsen inneværende periode har vært 8 fartøyer med ca. 88 mann, mot 25 fartøyer med 280 mann i samme tidsrom foregående år. Disse 8 fartøyer har utført en tur hver, og ilandbrakt 163.262 kg fisk til en samlet førstehåndsverdi av kr. 187.146, og 126 hl lever til en førstehåndsverdi av kr. 5.649. (De tilsvarende tall samme periode foregående år var 502.210 kg fisk til en førstehåndsverdi av kr. 678.477, og 563 hl lever til en førstehåndsverdi av kr. 22.529,60).

Under hele sesongen har det i år på dette felt — som nevnt foran — deltatt 8 fartøyer med ca. 88 mann. Av disse har et fartøy gjort 2 turer og de øvrige 7 fartøyer bare 1 tur hver.

Det samlede ilandbrakte kvantum i 1953 utgjør 201.047 kg fisk til en samlet førstehåndsverdi av kr. 233.051 og 153 hl lever til en samlet førstehåndsverdi av kr. 6.882. (De tilsvarende tall for 1952 var 36 fartøyer med 396 mann. Disse utførte tilsammen 65 turer. Det ilandbrakte kvantum utgjorde 1.012.902 kg fisk til en førstehåndsverdi av kr. 1.353.664, og 1.082 hl lever til en samlet førstehåndsverdi av kr. 43.296).

Årets oppgitte kvantum og verdi fordeler seg således. (Tallene i parentes gjelder for samme tidsrom foregående år):

Saltet torsk . .	194.710 kg	(922.048)	—	»	2.288,00	(1.225.994,00)
Saltet hyse	3.717 »	(70.635)	—	»	2.788,00	(63.129,00)
Saltet sei	1.138 »	(0)	—	»	566,50	(0,00)
Saltet brosme . .	1.482 »	(0)	—	»	1.146,00	(0,00)
Fersk kveite . .	0 »	(3.229)	—	»	0,00	(5.871,00)
Annen fersk fisk	0 »	(16.981)	—	»	0,00	(8.674,00)
Lever	153 hl	(1.348)	—	»	6.882,00	(43.296,00)

Gjennomsnittlig fangstutbytte pr. tur utgjør ca. 18 tonn saltfisk og 17 hl lever. Dette ga en gjennomsnittlig bruttofortjeneste pr. tur på kr. 21.422 for de enkelte fartøyer. (Tilsvarende tall foregående år var 16 tonn salt- og ferskfisk og 20 hl lever, som ga en gjennomsnittlig bruttofortjeneste pr. tur på kr. 21.492). Som det vil fremgå av forannevnte tall har bruttofortjenesten pr. tur for årene 1952 og 1953 vært noenlunde likt, til tross for at fangstutbyttet pr. tur i 1953 har vært noe høyere enn for 1952. Dette har sin årsak i at prisene på saltfisk i 1953 har lagt noe under de priser som ble betalt i 1952. Grunnet beskjeden deltakelse i 1953 er det ilandbrakte kvantum svært beskjedent i forhold til tidligere år for dette fiskets vedkommende. De

fleste større fartøyer som tidligere år har deltatt på dette felt, har i år driftet med småtrål for Finnmark. Noen særlig økning i deltakelsen for dette felt har en ikke grunn til å håpe på i fremtiden dersom småtrålfisket vil gi det fangstutbytte som dette ga i 1953. Det eneste som kan endre denne antakelse er den eventuelle fremtidige pris på småfisk. Dette da en stor del av fangstkvantumet for småtrålerne vedkommende har bestått av småfallen fisk, og som til en viss grad har skaffet avsetningsvanskeligheter.

Den ilandbrakte saltfisk var av meget god kvalitet, slik at avsetningen har gått lett unna, men prisene pr. vekt har til tross for dette lagt langt under f. eks. fjorårets pris.

Som kjent har det de to siste år vært stasjonert hjelpetjeneste på feltet med en redningskrysser, men på grunn av den beskjedne deltakelse — som jeg på forhånd hadde regnet med i dette fisket — fant jeg ikke å kunne anbefale overfor Fiskeridirektøren slik hjelpetjeneste i år.

Feit- og småsildfisket. Dette fisket har vært meget ujevnt og må betegnes som lite tilfredsstillende. Etter de meldinger jeg har fått har det vært til dels bra med sild til stede både i fjordene og utenfor kysten, men ugunstig temperaturforhold har begrenset fangstmulighetene meget sterkt. Imidlertid må det økonomiske utbyttet av fisket for de sildebruk som har driftet kontinuerlig sies å være ganske godt. I juli og august var det et meget bra feitsildfiske, særlig for Finnmark, men en stor del av flåten for dette distrikt lå dessverre inne på grunn av mannskapsmangel.

Steinbitfisket. Dette fisket, som tok til i slutten av foregående periode, fortsatte også i begynnelsen av denne periode med meget godt utbytte. Fisket hadde den aller største betydning for filetfabrikene, som på denne måte hadde meget god tilførsel av råstoff.

Fryse- og kjøleanleggene. Tilførselen av råstoff har langt fra vært tilstrekkelig for å dekke alt råstoffbehov til samtlige anlegg i distriktet. Tilførselen direkte fra fiskerne har dog i perioden vært langt bedre i denne periode enn perioden til samme tid foregående år. Derimot har tilførselen av råstoff fra andre distrikter og fra kjøpere i omliggende distrikter lagt noe tilbake — sammenlignet med tidligere år.

I tiden 1. juli til og med 30. september 1953 er det av fryseriene i dette distrikt innkjøpt direkte fra fiskere i alt 1.301.565 kg råfisk til en førstehandsverdi av kr. 704.538. Tallene for samme kvartal foregående år viser 519.497 kg råfisk til en førstehandsverdi av kr. 204.850,12.

Laksefisket har for enkelte distrikter vært meget rikt, særlig for Malangenområdet. De statistiske tall — for dette fiske — som foreligger finner jeg av svært liten betydning, da disse langt fra stemmer med

de faktiske forhold. Laksefisket gir hver eneste sesong en meget stor biinntekt for samtlige som deltar i dette fiske. Det er således meget beklagelig at en ennå ikke har funnet frem til en betryggende ordning, slik at de kvantumsmessige tall i den offentlige statistikk kan sies å være i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Jeg har hatt utallige henvendelser fra laksefiskere angående ukefredningen, men da det som kjent er egen inspektør for ferskvannsfiskerierne i Nord-Norge, henviser jeg bare til denne.

Arbeidskraft. Tilgangen på arbeidskraft til de enkelte fiske-tilvirkningsanlegg og industribedrifter har vært tilfredsstillende.

Ishavsdriften. Som tillegg til de tall jeg ga i min kvartalsinnberetning for 4. kvartal 1952—53 angående denne drift, er det i dette kvartal innkommet 7 skuter med en besetning på 77 mann. Dessuten er fangstene som er gjort på de forskjellige radiostasjoner i Nordishavet innkommet i sesongen. Fordelingen på de enkelte felter blir følgende:

Vesterisen: 1 skute (tur nr. 2 fra dette felt) med en besetning på 14 mann. Den samlede fangstmengde utgjør 300 gris- og overgangsdyr, 350 voksne hanner og hunner og 16.000 kg spekk til en samlet innklaringsverdi av kr. 49.000.

Øst- og Nordisen: 5 skuter med 48 mann, hvorav 4 skuter tidligere i år har gjort 1 tur til dette felt. Den samlede fangstmengde for de 5 siste turer utgjorde 1.032 dyr og 86.000 kg spekk til en samlet verdi av kr. 154.000.

Fordelingen på de forskjellige dyr er: 794 storkobber, 154 bjørn — hvorav 23 levende —, 84 blågris og 86.000 kg spekk. Hertil kommer 109 hvitfisk.

Grøndlandsstredet: På dette felt har det i år fra dette distrikt deltatt 1 skute med 15 mann. Skuten, som har landet i denne periode, hadde en fangst på 200 gris- og overgangsdyr, 242 voksne hanner og hunner og 8.000 kg spekk, til en samlet førstehåndsverdi av kr. 22.000. Sett på bakgrunn av tiden som er medgått til fangstturen må en betegne utbyttet som utilfredsstillende.

Ishavsstasjonene: Besetningen på Hopen har et fangstutbytte på 1 levende og 36 døde bjørn samt 1.000 kg spekk, til en samlet førstehåndsverdi av kr. 4.500.

Besetningen på Jan-Mayen har et fangstutbytte på 15 blårev og 5 hvitrev, til en samlet førstehåndsverdi av ca. kr. 1.200.

Besetningen på Kap Line har et fangstutbytte på 12 hvitrever til en førstehåndsverdi av ca. kr. 900.

Resultatet av årets fangst må betegnes som lite tilfredsstillende, idet bare få Vesterisfartøyer hadde tilnærme full fangst. Til tross for noenlunde bra skinn- og spekkpriser ble det økonomiske utbyttet meget beskjedent.

For de første fartøyer som gikk til Øst- og Nordisen ble både fangstutbyttet og det økonomiske utbyttet meget tilfredsstillende, men hele sesongen sett under ett ble også det økonomiske utbyttet for deltakerne her meget beskjedent.

Håkjerringfisket. Grunnet dårlige avsetningsmuligheter og lave priser — var det heller ikke i inneværende sesong noen som fant det forsvarlig å ruste seg ut for dette fisket.

Småhvalfangsten. I småhvalfangsten har det i denne sesong deltatt noe færre båter enn de 15 som var tilstått konsesjon. Dette skyldes hovedsakelig vanskelige avsetningsforhold etter forrige sesong, med ulønnsom drift for de fleste deltakere som ikke så seg utkomme til å lagre fangsten selv for eventuell senere avsetning.

Fangstutbyttet for de som har deltatt inneværende sesong har vært noenlunde tilfredsstillende, men de fleste har vært nødt å lagre fangsten selv for senere salg. Jeg vil anta at de som har tatt risikoen med å lagre fangsten selv vil kunne få et noenlunde lønnsomt driftsresultat, idet salgsmulighetene og prisforholdene antakelig vil bli noe bedre etter hvert som markedet blir lettet for den produksjon som alt er solgt og kommet forbrukerne i hende.

Fisket ved Vest-Grønland. Noen ytterligere økning av deltakelsen i dette fiske har det ikke vært i perioden. Ingen av de fartøyer som rustet ut herfra i forrige kvartal er kommet hjem ved denne periodes utløp. Etter de meldinger som er innløpet skal både «Solbergfjord» og de to fartøyer som er leid sørfra og utrustet herfra ha gjort det meget tilfredsstillende. Det regnes med en samlet mannlott på ca. kr. 8—10.000.

Rekefisket. Deltakelsen i dette fiske har vært om lag 100 fartøyer i perioden. Fisket må betegnes som meget bra, og med de priser som har vært betalt har fiskerne hatt bra økonomisk utbytte.

Avestningsforholdene på de utenlandske markeder har vært meget tilfredsstillende for isete reker, men noe mindre bra for hermetiserte reker.

Tre rekefabrikker har i løpet av perioden innstillet driften for godt. To av fabrikkene er gått konkurs. Fiskere som har levert reker til disse bedrifter har i løpet av vinter- og sommersesongen tapt store beløp.

Småtråldrift. Deltakelsen i dette fisket ble avbrutt i slutten av foregående periode — på grunn av vanskelige avsetningsforhold. Fisket tok først til i august etterat flåten hadde gjennomgått vanlig puss, men deltakelsen var langt mindre enn under vårfisket på Finnmark.

Reiser. I kvartalet har jeg hatt 15 reisedager, bl. a. for å delta i Norges Fiskarlags representantskapsmøte, som ble avholdt i Trondheim i dagene 18.—22. august.

Utbyggingsfondet. Jeg har i løpet av perioden hatt utallige henvendelser fra fisketilvirkere, fiskere og andre angående forskjellige planer som de enkelte har tenkt å fremme i forbindelse med ovennevnte fond. Men en stor del av planene har vært lite gjennomtenkt, slik at etter en tids drøftelser har de fleste oppgitt planene. Særlig når de har blitt kjent med på hvilken måte finansieringen helst burde ordnes. Til tross for dette har det vært forsøkt fremmet enkelte prosjekter.

Merkeregistret. I kvartalet har jeg i samarbeid med fylkets 33 tilsynsmenn foretatt i alt 131 forandringer i merkeregistret for dette distrikt.

Det har også dette kvartal vært arbeidet meget med å holde registret noenlunde à jour, idet enkelte merkelovens tilsynsmenn har vist liten interesse for å holde registret i overensstemmelse med de faktiske forhold, mens det i andre tilfelle skyldes at vedkommende merkelovens tilsynsmann har vært borte på fiske.

Naturskadefondet. Jeg har fra fylkeskontoret i kvartalet vært forelagt et meget stort antall søknader om støtte fra fondet i anledning skader på båter, redskaper og redskapshus. Søknadene har hovedsakelig omfattet skader som ble påført nevnte eiendeler høsten 1952 og vinteren 1953.

Skriv og telegrammer. I kvartalet er det mottatt og journalført 682 skriv og telegrammer samt beretninger, og avsendt et lignende antall.

1. oktober—31. desember 1953.

Værforholdene har vært særlig gunstig for fiskedrift. Temperaturen har gjennom hele perioden ligget langt over det normale for årstiden. Dette slik at alle som har hatt bygge- og reparasjonsarbeid i gang ved sine tilvirkingsanlegg har kunnet fortsette dette arbeid helt uhindret av frost og snø. Tilførselen av elektrisk kraft har også av samme grunn vært meget tilfredsstillende.

Seisnurpenotfisket. Resultatet av dette fiske har ikke vært som ønsket. De fleste fangster som er tatt i perioden har for det meste bestått av blanding- og småsei som har blitt levert til hending og oppmaling. Det har dog for Gryllefjord- og Skjervøy-distriktet vært en del storsel til stede slik at de få fangster som ble tatt i disse områder har kunnet utnyttes til filetering og salting.

Deltakelsen dabbet av etter hvert, og omkring 20. november hadde samtlige avsluttet fisket.

Sei- og torskefisket med snøre har gitt deltakerne et meget tilfredsstillende utbytte. Fangstene har variert fra 100 til 600, gjennom-

snittlig 350 kg pr. båt. I dette fiske har hovedsakelig deltatt små ro- og motorbåter med 1 og 2 manns besetning.

Trålfiske. Det har ikke vært noen deltakelse i dette fiske av fartøyer under 300 br. reg. tonn. Stortrålerne som har driftet for Senja har for det meste hatt små fangster som for en stor del har vært levert til fersk anvendelse. Fangstene har for det meste bestått av sei og uer. De ubetydelige forekomster av torsk over 55 cm har trålerne tilvirket selv. Stort sett har driften for trålerne i ovennevnte periode vært mindre lønnsom.

Bankfisket. Det var satt store forhåpninger til dette fiske slik at langt flere rustet seg ut enn vanlig. Det vil si at flere av de større havgående fartøyer som vanligvis bruker å gå på feitsildfiske rustet for bankfiske. De store forhåpninger bygget på det gode bankfisket høsten 1952.

Allerede først i oktober var den største del av flåten i drift, men det viste seg snart at forekomstene på Nordkappbanken og Hjelmsøybanken var meget ubetydelige og at noen rasjonell drift ikke var lønnsom, hvorfor flåten trakk nordover til Østbanken og Skolpenbanken, men også her var forekomstene langt mindre enn fiskerne hadde regnet med. Takket være forsøksfartøyet «Thor Iversen» som oppdaget rike forekomster på Gåslandsbanken ble det mulig for den øvrige flåte å komme i lønnsom drift.

Flåten dro til nevnte felt straks meldingen kom, og fangstutbyttet her ble for de fleste deltakerne meget tilfredsstillende.

Fangstene besto for en vesentlig del av stor hyse, men hysens vekt var langt fra ikke i samsvar med målelengden.

På forespørsel opplyser fisketilvirkingsanleggene at det ikke var mulig å oppnå samme filetprosent av denne som av vanlig havhyse.

Jeg har snakket med fartøyeiere som er av den oppfatning at kontinuerlig drift i Barentshavet — fra tidlig på vårrparten til sent på høsten — sikkert vil gi utøverne like stort utbytte som driften ved Vest-Grønland.

Etter dette skulle det være av den aller største betydning å få forsøksdrift i gang med 2—3 havgående fiskefartøyer — av den type som vanligvis driver på fjerne farvann — slik at en kan få undersøkt mulighetene for eventuell framtidig ordinær drift i Barentshavområdet. Dette ønske har vært fremholdt av flere fiskeskippere som vanligvis drifter på feltene ved Bjørnøya og Svalbard og skyldes særlig at fisket de senere år har tatt av på disse felter.

Seigarnfisket. Deltakelsen har vært meget beskjeden. Det har imidlertid etter krigen ikke vært noen større deltakelse i dette fiske. Jeg har dog grunn til å anta at også seigarnfisket i likhet med drag (snørefiske) vil ta seg opp igjen. Jeg har hatt besøk av noen få fiskere

som har vært interessert i seigarn og nylon. Da de ikke har sett seg utkomme til å skaffe seg slike garn har de gjort henvendelse hertil med forespørsel om Fiskeridirektøren kunne stille slike garn til rådighet for forsøksfiske.

Bjørnøy- og Svalbardfisket. Ingen deltakelse på disse felter i ovennevnte periode.

Kystfisket. Deltakelsen i dette fiske har ikke vært noe særlig konsentrert for noen spesielle felt, men de fartøyer som har driftet på kystbankene utenfor Troms — spesielt for Senja — har ikke meldt om noe storfiske. Deltakerne har imidlertid hatt tilfredsstillende økonomisk utbytte. Fangstene har bestått av blandingsfisk.

Kveitegarnsfisket. Deltakelsen i dette fisket har vært meget beskjedent, idet en stor del av fiskerne har solgt sine kveitegarn. Dette på grunn av det beskjedne utbytte i de senere sesonger. De som i perioden har deltatt i dette fiske meddeler om dårlig utbytte. Dette skulle bety at kveiteforekomstene har avtatt de senere år til tross for at deltakelsen i kveitegarnsfisket også har avtatt regelmessig. Fiskere som tidligere har deltatt i dette fiske er av den mening at beskatningen har vært for stor selv om kveitegarnsfisket har tatt betraktelig av i de senere år. Det har den senere tid kommet flere henvendelser til Troms Fiskarfylking fra de områder der drives kveitegarnsfiske, om å være behjelpelig med å få fredningen opphevet. Da det stort sett må sies at kveitegarnsfisket har vært årsaken til at beskatningen på kveitebestandene har vært for stor, finner jeg det meningsløst å gå til et slikt skritt som å oppheve kveitefredningsbestemmelsene. Etter min oppfatning bør kveitefredningen endres en del av praktiske grunner og av hensyn til håndhevelsen av fredningsbestemmelsene. Likeså er jeg av den formening at fangst av kveite — i den tid kveitegarnsfisket er forbudt — bør forbyes for samtlige redskaper. Dette for å beskytte bestanden og samtidig lette arbeidet med å overvåke fredningsbestemmelsene for kveite. Hvor stort kvantum kveite som er oppfisket med garn i perioden er meget vanskelig å ha noen formening om, da det ser ut for at alle som har befattning med kveite — fanget på kveitegarn — nødvendig vil gi opplysninger om dette. Hvilken hensikt dette skal ha er vanskelig å forstå, men det har sikkert sin bakgrunn. Det pusige er at det under sesongene de senere år ikke har forekommet noen fangster av betydning på garn, men de siste dager før fredningen trer i kraft er det ikke så ubetydelige kvanta som finnes hos de enkelte oppkjøpere.

Agn. På grunn av minimal tilgang på sild — som fullt ut var av slik kvalitet at den kunne fryses til agn — så det en tid meget faretruende ut for agnmangel. For ikke å risikere noe tok Fiskernes Agnforsyning opp spørsmålet om import av frossen sild, og med god hjelp

fra myndighetenes side ble det bestilt frossen sild fra Danmark, Sverige og Island. Fiskerne var særlig godt tilfreds med den importerte sild som fiskeagn.

Den del av flåten som benyttet norskprodusert agnsild hadde også gode resultater — hvorfor det jevnt over gode resultat med den importerte agnsild kan skyldes at denne kom på et beleilig tidspunkt da det var bra fiskeforekomster til stede.

Feit- og småsildfisket. Deltakelsen i dette fisket har vært meget stor. Fisket har vært meget ujevnt, men til enkelte tider av perioden har det vært meget gode forekomster særlig for Senja. På grunn av at silden har vært konsentrert på enkelte få felter, har ansamlingen av båter vært så stor at dette til sine tider har hindret driften.

Hvor mange fartøyer som i ovennevnte tidsrom har deltatt i sildefisket for dette distrikt er vanskelig å si, da antall fartøyer varierer fra dag til dag. Dette da de forlater feltene her for å gå til Finnmark eller Nordland, eller kommer fra nevnte felter og således deltar kun en kort tid på de enkelte felter.

Omsetning på førstehånd. Den har vært meget tilfredsstillende, og det har f. eks. vært betalt gjennomsnittlig 3—5 øre mer pr. kg for torsk enn Norges Råfisklag's fastsatte minstepriser.

Omsetningen av salt-, iset- og tørrfisk. Som kjent har prisen på salt- og tørrfisk ligget meget lavt, og har dette vært årsaken til meget treg avsetning.

Prisen pr. vekt à 20 kg har for samfengt saltet torsk vært betalt med kr. 24, Afrika kr. 18 og vrak kr. 12. Samfengt tørrfisk har vært betalt med kr. 70 og Afrika kr. 58 pr. vekt.

Saltet sei har vært betalt med kr. 12 og 13, Afrika kr. 9 og vrak kr. 6 pr. vekt. Samfengt tørrsei har ligget på kr. 62 og Afrika kr. 58 pr. vekt.

Disse priser har tilvirkerne fått gjennom sine salgslag, men etter hva tilvirkerne forteller har det av private meklere vært bydd langt lavere priser. Således kan nevnes at det for Afrika-sei har vært budt ned til kr. 20 pr. vekt. Det vil si det samme som at en stor del av den småsei som har vært tørket ikke har vært salgbar.

Avsetningsforholdene og prisene for iset fisk har vært meget tilfredsstillende, og etterspørselen har vært langt større enn tilgangen.

Prisen for saltorskens vedkommende gikk opp til kr. 30 pr. vekt i slutten av perioden etter at Brasil atter ble interessert i kjøp av klippfisk.

Omsetning av tran. Avsetningen har vært treg med sviktende priser, hvorfor de fleste produsenter har holdt tilbake produktene i håp om at prisen skulle bli noe høyere.

De produsenter som av hensyn til driftskapitalen har vært nødt

å selge, har lidd betydelige tap. I den senere tid har det dog med tilskott fra pristutjevningfondet for fisk gått ut ganske betydelig av produsentenes lager. Etter hva det opplyses ligger det bare ubetydelige kvanta igjen på lager ved årsskiftet.

Filetproduksjon og kjølelagrenes oppkjøp av fisk. I tiden 1. oktober til og med 31. desember 1953 ble det ved distriktets 5 anlegg kjøpt direkte fra fiskere 1.751.154 kg råfisk av forskjellig art til en førstehåndsverdi av kr. 920.025,88. I samme tidsrom foregående år ble det oppkjøpt 1.749.142 kg råfisk til en førstehåndsverdi av kr. 932.410,10.

Råstofftilgangen har i perioden vært noenlunde tilfredsstillende for de fleste anlegg, når jeg unntar Tromsø Fryseri- og Kjøleanlegg A/S.

Issituasjonen. Som kjent har det i dette kvartal vært mangel både på naturis og kunstis. Etter krigen ble det i Troms satt i gang 3 av de 5 anlegg som var i drift før krigen. Et av de største anlegg som var i drift før krigen var Røssneshamn Isanlegg, men dette er ikke kommet i gang på ny.

De 3 isanlegg som er i drift har en lagerkapasitet på ca. 19.000 tonn, men sesongen 1952—53 ble det bare innlagt ca. 8.000 tonn. Dette på grunn av ugunstige værforhold.

Som kjent blir omkostningene med lagring av naturis meget stor, og dertil kan det år om annet være store vanskeligheter med å få tilstrekkelig kvantum lagret. Dessuten skal det være en stor driftskapital til stede for å holde tilstrekkelige store lager. I denne forbindelse kan nevnes at et av isanleggene som de siste 6 år gjennomsnittlig har omsatt 4—5.000 tonn is pr. år, til denne tid har utbetalt ca. kr. 1 mill. i arbeidspenger — det vil si ca. kr. 170.000 gjennomsnittlig pr. år.

På grunn av den situasjon som oppsto inneværende kvartal har det vært fremmet ønsker om nye naturisanlegg, og jeg kjenner til at flere arbeider med slike planer.

Bygningsmaterialer til fiskerformål 1953. I henhold til Fiskeridirektørens anmodning har det vært holdt tilbake en rimelig del av den tildelte kvote til ekstraordinære tilfelle og til de av små søknader som ikke omfattes av den fastsatte søknadsfrist.

Bygningsmaterialer til fiskeriformål 1954. Ved søknadsfristens utløp 1. desember 1953 var det til mitt kontor ikke innkommet noen søknad av større format. Derimot var det innkommet en del småsøknader på tilsammen 3.050 sekker sement.

Med det kjennskap jeg har til forholdene i dette distrikt vil jeg anta det i 1954 vil bli behov for ca. 6.000 sekker sement.

Vannanlegg i fiskeværene. Som kjent er det på flere steder ute i havdistriktene et meget stort behov for vannanlegg, og det hadde

sikkert vært mange flere krav om slike anlegg hvis ikke de kommuner, hvor disse krav er mest aktuelle, hadde manglet herredsingeniør, slik at det ikke har vært mulig å få anleggene planlagt. Kommunene har imidlertid håpet på at Statens Havnevesen om ikke lenge ville ta seg av de enkelte prosjekter, men ved henvendelse til Statens Havnevesen 5. distrikt får jeg opplyst at man på grunn av liten teknisk hjelp ikke vil make denne oppgave — da havnevesenet først og fremst må ta seg av de utallige havnekrav som foreligger.

Statsstøtte til flytting fra uvær. Det har vist seg meget vanskelig å få samlet til møte det utvalg som har med disse saker å gjøre.

I november tok utvalget en befaring, men måtte avbryte reisen på grunn av uvær, da en hadde utført ca. $\frac{1}{10}$ av reisen. Av de 5 steder som det var forutsetningen å befare, ble kun Storelv i Dyrøy herred befaret. Senere har det ikke vært råd å få utvalget samlet på grunn av de enkelte medlemmers mange gjøremål.

Utenlandske trålere driver i stor utstrekning på Fugløybanken, hvor det er meget rike fiskeforekomster utover høsten og vinteren, særlig i vintermånedene januar, februar og mars. Dette har de senere år ført til at bankflåten vanligvis har unnlatt å drifte på nevnte område — noe som jeg må beklage i høyeste grad.

Bankflåten har uten tvil tapt store summer fordi fiskerne av frykt for brukstap ikke har våget å ta til med driften i dette område, når skreien siger inn om vinteren på sin vanlige vandring til Lofoten.

Det er også av meget stor betydning for industrianleggene i omliggende distrikter og for Tromsø by at bankflåten får drifte mest mulig usjenert av de utenlandske trålere.

Av hensyn til fremtidig linedrift på det område av Fugløybanken som ligger utenfor norsk sjøterritorium, er det av den aller største betydning at det her blir innsatt nødvendig bruksvakthold på samme måte som for Andenes-feltet. Da jeg kjenner noen av de fartøyeiere fra Troms som er med i bruksvaktholdet for Andenes, har jeg benyttet anledningen til å konferere med disse, og etter deres mening er et lignende vakthold for Fugløybanken av den aller største betydning. De jeg har konferert med om saken er folk som selv i en årrekke har driftet på nevnte felt og tapt store verdier på redskaper som er tatt av utenlandske trålere.

Rekefisket har i stor utstrekning vært hemmet av dårlig driftsforhold, og har særlig i mørketiden i stor utstrekning lagt hindringer i veien for rasjonell drift.

Naturskadefondet. Det har også i dette kvartal vært behandlet en del søknader om støtte av dette fond til reparasjon og gjenskaffelse av båter, samt redskaper som er skadet eller ødelagt av storm og snøskred i havnene.

Slike søknader tilrettelegges vanligvis av herredsstyrene i de respektive kommuner, men da disse ikke alltid har vært tilfredsstillende for så vidt angår takst m. v., har dette medført et betydelig merarbeid.

Utbyggingsfondet. Søknader og korrespondanse i forbindelse med støtte til et eller annet formål av fondet har vært meget beskjedent inneværende kvartal. Imidlertid har det vært en hel del personlige konferanser i anledning planer i forbindelse med Statens Fiskarbanks Nord-Norge-fond, særlig har det vært utallige henvendelser fra folk som har eldre fartøy og således er interessert i kondemneringsbidrag. Da det som kjent ennå ikke foreligger noen avgjørelse i dette spørsmål har jeg vært nødt til å henvise til eventuell senere kunngjøring om dette i pressen.

Merkeregistret. I kvartalet er det i samarbeid med fylkets 33 tilsynsmenn foretatt 181 forandringer ved merkeregistret for dette distrikt.

Det har vært utført et betydelig arbeid med å få fartøyeierne til å merke sine fartøyer forskriftsmessig. Det vil si at en hel del fartøyeiere som eier mindre fartøyer — og som hovedsakelig driver fjord- og kystfiske — unnlater å merke sine fartøyer. I dette arbeid har også politimyndighetene vært engasjert, men til tross for dette har det ikke vært mulig å få alle til å etterkommé påleggene. Jeg håper imidlertid at dette forhold skal bli rettet på i nærmeste fremtid.

Møter. I perioden har jeg deltatt i forskjellige møter og konferanser innen distriktet som har hatt med fiskerispørsmål å gjøre. Den 2. og 3. desember var jeg etter innbydelse til stede ved et møte i Utbyggingsfondets styre i Oslo. Møtet var meget interessant og lærerikt. Av det som fremkom på møtet fikk jeg inntrykk av at planer, kostnadsoverslag, rentabilitetsberegning m. v. måtte være tilrettelagt på beste måte, hvorfor jeg tror det vil bli av stor betydning om Utbyggingsfondet kunne yte teknisk bistand iallfall for så vidt angår større prosjekter.

I tidsrommet 1. oktober til og med 31. desember 1953 har jeg mottatt 782 skriv og telegrammer, og avsendt et lignende antall.

Reiser. Jeg har i samme tidsrom foretatt 3 reiser med tilsammen 17 reisedager.

1. januar — 31. mars 1954.

Værforholdene har gjennomgående vært bra for sjødrift — etter årstiden å dømme — når jeg unntar enkelte uværsløgn som en på denne årstid alltid må regne med. Derimot har værforholdene skapt store vanskeligheter landverts, idet en lang kuldeperiode med meget snø til visse tider blokkerte flere viktige veiforbindelser. Dessuten

har strømsituasjonen vært meget prekær og til dels skapt store vanskeligheter for befolkningen, og da særlig for bedriftene som til visse tider ble hindret i rasjonell drift. Men med store innskrenkninger i det daglige strømforbruk til de vanlige husstander var det dog mulig å holde bedriftene i gang uten altfor store avbrekk.

Bankfisket. I likhet med tidligere år sluttet en del av bankflåten driften like før jul for å gjøre seg klar til storsildfisket på Vestlandet. Et av de fartøyer som skulle delta i storsildfisket fortsatte dog driften til 12. januar, og utbyttet herav ble meget tilfredsstillende, ca. 40--50.000 kg torsk og hyse etter at den øvrige flåte hadde sluttet av.

Den del av bankflåten som tok til med driften på bankene utenfor Troms og Finnmark straks over nyttår hadde fangster for Troms fra 10--25.000 kg, og for Finnmark fra 20--40.000 kg torsk og hyse. Dette fiske har for Troms vedkommende hovedsakelig foregått på bankene utenfor Senja, nærmere bestemt Storjupta og Nordvestbanken, og for Finnmark har båtene fra dette distrikt hovedsakelig drevet på Hjelmsøybanken og Nordkappbanken. Fisket på Nygrunnen, som de senere år har gitt meget gode resultater, har for en stor del sviktet i vinter. De norske trålere som har driftet for Senja i ovennevnte periode har gjort det gjennomgående godt.

Kystfisket. Som vanlig tok dette fisket til i begynnelsen av januar. Det viste seg snart at forekomstene ga drivverdig utbytte, og flåten øket derfor meget hurtig, særlig for Senja, hvorfor oppsynet ble satt mandag 11. januar mot 19. januar i fjor. Derimot var forekomstene noe mindre for Hillesøys vedkommende, slik at oppsynet her først ble satt mandag 21. januar, omtrent som til samme tid i fjor.

Deltakelsen i dette fiske har i år vært bortimot dobbelt så stor som i fjor. Hvor vidt forekomstene i år har vært noe mindre enn i fjor for de enkelte fiskefelters vedkommende er vanskelig å ha noen formening om, da uværet i fjor hindret driften betydelig. At det i år var meget små forekomster av skrei på samtlige felter — når jeg unntar Senja-feltet, hvor det til dels var pene forekomster — er det ikke tvil om. Dette kan også bekreftes med tall, idet Senja oppsynsdistrikt — Berg og Torsken — alene representerte ca. 50 % av det oppfiskede skreiparti i Troms fylke til denne tid, det vil si vel 1,9 mill. kg.

Deltakelsen i skreifisket tok meget sterkt av omkring 20. februar, da en stor del av de større båter sluttet driften for å gjøre seg klar til notfisket i Lofoten. Det var garnbåter i enkelte vær som før 20. februar hadde opptil 45.000 kg skrei og som fortsatt lå i meget godt fiske, som avbrøt fisket for å gå til Lofoten med not. For fiskeværet Husøy var belegget opptil 24 båter i vinter, men av disse forlot 20 stykker fiskeværet en tid før notfisket i Lofoten tok til. De få båter som ble liggende igjen gjorde det meget bra. En del av båtene som gikk med

not ville sikkert ha tjent stor lott hvis de var blitt igjen, da de hadde anskaffet seg nylongarn.

Lofotfisket. I dette fisket har det i år deltatt ca. 180—190 notbruk fra dette distrikt, med en samlet besetning på ca. 2.800 mann. Deltakelsen for de øvrige bruksklasser har vært omtrent som tidligere år. En stor del av line- og juksafiskerne avsluttet imidlertid dette fisket betydelig tidligere i år enn tidligere år for å fortsette fisket med disse redskaper for de forskjellige fiskevær i dette distrikt, da det her foregikk et meget rikt juksafiske, f. eks. for fiskeværene i Senja-distriktet. Alt omkring midten av mars var belegget for Senjaværene øket betraktelig.

Utbyttet av kystfisket for de som har driftet kontinuerlig for dette distrikt må kunne sies å være meget tilfredsstillende i ovennevnte kvartal, da særlig for juksafiskerne.

Sildefisket. Alt ved periodens begynnelse registrerte sildesnurperne rike forekomster av sild på de enkelte fjorder som Storfjord, Ullsfjord, Kattfjord og Ersfjord i Hillesøy m. v. Dette gjorde sitt til at de fleste som hadde feitsildnøter gjorde seg klar for å delta i fisket. Også en del av de større fartøyer som straks over nyttår skulle gå til storsildfeltet, la om driften for å delta i feitsildfisket før de for alvor omkring midten av januar avbrøt fisket for å gå vestover. Deltakelsen i feitsildfisket har i perioden vært meget tilfredsstillende, og utøverne fra dette distrikt kan gjennomgående se tilbake på et meget godt utbytte.

I tiden omkring 1. februar til 15.—20 februar ble det levert fangster til fabrikkene i Tromsø fra fjordene i Troms, som inneholdt sild av oppsiktsvekkende størrelse. De største eksemplarer kunne i lengde og vekt fullt ut stilles på like fot med den storsilden som fiskes på Vestlandet, og inneholdt både rogn og melke. Det første eksemplar storsild ble tatt på torskegarn ut i egga for Nordre Kvaløy. Dette eksemplar ble av meg besørget på Tromsø Museum, og her kunne konservator Hjalmar Munthe-Kaas Lund etter nærmere undersøkelser uttale at silden var en veritabel gyteferdig storsild full av rogn.

Senere i sesongen ble det tatt enkelte fangster med rike blandingsforekomster av sild som en hadde all grunn til å anta var storsild, men da dette var noe sent i perioden var silden noe slankere enn de eksemplarer som ble tatt tidligere i sesongen. Til tross for dette besørget jeg utplukket ca. 300 stykker som ble sendt Fiskeridirektoratets Kjemisk—Tekniske Forskningsinstitutt for nærmere undersøkelse.

I perioden er det ilandbrakt i dette distrikt 19.927 hl feitsild (størrelse inntil 20 stykker pr. kg fersk) til en førstehåndsverdi av kr. 260.748. Av partiet er 19.446 hl levert til sildolje og sildemel, 346 hl saltet og 135 hl til agn. Videre er det oppfisket 135.103 hl småsild

(størrelse 20 stykker eller flere pr. kg fersk) til en førstehåndsverdi av kr. 984.701. Av dette parti er 134.806 hl levert til soldolje og sildemel, 282 hl saltet og 15 hl til agn. For sammenligning kan nevnes at det til samme tid i fjor var oppfisket 6.153 hl feitsild til en førstehåndsverdi av kr. 84.250 og 86.434 hl småsild til en førstehåndsverdi av kr. 673.055.

Storsild- og vårsildfisket. Deltakelsen i dette fiske har vært meget stor fra Troms fylke. Således kan nevnes at det bare fra en enkel kommune som Sørreisa deltar 13 fartøyer med ca. 130 mann. Av disse deltar 11 fartøyer med drivgarn og 2 med snurpenot. Foruten alle de som er forhyrt med båter herfra, er det et stort antall mann som er hyrt med båter sørfra. Etter det jeg kjenner til har de fleste båter herfra ved periodens slutt gjort det meget bra.

Kjøleindustrien. Tilførselen av råstoff var noenlunde tilfredsstillende for samtlige anlegg i fylket i januar og først i februar — unntatt for Tromsø Fryseri- og Kjøleanlegg A/S, som i likhet med tidligere år har hatt vanskeligheter med å få nødvendig råstoff — men den siste del av perioden meldte råstoffmangelen seg også for de øvrige anlegg, unntatt Gryllefjord Fryseri- og Kjøleanlegg A/S, som har hatt meget god tilgang av råstoff gjennom hele perioden. Dette takket være det gode vinterfisket for Senja.

Til tross for liten tilførsel også av føringsfisk forsøkte de øvrige fryserier å beholde arbeidsstokken uten å gå til oppsigelse i håp om at det skulle bli mulig å få fisk fra Lofoten. Imidlertid viste det seg snart at dette ikke ville bli mulig, og i slutten av perioden var anleggene nødt til å gå til oppsigelse av en stor del av arbeidsstokken.

Kjøleanleggenes oppkjøp av fisk. I tiden 1. januar til 31. mars 1954 er det av fylkets 5 kjølelager og filetanlegg tilsammen innkjøpt 2.507.724 kg råstoff direkte fra fiskerne til en førstehåndsverdi av kr. 1.490.896,39. Av biprodukter er kjøpt 1.289 hl lever til en førstehåndsverdi av kr. 70.141, og 384 hl rogn til en førstehåndsverdi av kr. 13.701. For samme tidsrom foregående år var det oppkjøpt 1.574.443 kg råstoff til en førstehåndsverdi av kr. 957.711. Av biprodukter var det oppkjøpt 887,5 hl lever til en førstehåndsverdi av kr. 61.259,10 og 125,63 hl rogn til en førstehåndsverdi av kr. 6.281,50.

Av fryserienes samlede innkjøp går det tydelig frem at tilførselen av råstoff direkte fra fiskerne har vært langt bedre denne periode enn samme periode tidligere år. Det samlede innkjøp ligger denne periode ca. 1 mill. kg høyere enn samme periode i fjor.

Rekefisket. Så vidt jeg har brakt i erfaring har dette fiske ikke gitt noe særlig godt resultat i denne periode. Dette har sin årsak i at været til dels har hindret driften samtidig som forekomstene har syntes å være langt mindre enn tidligere sesonger. Det er bare å håpe

at bestanden ikke har vært for hardt beskattet, men at temperaturforholdene er hovedårsaken.

Som det vil være kjent gjennom pressen føres det en meget sterk kampanje her nord mot rekefisket i de enkelte fjorder, noe som til en viss grad er forståelig, da rekefiskerne i enkelte høve — når det er lite reker — legger stor vekt på å fiske vanlig matnyttig fisk, for på denne måte og jevne ut det dårlige økonomiske utbytte av rekefisket.

Det har i alle år etter 1947 vært arbeidet meget intenst for å få flere fjorder i Troms fredet mot reketrålning. Dette har jeg sett som lite formålstjenlig for rekefiskerne og rekefabrikkene og likedan for landet i sin helhet — hvorfor jeg på bakgrunn herav og de innhentede uttalelser fra Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt ikke har funnet å kunne anbefale omtalte krav. Etter det kjennskap jeg har til rekefisket ser jeg det slik at det står til rekefiskerne selv å anlegge driften slik an, at en kan slippe å få krav om fredning innsendt hvert eneste år. Dersom rekefiskerne strengt tatt holdt seg til bestemmelsene om reketrålens bruk og dimensjoner og innstillet all opptak av småfisk, tør jeg anta at ingen ville ha noe å peke på.

Det har den senere tid vist seg at motstanderne av reketrålen stort sett argumenterer med at rekefiskerne spesielt legger vekt på å nytte reketrålen til opptak av vanlig matnyttig fisk i den tid av året det er stillstand i rekefisket. Etter de undersøkelser jeg har gjort viser det seg at enkelte rekefiskere fører i land betydelige kvanta fisk. Ved enkelte høve har jeg personlig gjort rekefiskerne oppmerksom på forholdet og henstillet til disse utelukkende å nytte trålen til rekefiske, som jo også er forutsetningen.

Vest-Grønland. Etter at torskefisket på bankene for Troms og Finnmark ebbet ut har ishavsrederne her nord tatt opp spørsmålet om å få en ekspedisjon med moderskip og 80–90 fots fartøyer og dorryer til dette felt. Jeg har imidlertid liten tro på at planen lar seg realisere. Torskefisket ved Vest-Grønland har dessuten vært sterkt diskutert, særlig blant fiskeskipperne som eier større havgående fiskefartøyer. En stor del av de fartøyer som tidligere år herfra har drevet dette fiske er sterkt opptatt med sildefisket, slik at en ikke kan regne med større deltakelse enn 5–6 fartøyer herfra dersom ikke ishavsrederne for alvor får sine planer realisert. Derimot må en regne med at flere skipper i likhet med tidligere sesonger vil leie fartøyer fra Vestlandet og bemanne disse herfra så langt det lar seg gjøre.

Tidligere erfarne Grønlandfiskere har planer om å ruste ut for kveitefisket ved Vest-Grønland, men her må det fryserskip til av hensyn til kvaliteten, og hvorvidt dette lar seg skaffe er vanskelig å ha noen formening om. En ting er sikkert at noe stor deltakelse vil det ikke bli på grunn av mangel på fryserskip.

New-Foundlandsfeltet. I likhet med foregående sesong deltar det bare 3 skuter fra dette distrikt på ovennevnte felt. Fartøyene som deltar er M/K «Porlarsirkel» på ca. 545 tonn, M/K «Nordbjørn» på ca. 554 tonn og M/K «Porlarquest» på ca. 312 tonn. Disse tar fra 15.000 til 22.000 dyr pr. fartøy. Skutene på dette felt tok til med fangsten 10. mars, og etter de meldinger som er kommet fra disse ved periodens utløp, gir det håp om gode utsikter for et bra fangstresultat. Beste nord-norske skute hadde pr. 30. mars inne 11.000 dyr.

Vesterisen. Så sent som 6. mars, bare 11 dager før den fastsatte dato for utseiling, nemlig 17. mars, var det ikke mulig å merke store forberedelser på Tromsø havn. Dette skyldes i stor utstrekning de siste års omlegging av driften, idet størstedelen av flåten er i virksomhet med storsilden på Vestlandet, og holder som vanlig ut lengst mulig. De bryter som regel av i siste liten, slik at det bare i all hast er å få notbruk og øvrige tilbehør skiftet med ishavsutstyret og øvrig utrustning.

I alt er det gått 19 skuter med en mannskapsstyrke på ca. 300—350 mann. Samtlige skuter har mønstret i Tromsø. Det har ikke i år vært vanskeligheter med å skaffe folk, da karene gjerne følger med båtene fra sildefisket og nyrekrutteringen blir foretatt av skipperne og gamlekarene i fellesskap. Som kjent har Gratangen kommune alltid tidligere år vært kjent blant de fremste for så vidt angår antall skuter i Vesterisen og likeså hva fangstutbytte angår, men i år deltar det ikke skuter fra denne kommune. Noe som ansees som eiendommelig blant ishavsfolk.

Ved periodens slutt kunne en av de meldinger som var innløpet fastslå at fangsten for de fleste skuter varierte fra 1.000 til 2.000 dyr, og at det for tiden går mest ut på plukkfangst i Vesterisen.

Issituasjonen. Det er lite sannsynlig at samtlige isanlegg vil få innlagt fulle lager for kommende sommer- og høstsesong. Dette på grunn av mangel på driftskapital.

Naturskadefondet. Det har også denne periode fra fylkesmannen i Troms vært forelagt meg en rekke saker angående søknader om støtte fra fondet om hjelp for tap av mindre fiskebåter og redskaper m. v. Uttalelsene er gitt i den utstrekning reglene for fondet tilsier. Hvorvidt noen av disse har fått nødvendig hjelp kjenner jeg ikke til.

Nord-Norge-planen. Noen utvidet virksomhet innen fisketilvirkningsanleggene i forbindelse med denne plan kjenner jeg ikke til. Det er mulig at sildeindustrien har fått noe mindre støtte ved lån for utvidelse, men noe vesentlig er det heller ikke her for så vidt angår dette fylke.

Utbyggingen av fiskeflåten har langt fra fylt de forutsetningene en hadde regnet med. Som tidligere nevnt har fylket fått innvilget

3 søknader av vel 60 søknader om fartøylån. Av disse har et fartøy vært i drift i perioden. Det er en tråler på 150 fot, tilhørende Ytre Rolløya Fiskersamvirkelag. Utbyttet for dette fartøy som i perioden vesentlig har driftet for Senja, har vært meget tilfredsstillende.

Linefisket i Barentshavet. På grunn av at man ikke kjenner til de muligheter som dette fisket kan by, har det ikke vært mulig å få tilstrekkelig mannskap til fartøyene til dette fisket.

Flyndrefisket i Barentshavet. Ingen fartøyer fra dette distrikt har ennå ved periodens utløp rustet ut for snurrevadfisket på nevnte felt.

Merkeregistret. Det viser seg fortsatt at mange fartøyeiere unnlater å holde sine fartøyer forskriftmessig merket i henhold til gjeldende bestemmelser.

I. april -- 30. juni 1954.

Værforholdene har vært meget tilfredsstillende for sjødrift, og temperaturen har under hele perioden ligget langt over det normale for årstiden. Dette har gjort forholdene meget tilfredsstillende for tørrfiskproduksjon. Både selvtilvirkere og fiskekjøpere har i stor utstrekning utnyttet situasjonen og hengt den fisk som overhodet har vært mulig.

Oppsynet for Øyfjord og Hillesøy ble hevet den 10. april, og for Berg og Torsken den 24. april.

Som nevnt i foregående rapport tok fisket for oppsynsdistriktet Øyfjord og Hillesøy stort sett slutt ved utgangen av februar, idet en stor del av flåten avsluttet driften for å gå til Lofoten med not. Det største belegg for dette distrikt var i perioden 34 fartøyer med 251 mann, mens tallet i første uke av mars sank til 9 fartøyer med 60 mann. Ukekvantumet for dette distrikt varierte fra 17.500 til 25.000 fra først i mars til oppsynet ble hevet. I samme tidsrom varierte garnfangstene fra 100 til 3.000 kg og linefangstene fra 600 til 1.200 kg, men på grunn av minimal deltakelse ble det samlede kvantum ubetydelig.

For oppsynsdistriktet Berg og Torsken holdt belegget seg uforandret med 52 fartøyer og 392 mann til omkring 15. mars, da belegget tok til å øke, idet en del av Lofotfiskerne sluttet seg til fiskeværene i dette distrikt. Den 28. mars var belegget for Berg og Torsken økt til 106 fartøyer, til tross for at en del større fartøyer fra tidligere belegg i mellomtiden hadde avsluttet fisket her og gått til Lofoten med not.

Belegget for distriktene Skjervøy, Karlsøy, Tromsøysund, Tromsø og Bjarkøy tok også betraktelig av omkring først i mars, da de fleste større fartøyer avbrøt fisket for å gå til Lofoten med not eller som hjelpefartøy for samme. De få fartøyer som fortsatte driften for disse

distriktene hadde gjennomsnittlig garnfangster på 600 og 800 kg på to manns sjarker.

Fiskere som har driftet kontinuerlig for fiskeværene i Troms fylke under vintersesongen fra januar til slutten av april kan se tilbake på et noenlunde tilfredsstillende utbytte. Gjennomsnittslottene for vinterfisket i tiden januar—april varierer fra kr. 3.500 til kr. 6.000 for de enkelte lottakere. Garnfiskere som har hatt økonomisk evne til å anskaffe nylongarn har gjort det meget bra. Likeså har juksafiskerne for Senja gjort det særdeles godt.

Oppfisket kvantum skrei 1954. Ifølge lensmennenes oppgaver til mitt kontor utgjør det oppfiskede kvantum skrei fra 1. januar til 24. april og anvendelse følgende. (Tallene i parentes gjelder foregående år):

Skrei:

Saltet	3.305.635 kg	(2.211.533 kg)
Iset	1.079.907 »	(688.528 »)
Filetert	358.609 »	(228.057 »)
Hengt	475.054 »	(170.200 »)
	<hr/>	
	Tilsammen 5.219.205 kg	(3.298.318 kg)

Biprodukter:

Damptran	2.345 hl	(1.493 hl)
Rogn, saltet	1.234 hl	(378 hl)
Rogn, iset	975 »	(1.089 »)
	<hr/>	
	Tilsammen 2.209 hl	(1.467 hl)

De noterte kvantum er for året 1954 beregnet på grunnlag av 13 ukers drift med et gjennomsnittsbelegg på 123 fartøyer med 742 mann pr. uke, og på grunnlag av 11 ukers drift 1953 med et belegg på 81 fartøyer med 536 mann pr. uke.

Om deltakelsen i skreifisket ikke har vært så kontinuerlig gjennom hele sesongen som ønsket, har dog deltakelsen gjennomsnittlig vært langt større enn foregående år. Stort sett samtlige distrikter — unntatt Skjervøy — hadde langt større kvantum enn året før. Dette skyldtes stort sett de gode driftsforhold som var til stede under hele sesongen.

Oppfisket kvantum. I henhold til fiskekjøpernes oppgaver til Norges Råfisklag utgjør det oppfiskede kvantum og dets anvendelse for dette distrikt i tidsrommet 1. januar til 31. mars 1954 følgende: (Tallene i parentes gjelder for samme tidsrom foregående år). Totalkvantum 8.176.758 kg til en førstehandsverdi av kr. 5.482.829,15. (5.584.424 kg til en førstehandsverdi av kr. 4.030.108,96).

Seisnurpenotfisket tok til omkring 1. juni med en betydelig flåte, men fangstresultatet har ikke vært nevneverdig inneværende periode.

Kystfisket. Etterat skreifisket tok slutt omkring 20. april har kystfisket med line og snøre vært drevet meget intenst, og deltakelsen har vært særlig stor for mindre sjarker. Linestubbere fra Malangsgrunnen og Svendsgrunnen har hatt fangster fra 1.500 til 3.500 kg torsk. Juksabåtene hadde fangster fra 70 til 600 kg torsk og sei.

Trålfisket. En del norske stortrålere har driftet på Senjafeltet i perioden, og fangstene har gjennomgående vært en 30—40.000 kg, som vesentlig har bestått av sei og uer, tatt på 3—4 døgns drift. Småtrålerne har ikke driftet på feltene for Troms, idet samtlige bare har deltatt i fisket på Finnmark. Ved periodens slutt hadde stort sett samtlige småtrålere fra dette distrikt avsluttet fisket og gått i gang med vårpuss. Utbyttet av sesongens småtrålfiske må stort sett betegnes som mindre tilfredsstillende. Gjennomsnittslott pr. mann ligger antakelig på ca. kr. 1.000.

Bjørnøy- og Svalbardfisket. I løpet av perioden er 5 fartøyer gått til disse felter med line. De øvrige fartøyer som tidligere år har deltatt i dette fiske har som tidligere nevnt lagt om til småtrål. Ved periodens slutt var det fra Bjørnøyfeltet innkommet ett fartøy. Fangsten besto av 32.815 kg salttorsk og 240 kg saltet hyse til en samlet førstehandsverdi av kr. 37.693. Etter foreliggende rapporter var fiskeforekomstene på Bjørnøyfeltet meget rike, slik at ingen fartøyer var gått videre til feltene ved Svalbard. Fiskeforekomstene var imidlertid på dette felt blandet med til dels meget småfallen fisk. Til tross for rike forekomster og gode utsikter er det lite sannsynlig at deltakelsen vil øke noe, samtidig som en må regne med at fartøyene som deltar på dette felt vil slutte av og ikke gå ut på ny tur på grunn av at saltfiskprisene, som var kr. 32 pr. vekt for stor fisk og kr. 18—20 pr. vekt for småfisk da fartøyene rustet ut for dette felt, ved periodens slutt er falt til kr. 26—27 pr. vekt for stor fisk og kr. 10—12 pr. vekt for småfisk. På kjøperhold har det vært fremholdt at import av fisk fra Island og Færøyane har vært årsaken til det store prisfall, noe en har all grunn for å anta medfører riktighet.

Lofotfisket. Som nevnt i foregående kvartalsrapport begynte juksa- og linefartøyene å dra fra dette felt allerede omkring første dagene av mars. Ved begynnelsen av dette kvartal var stort sett alle juksa- og linefartøyene samt en stor del av garnfiskerne fra dette distrikt kommet hjem. En del av notfiskerne kom også hjem allerede i begynnelsen av april for å forsøke seg på enkelte fjorder i Senja, hvor det ennå til dels var gode forekomster av skrei. Resultatet for disse ble imidlertid lite tilfredsstillende, idet driften ble hindret i stor utstrekning da alle fjorder stort sett var belagt med garn. De som

forsøkte seg kom bort i betydelige erstatningssaker, og fant det av denne grunn mest formålstjenlig å innstille driften. Notfiskerne kunne imidlertid opplyse at det etter deres beregning på ekkolodd og fiske-lupe sto fiskefloer på 200—300.000 kg på de enkelte fjorder. En stor del av juksa-, line- og garnfiskerne kom hjem dårligere økonomisk stillet enn da de reiste. Det samme var tilfelle for fiskearbeiderne.

Som kjent ble det forsøkt satt i gang tiltak med arbeid i land for å avverge den verste situasjon. Dette ble snart kjent blant fiskerne i de enkelte kommuner — hvorfor dette førte til at en stor del av fiskerne stoppet opp for om mulig å bli anvist arbeid på land. Til tross for at sysselsettingen ikke forutsatte arbeid til mer enn ca. 500 mann, førte dette til store vanskeligheter for fartøyeierne å skaffe tilstrekkelig mannskap.

Den eneste farbare løsning på dette spørsmål er å få minstelott-ordningen satt ut i livet, slik at fiskerne selv kan bli i stand til å bestemme fritt — uten hensyn til økonomiske forhold — hva de skal fortsette med i tilfelle et feilslått fiske.

Den ordning som har vært etablert de to siste år med tilskott i fiskeprisen etter et feilslått sesongfiske, har virket meget tiltalende og tør jeg anta at dette må være den eneste farbare vei utenom forannevnte minstelottordning. Bestemmelsene om tilskottenes størrelse bør i slike tilfelle bli fastsatt så tidlig at fiskerne får kjennskap til dette før det alminnelige oppbrudd under et sesongfiske som f. eks. Lofotfisket kommer.

Råstofftilførselen til kjøleanleggene har etter forholdene vært lite tilfredsstillende, særlig har fryseriene i Tromsø hatt minimal tilførsel. Derimot har fryseriene i sørfylket hatt noe bedre tilførsel, idet disse har hatt bra tilførsel av tråleruer og samtidig jevn tilførsel av fisk fra småbåter som til dels har tilført anleggene pene kvanta.

Kjøleanleggenes oppkjøp av fisk. I tiden 1. januar til 31. mars 1954 er det av fylkets 5 kjøle- og filetanlegg tilsammen oppkjøpt 1.711.580 kg råstoff direkte fra fiskere til en førstehåndsverdi av kr. 915.584,13. For samme tidsrom foregående år var det oppkjøpt 1.295.521 kg råstoff til en førstehåndsverdi av kr. 756.363,87.

Størjefisket har ennå ikke ved periodens slutt gitt noe fangst-utbytte. Imidlertid har en betydelig flåte gjort seg klar for å ta fatt straks det viser seg drivverdige forekomster.

Sildefisket har vært meget ustabil for dette distrikt, men noen bruk har dog fått en del fangster med visse mellomrom. En del av brukene som har streifet omkring fra fjord til fjord i de tre nordligste fylker har fått et noenlunde tilfredsstillende utbytte. En del av sildefiskerne har deltatt i loddefisket på Øst-Finnmark, og etter de mottatte

meldinger skal de fleste ha et meget tilfredsstillende utbytte av dette fiske.

Arbeidskraft. Samtlige tilvirkningsanlegg har i perioden hatt tilstrekkelig tilgang på arbeidskraft.

Vest-Grønland. Fra dette distrikt er det i perioden gått 5 fartøyer til nevnte felt. Disse er: «Solbergfjord» av Sørreisa, «Vitamin», «Kjelløy» og «Glannøy» av Tromsøysund og «Selfisk» av Tromsø.

Når jeg unntar «Glannøy», som var nødt til å ta 5–6 mann fra Færøyane for å få fullt mannskap, har de øvrige fartøyer alt sitt mannskap fra dette distrikt.

Ishavsdriften. Fra de forskjellige ishavsfelter er det til Tromsø pr. 30. juni 1954 ilandbrakt tilsammen følgende: (Tallene i parentes gjelder for samme tidsrom foregående år).

116.541 dyr (99.627) med en spekkmengde på 2.337.207 kg (1.863.609) til en samlet innklaringsverdi av kr. 6.685.392 (4.855.376).

Deltakelsen på samtlige felter pr. 30. juni har vært 39 skuter med en besetning på 616 mann. To av skutene har gjort 2 turer, hvorav 1 tur til Vesterisen og 1 tur til Nord- og Østisen (31 skuter med en besetning på 490 mann). Deltakelsen og det ilandbrakte kvantum fra de enkelte felter fordeler seg således:

New-Foundland. Her har deltatt 3 skuter (4) med en samlet besetning på 100 mann (134). Disse har en samlet fangstmengde på 55.230 dyr (53.611) med en spekkmengde på 1.021.000 kg (1.067.000).

Fangstforholdene var noe ugunstig til å begynne med, noe også antall hårfaste kvitunger viser, men forekomstene av sel var — etter det jeg får opplyst — meget bra.

Vesterisen. Deltakelsen har vært 21 skuter (17) med 337 mann. Den samlede fangstmengde utgjør 46.849 dyr (33.227) og 952.000 kg spekk (505.179) til en samlet innklaringsverdi av kr. 3.663.364 (2.003.839).

I henhold til bestemmelsene har samtlige skuter bare gjort en tur hver til dette felt, det samme var tilfelle i fjor, men av helt andre grunner den gang.

Fangstforholdene i Vesterisen så meget dårlig ut til å begynne med, idet isforholdene var ugunstige med meget issørpe. Men forholdene rettet på seg ut i sesongen, og etter hvert kunne en notere bedre resultater. Sluttresultatet må stort sett betegnes som meget tilfredsstillende.

Øst- og Nordisen. På dette felt har det i perioden deltatt 17 skuter (10) med en samlet besetning på 207 mann. Av disse skuter har samtlige gjort 1 tur hver, unntatt 2 skuter som tidligere i sesongen har gjort 1 tur i Vesterisen. Den samlede fangstmengde er på 14.462

dyr (12.789) med en spekkmengde på 364.207 kg (291.430) til en samlet innklaringsverdi av kr. 713.600 (498.547,40).

Fangstforholdene på dette felt har i år vært lite tilfredsstillende, idet dårlig is med hovedsakelig bare sørpe hindret fangsten i stor utstrekning.

Betjeningen ved værvarslingsstasjonen på Jan Mayen har fanget i alt 11 blårev og 1 hvitrev, til en samlet verdi av kr. 600. Videre har besetningen ved Hopen fanget 20 bjørner, til en verdi av kr. 5.000.

Som det vil fremgå av foranstående oppstilling har deltakelsen i årets ishavsfangst vært langt større enn foregående år. Det har også vært langt bedre tilgang på fangstfolk i år enn i fjor. Dette kan begrunnes med at utsiktene for regningssvarende priser på årets ishavsprodukter viste seg å ligge meget gunstig an.

Håkjerringfisket i fjerne farvann. På grunn av dårlige utsikter og lave leverpriser har det heller ikke i år vært noen deltakelse fra dette distrikt i nevnte fiske.

Derimot har det ved Tromsø Tollkammer vært innklareret en båt med 281 hl håkjerringlever, til en førstehåndsverdi av kr. 29.000. Båten opplyses å være fra Møre fylke.

Rekefisket. Deltakelsen i dette fiske antas i perioden å ha vært ca. 20 % større enn på samme tid i fjor. Utbyttet av dette fiske har vært minimalt. Fangstene har for en stor del bestått av reker av liten størrelse

Fylket har for tiden i alt 19 godkjente rekeoppkjøpere, og av disse har 10 rekefabrikker. Samtlige oppkjøpere klager over mangel på råstoff. Vanskelighetene har særlig vært stor for rekefabrikkene, som langt fra har fått tilstrekkelig råstoff for kontinuerlig drift.

Under forskjellige reiser ut i distriktet har jeg blitt møtt med bitre uttalelser av distriktets fiskere, som hevder at rekefiskerne i stor utstrekning benytter reketrålen for opptak av fisk. Denne kritikk kan til en viss grad antas å ha sin berettigelse, idet der forekommer at rekefiskerne fører i land betydelige kvanta fisk, uten på samme tid å ha noe reker av betydning i fangsten. Jfr. min kvartalsrapport for 4. kvartal 1952—53: «Rekefisket».

Bygningsmaterialer til fiskeriformål 1954. Det har i perioden vært behandlet et ubetydelig antall søknader om bygge- og reparasjonsløyve. Jeg tør anta at det betydelige avtak i søknadsmassen om bygge- og reparasjonsløyve i forhold til tidligere år, ligger i at rasjoneringen på bygningsmaterialer — unntatt sement — er opphevet. Det vil si at de fleste utfører arbeid uten byggeløyve, til tross for at disse ikke på dette grunnlag får tilbakebetalt omsetningsavgiften. De få søknader til dette kontor om bygge- og reparasjonsløyve har utelukkende vært fra byggherrer som har hatt behov for sementanvisning.

Ror- og egnebuer. Av de søkere som har fått sine søknader om nedskrivningsbidrag til oppføring av ror- og egnebuer innvilget, har én satt i gang arbeid i perioden. De øvrige har av en eller annen grunn ikke satt arbeid i gang.

Utbyggingsprogrammet for Nord-Norge. Etter det jeg kjenner til har det heller ikke denne periode innen fiskerisektoren vært satt i gang noe byggearbeid, hvor investering av Utbyggingsfondet har vært foretatt.

Troms Fisketilvirkeres Salgslag satte som kjent i gang arbeid i fjor høst med et større lagerhus for tørrfisk, og søkte i denne anledning om lån av fondet, men så vidt jeg kjenner til er denne søknad ennå ikke ved periodens utløp kommet formelt i orden, slik at fondsstyret har kunnet tatt standpunkt til søknaden. Det er heller ikke innvilget nye lån til båter og bruk i forbindelse med Statens Fiskarbanks Nord-Norges-fond. Dette fylket har ved periodens utløp siden fondet ble opprettet kun fått innvilget 3 lånesøknader på fartøy, men ingen for redskaper. Etter bestemmelsene var det forutsetningen at det skulle ytes inntil 95 % i lån til fartøyer, men etter det jeg kjenner til er ikke disse forutsetninger oppfylt. De som til dags dato har fått sine fartøyer ferdigbygget har således vært nødt til å få private fiskekjøpere til å tre støttende til.

Merkeregistret. I kvartalet har jeg i samarbeid med fylkets 33 tilsynsmenn foretatt 173 forandringer ved registret for dette distrikt.

Skriv og telegrammer. I kvartalet har jeg mottatt 810 skriv og telegrammer samt avsendt et lignende antall.

Reiser. I kvartalet har jeg foretatt 2 reiser med tilsammen 7 reisedager. Reisene er foretatt bl. a. for å delta i Troms Fiskarfylkings årsmøte som ble holdt på Finnsnes i juni.

1. juli — 30. september 1954.

Værforholdene har vært de beste for sjødrift, med lange perioder med tørt og varmt vær.

Seisnurpefisket. Deltakelsen øket betraktelig i begynnelsen av juli, slik at tallet på deltakerne nærmest ble fordoblet fra foregående periode, men i slutten av juli ble deltakelsen igjen redusert, idet flere snurpere la om til størjefiske. Noen nøyaktige tall for deltakelsen har det vært vanskelig å få. Anslagsvis tør jeg sette deltakelsen i seisnurpefisket til ca. 120—150 bruk. Deltakelsen har vært fordelt på feltene for Troms og Finnmark, hvor deltakelsen har variert sterkt etter som fisket har vist seg drivverdig. De forekomstene som var å merke på feltene for Troms ble av fiskerne betegnet som meget beskjedne. Til tross for dette ble det dog ilandført en del fangster med små- og storsei, men sett på bakgrunn av flåtens størrelse må fisket betegnes

som beskjedent. Fangstene varierte fra 2.500 til 50.000 kg, gjennomsnittlig 4.000 kg, hovedsakelig blandingssei av meget småfallen type.

Omkring 15. juli tok seisnurpefisket seg til dels bra opp for distriktene fra Torsvåg og nordover, men på grunn av ugunstig årstid for hending og dertil meget småfallen sei, meldtes det etter få dagers drift om avsetningsvanskeligheter for samtlige fiskevær i nevnte område. Dette førte til at fiskerne langt fra kunne utnytte de mulighetene som var til stede for fangst. Snurperne måtte gå fra sted til sted for levering dersom fangsten var over 10—20.000 kg.

Under disse forhold fremholdt jeg for fiskerne at jeg antok avsetningsforholdene kunne forbedres i meget stort utstrekning dersom hver enkelt snurper selv sørget for å skaffe seg avkastnot. På denne måten vil eventuell fangst (særlig når fisket blir drevet inne i fjordene og sundene, hvor det som regel er smul sjø på denne årstid) kunne låssettes, slik at fisken kan bli åtefri, samtidig som dette muliggjør levering av fisken til beste anvendelse. Forholdene lå særlig godt til rette denne sesong, idet fryseriene i Tromsø hadde til leie en brønnbåt som til enhver tid lå klar til å avta levende sei. Da imidlertid fiskerne ikke viste noe interesse for dette foretagende ble brønnbåten dirigert til Vest-Finnmark — hvor den hentet fangster som ble ført til fryseriene i Tromsø. Ellers har fiskerne stort sett forsøkt å bringe i land best mulig kvalitet, men utbyttet av fisket må betegnes som mindre tilfredsstillende.

Sei- og torskefisket med snøre. Denne drift har vist seg meget lønnsom for utøverne. Det er bare å beklage at deltakelsen ikke har vært så stor som ønskelig. Fangstene har variert fra 100 til 1.800 kg med 400 kg sei og torsk i gjennomsnitt, tatt på 1—2 snører. De som har driftet kontinuerlig hele perioden har hatt et meget tilfredsstillende utbytte.

Størjefisket. Fiskerne i Troms hadde ikke så veldig stor tro på dette fisket i år, da det i stor utstrekning har skuffet de 2—3 siste år. De fleste som har deltatt de senere år var selvfølgelig klar til å ta fatt dersom fisket skulle ta til her oppe, men en stor del hadde bestemt seg for ikke å gå sørover.

Da fisken imidlertid begynte å vise seg på Helgeland og for Vesterålen, tok alle som hadde utstyr til å gjøre seg klar, og omkring 20. juli ble alt de første fangster brakt i land for Senja. Bare noen få timer senere var en stor flåte i drift utenom de som alt hadde deltatt i fangsten for Vesterålen. Fisket foregikk hovedsakelig på feltene utenfor Senja og Hillesøy. Stort sett må utbyttet av årets størjefiske betegnes som særlig tilfredsstillende. Omkring midten av august satte det imidlertid inn med et kortvarig uvær. Etter denne tid ble det ikke fisket noe nevneverdig størje. Fiskerne innstillet driften etter

hvert, og få dager etter var det så hektiske og eventyrlige fisket avblåst like plutselig som det tok til.

Det samlede kvantum størje som ble oppfisket i Troms fylke utgjør ca. 2,5 mill. kg, til en samlet førstehåndsverdi av ca. 3,8 mill. kroner, og fordeler seg således:

Fersk anvendelse 0,9 mill. kg, førstehåndsverdi 1,3 mill. kroner.

Frysing 1,6 mill. kg, førstehåndsverdi 2,5 mill. kroner.

Størja ble eksportert til Italia og Tsjekkoslovakia i iset og rundfrossen tilstand.

Bjørnøy- og Svalbardfisket. Ved slutten av foregående kvartal var det på disse felter 4 fartøyer. I perioden er deltakelsen ytterligere øket med 18 fartøyer, hvorav 4 er gått ut på ny tur slik at det i perioden har vært 22 fartøyer i drift på nevnte felter. Av disse er 20 fartøyer innkommet i perioden med en samlet fangst på 470.138 kg saltfisk til en førstehåndsverdi av kr. 566.571,55 og 491 hl lever til en førstehåndsverdi av kr. 18.772,43.

Deltakelsen kan stort sett betegnes som noenlunde tilfredsstillende sett på bakgrunn av at et stort antall av de fartøyer som tidligere har driftet på disse felter har lagt om til småtråldrift, og at en del av de vanlige bankfartøyer deltar i fisket ved Vest-Grønland.

Som nevnt i foregående rapport ble en stor del av den beste sesongen ødelagt på grunn av det sterke prisfall som dessverre fant sted da de første båter kom inn med forholdsvis tilfredsstillende fangster. Dette har sikkert ført til uberegnet liten deltakelse, idet flere småtrålere hadde planlagt å legge om driften.

Etter en tids forhandlinger lykkedes det da for flere fartøyer å bli sikret en pris som kunne sies å være noenlunde forsvarlig, og disse tok da til med forberedelser til ny tur. Imidlertid ble de gode resultater som ble oppnådd av Fiskeridirektoratets havforskningsfartøy «Thor Iversen» med konsulent Halmø som leder kjent for fiskerne. Dette førte til stor interesse og deltakelsen hadde sikkert blitt langt større dersom forholdene hadde gjort det mulig for de som ønsket å starte straks resultatet ble kjent. Men en stor del av mannskapene var imidlertid innkalt til militærtjeneste og andre var sterkt opptatt med slåtten, slik at det var helt umulig å få tilstrekkelig mannskap. Først etter 3—4 ukers forløp bedret situasjonen seg betraktelig, og en betydelig flåte la umiddelbart etter kursen for feltene ved Bjørnøya og Svalbard. De første meldinger fra disse ga håp om et tilfredsstillende fangstutbytte, noe som også viste seg å stemme meget bra etter hvert som fartøyene landet med fangst.

Feit- og småsildfisket lå ved periodens begynnelse så å si nede, og som rimelig kan være fikk størja skylden for det. Forholdene lå ellers meget godt til rette for dette fisket, bl. a. var vær og vind gunstig. Kort

tid etter at størjefisket var slutt, det vil si i slutten av august, tok feitsildfisket seg opp og etter hvert øket fangstene betraktelig. De første resultater ble merket på Kvalsund og Malangen, idet det her ble tatt meget fine fangster på garn. I periodens siste måned tok også fisket til for Senja, særlig ble det tatt meget gode garnfangster for Holmenvær og senere kom også snurperne i fangst. Det rike fisket fortsatte utover perioden under gunstige værforhold. Småsildfisket har derimot gitt minimalt resultat. I perioden ble det oppfisket i alt 95.637 hl feitsild til en førstehåndsverdi av kr. 2.525.866.

Av småsild ble det på samme tid oppfisket 6.644 hl til en førstehåndsverdi av kr. 92.585.

Steinbitfisket fortsatte til omkring først i august. Fisket har til dels gitt meget tilfredsstillende utbytte. Driften har bare delvis foregått på bankene utenfor Troms, de fleste fartøyer har driftet på bankene for Finnmark, men de større fartøyer fra dette distrikt har levert fangstene til fryseriene i Tromsø. Til disse er det i perioden ilandbrakt i alt 272.857 kg steinbit, som er et meget godt pluss til fryserianleggenes råstoffbehov.

Fryse- og kjøleanleggene. Råstofftilførselen har stort sett vært bra for årstiden, men selvsagt langt fra tilstrekkelig til å dekke behovet ved kontinuerlig drift, unntatt i størjesesongen, da samtlige anlegg var overkastet med råstoff. Det har heller ikke vært tilført anleggene noe råstoff av betydning fra andre distrikter, slik at det på denne måte har vært mulig å dekke anleggenes råstoffbehov fullt ut gjennom hele perioden.

Fryse- og kjøleanleggenes oppkjøp av fisk. I tiden 1. juli til og med 30. september 1954 er det av fryseriene i dette distrikt innkjøpt direkte fra fiskere i alt 1.896.217 kg råfisk til en førstehåndsverdi av kr. 2.034.824,23. Tallene for samme kvartal foregående år viser 1.301.565 kg råfisk til en førstehåndsverdi av kr. 704.538. Som det vil fremgå av foranstående har tilførselene vært noe gunstigere denne periode sammenlignet med tilsvarende periode foregående år, idet tilførselen har øket med 594.652 kg, som tilsvarer ca. 31%. Nevnte økning skriver seg hovedsakelig fra det rike størjefisket i inneværende periode.

Sjølaksefisket tok slutt omkring 5.—10. august etter å ha vart i ca. to og en halv måned. Resultatet av årets fiske kan betegnes som noenlunde tilfredsstillende. Det beste fiske har foregått for ytre Kvaløy, hvor det til visse tider har vært fisket meget godt. Prisen har ligget noe i underkant. Den vesentligste del av laksen er eksportert til England, men en del er gått til Sverige. Av laksen er bare ubetydelige kvanta gått til innenlands forbruk, og dette har uten tvil sin årsak i

at prisen ligger uforholdsmessig høyt. Stor laks har vært betalt med omkring kr. 10 pr. kg.

Arbeidskraften. Tilgangen på arbeidskraft til de enkelte fiske-tilvirkningsanlegg og industribedrifter har stort sett vært tilfredsstillende.

Fisket ved Vest-Grønland. I dette fiske deltok det fra dette distrikt som før nevnt 5 fartøyer. Fangst- og avsetningsforholdene lå stort sett godt til rette, og utbyttet ble jevnt over tilfredsstillende for de som deltok hele sesongen.

Det oppfiskede kvantum for 4 av båtene viser fra 250.000 kg til 300.000 kg saltfisk, og tilsvarer henholdsvis ca. 350.000 til ca. 420.000 kg råfisk. En av båtene herfra kom sent i vei, og utbyttet for denne ble bare ca. 170.000 kg saltfisk, som dessverre ikke ga mannskapet nevneverdig utbytte.

Småtråldriften. Når jeg unntar tiden for vanlig vårpuss, har en vesentlig del av småtrålerne fra dette distrikt i perioden driftet på bankene utenfor Finnmark. Deltakelsen har vært tilfredsstillende, men utbyttet må stort sett betegnes som mindre bra.

Håkjerringfisket i fjerne farvann. Dårlige utsikter for noenlunde forsvarlige leverpriser har gjort at det heller ikke denne periode har vært noen deltakelse fra dette distrikt.

Rekefisket har gitt meget bra utbytte. Deltakelsen har vært meget tilfredsstillende. Fra fabrikkhold har det delvis vært klaget over at rekene har vært små.

Ishavsdriften. I tillegg til de tall jeg ga i foregående kvartals-innberetning angående denne drift, er det i dette kvartal innkommet 4 skuter med en besetning på 32 mann fra Øst- og Nordisen. Samtlige skuter har tidligere i sesongen vært en tur i Vesterisen.

Den samlede fangstmengde utgjør for nevnte 4 skuter i alt 1.234 dyr og 73.400 kg spekk til en samlet innklaringsverdi av kr. 155.450.

Fordelingen på de forskjellige dyr er således: 973 storkobber, 161 bjørn, hvorav 18 levende, 60 gris- og overgangsdyr, 40 snadd og 73.400 kg spekk.

Den samlede innklaringsverdi av ishavsfangsten 1954 utgjør kr. 6.843.892, og blir å fordele på de enkelte felter således:

Vesterisen	kr. 3.663.364
New-Foundland	» 2.309.428
Øst- og Nordisen	» 865.500
Besetningene på værvarslinga ved Jan Mayen og Hopen »	5.600

Tilsammen kr. 6.843.892

Småhvalfangsten. Samtlige fangstfartøyer lå inne den første tiden

av perioden, da samtlige fangstfelter som kjent er fredet fra 1.—21. juli. Etter denne tid tok alle fartøyer som var tildelt konsesjon til med fangsten igjen. Det økonomiske utbyttet av fangsten kan stort sett betegnes som meget tilfredsstillende. Den begrensning av hvalkonsesjonene som har vært foretatt den senere tid må antaes å ha en ganske stor betydning for bestanden.

Sildoljeindustrien. Det har vært foretatt store investeringer i moderniseringsarbeider ved de forskjellige anlegg i dette distrikt i inneværende periode, liksom lagerkapasiteten m. v. er utvidet og forbedret. De som har ledelsen innen disse bedrifter har til enhver tid hendene fulle av nye oppgaver for at bedriftene skal være på høyde med tiden. Det som preger denne industri er mangel på tilstrekkelig råstoff for kontinuerlig drift gjennom hele året. Det som preger dette distrikt, er at sildefisket i likhet med de øvrige fiskeriene her er meget sterkt hemmet av mangel på større fiskefartøyer. For en tid siden hadde en håpet på at spørsmålet om mangel på fartøyer i første omgang skulle bli løst på en forholdsvis hurtig måte i forbindelse med Statens Fiskarbanks Nord-Norge-fond, men dette har skuffet i ganske høy grad.

At Troms fylke mangler større havgående fiskefartøyer til sild- og bankfisket, fikk en alt bekreftet da Statens Fiskarbanks Nord-Norge-fond første gang ble offentlig kjent. Til utvalget for Statens Fiskarbanks Nord-Norge-fond kom det som kjent bare i dette distrikt første året inn over 60 søknader om fartøylån, til en samlet lånesum av kr. 28.682.135. Av disse søknader er det i løpet av tre år bare innvilget 8, med en samlet lånesum av kr. 4.733.000, hvorav kr. 1.848.000 i 1954.

Spørsmålet om en større investering i fiskeflåten i Nord-Norge, særlig i Troms fylke, bør etter min mening taes opp på ny slik at en kan få en ordning med finansieringen, som står på høyde med tidens krav. Det er nødvendig med en større investering i første omgang, slik at en får dekket det aller største behov. Blir dette gjort vil det være til stor nytte for mange og ikke minst for samfunnet i sin alminnelighet.

Jeg har ennå ikke hørt at det har vært mangel på folk til en bankbåt som fullt ut står på høyde med tidens krav — tvert imot kan disse få flere folk enn det de har behov for og således velge og vrake, mens båter som skulle ha vært kondemnert har store vanskeligheter med å skaffe nok mannskap. Et forhold som er meget forståelig. Likeså vel som fabrikkarbeiderne og andre bedriftsarbeidere søker seg over til de mest moderne fabrikker og bedrifter, er det forståelig at fiskerne som størstedelen av sitt liv er ombord i et fiskefartøy, vil ha så gode bekvemmeligheter som mulig, og noenlunde trygghet for kontinuerlig drift, noe et nytt velutstyrt havfiskefartøy i dag har vist å gi. Minst

mulig landliggedager og dermed større sikkerhet for et tilfredsstillende utbytte.

Nye redskaper. Det meget gode resultat av den forsøksdrift som ble gjort vinteren 1954 med de nylongarn som Fiskeridirektøren stillet til rådighet for dette distrikt, og en del forsøk som ble foretatt av et fåtall enkeltfiskere på Øyfjord- og Mefjordhavet, har ført til at en hel del fiskere alt har bestemt seg for nylongarn til kommende sesong. De som har forutsatt å binde og skyte garnene selv, har alt bestilt nødvendig materiell og utfører arbeidet i ledige stunder.

Flukt fra fiskeryrket. Det har delvis vært vanskelig å skaffe mannskap under enkelte fiskerier, særlig har det vært vanskelig å skaffe mannskap til fartøyer i størrelsen 35 til 55 fot. En del av årsaken hertil ligger i at en stor del av nevnte fartøyer er meget gamle, med uhensiktsmessige og slette bekvemmeligheter. Jeg kan nevne at det den senere tid har vist seg en tendens til at fiskerungdommen etter å ha gjort seg ferdig med militærtjenesten har nyttet anledningen til å få seg en fast jobb. Dette for å unnsnippe det anstrengende fiskeryrket, og dessuten få mer nytte av samfunnsgodene i land.

Den vei utviklingen i fiskeriene har tatt, har ytterligere styrket meg i min tidligere påstand om at de som tar sin næring i det usikre bør tilgodesees og gies større fordeler enn hittil på mange måter, dersom en ikke skal tape all nyrekruttering til fiskeriene.

Reiser. I kvartalet har jeg foretatt 3 reiser med tilsammen 18 reisedager. Bl. a. har jeg deltatt i et møte i den komité som ble oppnevnt av Troms Fiskarfylkings årsmøte for å komme med innstilling i forbindelse med de krav som foreligger for fredning av enkelte godtfiskefjorder i dette distrikt mot bruk av snurpenot i gytetiden.

Komiteen foretok befaring av samtlige fjorder og områder av betydning fra Segelvik ved fylkesgrensen Finnmark—Troms til Torskenfjorden i sør. I sin innstilling foreslo utvalget fredning av i alt 15 fjorder i tiden 15. januar til 30. april.

Styret i Troms Fiskarfylking har behandlet utvalgets innstilling og har vesentlig sluttet seg til denne, unntatt mindre forandringer vedrørende fredningstidens varighet.

Merkeregistret. I kvartalet har jeg i samarbeid med fylkets 33 tilsynsmenn foretatt i alt 110 forandringer i merkeregistret for dette distrikt. Det tilsvarende tall i fjor var 130.

Det har i kvartalet vært foretatt undersøkelser som klart viser at dersom de enkelte merkedistrikter til enhver tid skal være à jour, vil det være nødvendig å få strengere bestemmelser om merkeloven. De største vanskeligheter har en med de mindre fiskefartøyer. Dette har gjort seg mer gjeldende etter at en fikk det såkalte småbåtregistret som sorterer under politiet. Jeg har også dette kvartal i likhet med

tidligere søkt bistand hos politiet for å få de småbåter som leverer fisk til byen å overholde merkelovens bestemmelser, men dette har vist seg å være til liten nytte. Som nevnt i tidligere kvartalsrapporter har jeg også gjort henvendelser til distriktets lensmenn om å være behjelpelig med å påse at bestemmelsene om registrering blir overholdt mest mulig, men jeg har inntrykk av at også dette har vært av liten betydning.

For øvrig har arbeidet som vanlig bestått i å rettlede fiskere og kjøpere samt andre om forskjellige spørsmål innen fiskeriene. Likeså har jeg i stor utstrekning vært fiskerne og kjøperne behjelpelig med saker vedrørende finansiering av fiskefartøyer og fisketilvirkningsanlegg, samt andre nødvendige opplysninger innen næringen. Det har i kvartalet så å si daglig vært fiskere innom som har beklaget seg over at det ikke har lykkedes å få låne nødvendige midler til anskaffelse av nye havfiskefartøyer. Særlig beklagelig er det at fiskere som har redskaper nok til kontinuerlig drift hele året skal være avhengig av om der finnes et fartøy som kan nyttiggjøres for å holde redskapene i drift.

1. oktober—31. desember 1954.

Værforholdene har vært meget gunstig for kyst- og havfisket. Nedbørmengden har denne periode i likhet med foregående vært minimal, og dette førte til innskrenkning av elektrisitetsleveransene slik at mange fisketilvirkningsanlegg som i særlig grad er avhengig av elektrisk kraft har vært delvis hemmet i driften.

Seisnurpenotfisket. Det oppsving i seifisket som vanligvis pleier å forekomme i oktober—november uteble i år. Når en ser bort fra mindre frafall i dette fiske, har deltakelsen noenlunde ligget på samme nivå som de senere år på samme tid. Forekomstene av storsei må sies å ha vært mindre tilfredsstillende. Derimot har det på enkelte områder vært store forekomster av småsei, men en stor del av fiskerne har vist liten interesse for fangst av denne vare. Det oppfiskede seikvantum denne periode utgjør 2.205.591 kg til en førstehåndsverdi av kr. 1.002.246,08 mot 3.432,811 kg til en førstehåndsverdi av kr. 1.078.719,90 samme periode foregående år.

Sei- og torskefisket med snøre. Deltakelsen i dette fiske har vært langt større denne periode enn noen periode tidligere år etter krigen. Fangstene har — som naturlig kan være — variert etter båtstørrelsene og besetningene, men utbyttet av driften har stort sett vært meget tilfredsstillende. Deltakelsen i dette fiske vil antakelig øke noe også i fremtiden.

Kystfisket. Deltakelsen i kystfisket for øvrig har vært noenlunde tilfredsstillende, men det har ikke vært noe særlig fart i det, når jeg

unntar Senja hvor fangstene har vært meget tilfredsstillende for de fleste utøvere.

Trålfisket. De få stortrålere som tilhører dette distrikt har hatt et tilfredsstillende driftsutbytte. Det har kun deltatt 2 fartøyer under 300 br. reg. tonn i dette fiske.

Bankfisket. Alle større fartøyer tok til med denne drift omkring begynnelsen av perioden. Fiskerne kunne alt første sjøvær melde om rike forekomster på de nordlige havbanker, men fisken drog forholdsvis fort vestover til Nordkapp- og Hjelmesøybanken — hvor fisket har foregått med meget godt resultat hele sesongen.

Leveransen av fangsten fra de store bankbåter ble stort sett fordelt på de større fileteringsanlegg fra Honningsvåg og vestover til Tromsø. Det tok imidlertid lang tid før fisket tok til på Fugløybanken og bankene utenfor Troms for øvrig.

Utbyttet av høstens bankfiske må — stort sett — betegnes som meget tilfredsstillende. Tilgangen på mannskap til bankflåten har vært langt større enn ledige plasser skulle tilsi. Jeg tør anta om antallet av fartøyer til nevnte drift hadde vært dobbelt så stort som nå, ville det ha vært tilstrekkelig med folk til bemanning av disse. Årsaken her til ligger selvsagt i sjansene til god fortjeneste, men ikke minst i de gode bekvemmeligheter og sosiale forhold som er til stede på de større moderne havfiskefartøyer.

Seigarnsfisket. Deltakelsen har vært meget beskjeden. Enkelte har dog forsøkt, men resultatet har ikke vært slik at det har ført til noen øket deltakelse. En del fiskere har imidlertid henvendt seg hertil med forespørsel om nylongarn til forsøksfiske etter sei.

Bjørnøy- og Svalbardfisket. Ved slutten av foregående kvartal var det på disse felter 2 fartøyer. Noen økning i deltakelsen her har det ikke vært i perioden. Etter ca. 3 ukers drift kom nevnte to fartøyer inn med noenlunde tilfredsstillende fangstutbytte. Fartøyene hadde henholdsvis 20—25 tonn saltfisk hver.

Under årets Bjørnøy- og Svalbardfiske er det samlet ilandbrakt 552.068 kg saltfisk til en samlet førstehåndsverdi av kr. 675.553. Her til kommer leverpartiet på 581,11 hl til en førstehåndsverdi av kr. 22.098.

I dette fiske deltok det i år 19 linefartøyer med en samlet besetning på 208 mann — hvorav 4 fartøyer har gjort to turer hver. Det er således gjort i alt 23 turer til disse felter i år. (De tilsvarende tall for sesongen 1953 var 8 fartøyer med 88 mann — hvorav 1 fartøy har gjort to turer. Det ilandbrakte kvantum utgjorde 201.047 kg saltfisk til førstehåndsverdi av kr. 233.051 og 153 hl lever til en førstehåndsverdi av kr. 6.882).

Årsaken til den minimale deltakelse og det store avbrekk under

den beste del av sesongen er omtalt i foregående kvartalsrapport, da det var i det kvartal vanskelighetene meldte seg.

Feit- og småsildfisket. Dette fiske har i likhet med foregående sesong gitt et meget godt utbytte. En må flere år tilbake for å finne et tilsvarende resultat. I perioden ble det oppfisket i alt 395.772 hl feitsild til en verdi av kr. 7.479.514, mot 121.719 hl til en verdi av kr. 2.485.076 samme periode foregående år.

Av småsild ble det i samme tidsrom oppfisket 574.912 hl til en verdi av kr. 6.196.569, mot 186.558 hl til en verdi av kr. 1.944.228 samme periode foregående år.

Kveitegarnsfisket. Deltakelsen har vært som tidligere sesonger etter krigen, men langt mindre enn årene før siste verdenskrig. Jeg tør anta at deltakelsen er stor nok sett på bakgrunn av den beskatning som ansees forsvarlig. Utbyttet for de fleste utøvere må kunne sies å ha vært noenlunde tilfredsstillende. Likeså tror jeg de som har slått seg til ro med dette fisket kan se tiden lyst i møte dersom en ikke får en forandring av loven som på ny fører til en lignende ekspansjon i dette fiske som i 1936 og utover til det hele tok en brå vending. Det er imidlertid etter min mening nødvendig med mindre justeringer av loven for å gjøre sesongen mest mulig fordelaktig for de som drifter med kveitegarn.

Den eneste utvei for å få en effektiv kontroll med kveitefredningsbestemmelsene er å utvide bestemmelsene til å omfatte samtlige redskaper i fredningstiden.

Omsetning på førstehånd. Denne har vært meget tilfredsstillende i perioden og prisene har ligget langt over de fastsatte minstepriser for alle fiskesorter, unntatt kveite og uer til fersk anvendelse.

Omsetningen av ferdigprodukter. Denne omsetning har stort sett gått tilfredsstillende for samtlige produkters vedkommende.

Oppfisket kvantum. I henhold til fisketilvirkernes (råfiskkjøpernes) oppgaver til Norges Råfisklag utgjør det oppfiskede kvantum og dets anvendelse for dette distrikt i tidsrommet 1. april til 30. juni følgende: (Tallene i parentes gjelder for samme tidsrom foregående år). Totalkvantum 4.631.412 kg til en førstehandsverdi av kr. 2.896.678,73. (4.335.843 kg til en førstehandsverdi av kr. 2.740.560,26). Biproduktene viser i samme tidsrom 194.996 liter til en førstehandsverdi av kr. 112.082,69. (157.619 liter til en førstehandsverdi av kr. 92.067,68).

Det oppfiskede kvantum for tidsrommet 1. juli til 31. desember viser i henhold til samme kilde følgende: (Tallene i parentes gjelder for samme tidsrom foregående år).

Totalkvantum 12.881.985 kg til en førstehandsverdi av kr. 9.756.323,67. (13.336.847 kg til en førstehandsverdi av kr. 6.872.685,23).

Biproduktene utgjorde i samme tidsrom tilsammen 911.046 liter til en førstehåndsverdi av kr. 537.780,74. (665.384 liter til en førstehåndsverdi av kr. 379.976,78).

Som det vil fremgå av foranstående oppgaver ligger det oppfiskede kvantum i tidsrommet 1. juli til 31. desember 1954 under kvantumet for samme tidsrom i 1953, mens derimot verdien av kvantumet for angjeldende tidsrom i 1954 ligger høyere enn for samme tidsrom 1953. En vil ikke unnlate å gjøre oppmerksom på at dette har sin grunn i det rike stjørjefisket i 1954. Prisene på denne fiskeart lå atskillig høyere enn for vanlige fiskesorter.

Råstofftilførselen til kjøleanleggene. Denne har vært meget tilfredsstillende i perioden, og anleggene som ligger noenlunde lagelig til har hatt full drift.

Kjøleanleggenes oppkjøp av fisk. I tiden 1. oktober til og med 31. desember 1954 ble det ved distriktets 5 anlegg kjøpt direkte fra fiskere 1.952.670 kg råfisk av forskjellig art til en førstehåndsverdi av kr. 1.203.768. I samme tidsrom foregående år ble det oppkjøpt 1.751.154 kg råfisk til en førstehåndsverdi av kr. 920.026.

Som det går frem av foranstående har innkjøpet dette kvartal vært vel 200.000 kg høyere enn samme kvartal foregående år.

Issituasjonen. Denne var en del prekær den første del av perioden, men dette rettet forholdsvis fort på seg, idet frosten som satte inn omkring slutten av oktober reddet situasjonen. I denne forbindelse kan nevnes at Kræmers Fryse- & Kjøleanlegg har under montering et kunstisanlegg for skjellis (dansk fabrikat) på 5 tonn, som forutsettes tatt i bruk en gang i januar 1955.

Utenlandske trålere. Som kjent har Fugløybanken fra tidligere vært kjent for sine rike fiskeforekomster. Fiskerne har imidlertid i de senere år etter hvert oppgitt dette felt på grunn av at utenlandske trålere har tatt feltet i sin besiddelse — om en skal si det slik — for ingen linefartøyer tør drifte her av den grunn at alle redskaper blir sopt bort av trålerne. Dette er ennå mer beklagelig da feltet ligger så utmerket til for ilandbringelse av råstoff til bl. a. fryseindustri-anleggene i Skjervøy og Tromsø.

Spørsmålet om å få vakthold her med fiskefartøyer i likhet med den ordning som er etablert for Andenes om vinteren bør snarest tas opp til drøftelse.

Rekefisket. Dette fiske har vært sterkt hemmet av mørketiden.

Naturskadefondet. I likhet med tidligere har det også dette kvartal vært behandlet en del søknader om støtte av fondet til reparasjon og gjenskaffelse av båter og redskapshus som er blitt skadet eller ødelagt av storm og snøskred i havnene.

Merkeregistret. I kvartalet har jeg i samarbeid med fylkets 33

tilsynsmenn foretatt 167 forandringer ved merkeregistret for dette distrikt.

Til tross for at der er nedlagt et stort arbeid for å holde merkeregistret mest mulig i samsvar med de faktiske forhold, har dette vist seg så å si umulig, idet fartøyeierne i stor utstrekning unnlater å melde fra om de enkelte forandringer. Særlig gjelder dette kondemnering og ombygging, samt skifte av motor m. v. Disse forhold lar seg vanskelig rette på uten å skjerpe bestemmelsene i loven om registrering av fiskefartøyer.

Reiser. Jeg har i kvartalet foretatt 4 reiser med tilsammen 14 reisedager. På grunn av mangel på midler til dekning av reiseutgifter har det ikke vært mulig å foreta alle de reiser som har vist seg nødvendig.

Beretninger fra fiskeriinspektøren i Nordland, Nils Gjerde.

1. juli 1953 – 30. juni 1954.

I terminen 1953–54 er behandlet bl. a. 5.295 journalførte inn-gåtte skriv og telegrammer, hvorav 410 vedrører administrasjonen av Statens grunn i fiskevær, 2.891 vedrører merkeregistret og 1.994 vedrører andre saker. Et lignende antall ekspedisjoner er gått ut herfra.

Reiser og møter. Det er foretatt 7 reiser med 40 reisedøgn. Reisene gjaldt:

1. Nordland Fylkes Fiskarlags årsmøte på Lødingen.
2. Konferanse i Fiskeridirektoratet, Bergen, angående statsstøtte til bygging av vannverk og rorbuer samt administrasjon av statsgrunn. Videre styremøte og årsmøte i S/L Fiskagn, henholdsvis i Trondheim og Ørnes.
3. Møte i Oslo mellom bl. a. styret i Utbyggingsfondet for Nord-Norge og fondets organer i landsdelen.
4. Styremøte i S/L Fiskagn på Ørnes.
5. Møte i Skrova med bygningskommunens styre vedrørende driften av vannverket m. v.
6. Styremøte i S/L Fiskagn på Ørnes.
7. Konferanse i Sund, Fredvang, Eggum, Steine, Laukvik og Straum-sjøen i forbindelse med iverksetting av arbeider på vannverk for ekstraordinære midler på grunn av det feilslåtte Lofotfiske.

Dessuten har jeg deltatt i en rekke møter og konferanser, bl. a. i fylkesrådet for områdeplanlegging for Nordland og i rådets arbeidsutvalg, møter i Utvalget til behandling av søknader om statsstøtte til flytting fra utvær og i Utvalget til innstilling av søknader om lån av Statens Fiskarbanks Nord-Norge-fond til anskaffelse av fiskefartøyer og redskaper, møte med Vegsjefen vedrørende innstilling av søknader om bevilgning til bygging av veger i sjøbygdene og møte i fylkesarbeidsnemnda i forbindelse med fordelingen av bevilgningen til ekstraordinære tiltak på grunn av det feilslåtte Lofotfiske m. v.

Administrasjon av statens grunn i fiskevær. Festeavgift for året 1953 er ført opp til innkreving med følgende beløp:

Kabelvåg	kr. 8.755,46
Skrova	» 5.267,97
Nyksund	» 2.004,37
Å i Lofoten	» 921,95

Tilsammen kr. 16.949,75,

som er kr. 200,70 høyere enn avgiftsbeløpet for foregående år. Avgiften er fordelt på 529 festeforhold av forskjellig art.

I tillegg til foranstående grunnavgifter kommer inntekter ved midlertidig utleie av grunn ved tilsynsmennene og leieinntekter ved Statens rorbuer i Skrova med i alt ca. kr. 7.000. Det bemerkes for øvrig at det på grunn av det feilslåtte Lofotfiske ble nødvendig å ettergi en del rorbuleie også for 1954.

Til dekning av utgifter ved forannevnte eiendommer i terminen 1953—54 er det bevilget kr. 30.000 over kap. 601. Til utbygginger og forbedringer av forholdene i de samme fiskevær er det samtidig over kap. 600 bevilget i alt kr. 177.000.

I terminen er det bl. a. bygget adkomstvei til de utviste byggetomter på Middagshaugen på Å. Arbeidet med veien i Nyksund frem til den prosjekterte overføring over sundet for tilknytting til veinettet på Langøya er påbegynt. Utbyggingen av vannverket for Skrova har fortsatt og for ekstraordinære midler som ble bevilget på grunn av det feilslåtte Lofotfiske ble det her påbegynt arbeid for å skaffe fiskebruksbebyggelsen i Ura veiforbindelse til dampskipskai og hjellgrunn. Videre har det vært arbeidet med spørsmålet om vannforsyning og almeningskai for Å samt kartlegging av Kabelvåg. Det har også i denne termin vært en del forespørsler om kjøp av sjøgrunnstomter samt kjøp av våningshustomter i de av værene hvor det ennå ikke foreligger brukbare tomteinnordningsplaner på grunn av manglende kartlegging. For øvrig har arbeidet med bortfesting av nye tomter og regulering av eldre festeforhold gått som vanlig.

Merkeregistret. Korrespondansen med merkelovens tilsynsmenn har øket betydelig i den senere tid.

Dette skyldes særlig konsesjonsbestemmelsene for fartøyer på over 40 fots lengde samt bestemmelsen om at fartøyer som tidligere har vært innført i registret som fraktestøyer nå skal slettes av registret.

I mange tilfelle blir disse fartøyer brukt også i fiske, og det må derfor sørges for at de blir registrert på nytt i henhold til de retningslinjer som er gitt for behandlingsmåten av disse saker.

Det må anses rimelig at eierne i slike tilfelle blir irritert over først å måtte innlevere merkebrevet i forbindelse med slettelse av registret

og så måtte sende inn søknad med fastsatt gebyr for å få ny registreringstillatelse for det samme fartøy.

I forbindelse med registreringen av mindre bensindrevne motorbåter reises også ofte spørsmål om båtene er registreringspliktige etter de gjeldende bestemmelser, og det medfører ofte meget arbeid å få brakt dette spørsmål på det rene.

Innberetningene til registret preges fortsatt ganske tydelig av den tidligere påpekte stagnasjon for båter i mellomstørrelse og en betydelig utvikling når det gjelder anskaffelse av små motorbåter og større havgående fiskefartøyer.

Bygningsmaterialer til fiskeriformål. Tilvirkningsanlegg, rorbuer m. v. I året 1953 ble det av fylkets materialkvote til fiskeriformål innvilget følgende søknader:

Tilvirkningsanlegg, nybygg og utvidelser: 17 søknader med bl. a. 125 stdr. trelast og 4.468 sekker sement.

Tilvirkningsanlegg, reparasjoner: 46 søknader med bl. a. 114 stdr. trelast og 2.240 sekker sement.

Rorbuer, sjøhus og nothjell m. v., nybygg og utvidelser: 40 søknader med bl. a. 278 stdr. trelast og 4.454 sekker sement.

Rorbuer, sjøhus og nothjell m. v., reparasjoner: 70 søknader med bl. a. 260 stdr. trelast og 3.792 sekker sement.

I alt er således innvilget 173 søknader med bl. a. 777 stdr. trelast og 14.954 sekker sement. De herfra anviste materialmengder anslåes å ha ført til en samlet investering i fiskebruk, rorbuer, sjøhus, hjellbruk m. v. på i alt ca. kr. 3.250.000 i året 1953.

Materialkvoten til fiskeriformål i Nordland i 1954 er satt til 15.000 sekker sement. Av denne kvote er det i I. halvår 1954 innvilget 66 søknader med tilsammen 8.879 sekker.

Ved årets begynnelse lå her en rekke eldre søknader som av finansierings- og kvotemessige hensyn ikke hadde kunnet innvilges foregående år. Samtlige søknader ble da sendt direkte tilbake til søkerne med forespørsel om søknadene fremdeles var aktuelle. Bare et fåtall av disse kom tilbake og ble innvilget etter hvert sammen med nye søknader for året. Det har således hittil i år ikke vært nødvendig å avslå noen søknad av kvotemessige grunner, og det later til at kvoten er tilstrekkelig til å dekke behovet også for resten av året.

Som anført i forrige beretning la utvilsomt det feilslåtte Lofotfiske i 1953 en bremse på byggevirksomheten i fiskerisektoren i dette distrikt, og når da fisket ble mislykket også i 1954 er det naturlig at bare de mest nødvendige bygge- og reparasjonsarbeider vil bli utført. Imidlertid kan eventuelle pålegg fra myndighetene om å foreta utbedringer ikke lenger unnlates etterkommet med begrunnelse i at man ikke kan få de nødvendige materialer.

Det er grunn til å tro at særlig utbedringen av rorbuforholdene vil bli hemmet av den økonomiske situasjon. På bakgrunn av de nye helseforskrifter og det stadige behov for bygging av nye tidsmessige rorbuer, bør derfor reglene for tilståelse av nedskrivningsbidrag til bygging av rorbuer endres slik at de kan virke mer stimulerende for byggevirksomheten.

Statsstøtte til flytting fra utvær. Det er i terminen holdt et møte i Utvalget til behandling av søknader om statsstøtte til flytting fra utvær i Nordland, hvor det bl. a. ble avgitt forslag til fordeling av de gitte bevilgninger til fraflytting av Senningen i Rødøy, Marnøya i Borge, Varøy, Kvitvær, Spjutøy, Kvalholmen, Lyngøy, Slottholmen og Grønningen i Lurøy samt fordeling av ytterligere en del av bevilget statsstøtte til flytting fra Litløy og Gaukværøy i Bø.

Utvalget fant under tvil å kunne anbefale ytt statsstøtte til fraflytting av Mostad i Værøy. Søknader om statsstøtte i forbindelse med foretatte flyttinger fra henholdsvis Nordre Grena i Buksnes, Refsvik i Moskenes og Engelvær i Steigen fant man imidlertid ikke å kunne anbefale innvilget på grunnlag av de opplysninger som var innhentet. Det har også denne termin vært en hel del arbeid i forbindelse med slike søknader.

Den del av den tilståtte statsstøtte til flytting fra Lofotodden i Moskenes som ikke vil bli fordelt direkte på flytterne, vil bli søkt anvendt som bidrag til legging av kloakk på Sørvågen i samme herred, hvor tilflyttingen har gjort det nødvendig å treffe slikt tiltak. Plan og overslag for dette arbeid er under utarbeidelse.

Statens Fiskarbanks Nord-Norge-fond. Som anført i forrige beretning avga det nedsatte utvalg for Nordland fylke i juni 1953 innstilling om innvilgning av i alt 47 søknader om lån i Statens Fiskarbank og av bankens Nord-Norge-fond til anskaffelse av fiskefartøyer og redskaper. Søknadene representerte et samlet omsøkt lånebeløp på kr. 14.157.350.

I terminen 1953—54 har bankens Bodø-avdeling innvilget 17 av disse søknader med samlet lånebeløp kr. 3.725.000 på 1., 2. og 3. prioritet. Nedenfor inntas en oversikt som viser den distriktvise fordeling av søknadene og tilsagnene:

Distrikt.	Antall søkere.	Gitte lånetilsagn.	Lånebeløp.
Vesterålen	10	5	kr. 600.000
Lofoten	6	3	» 705.000
Salten	14	4	» 1.340.000
Helgeland	17	5	» 1.080.000
Ialt	47	17	kr. 3.725.000

Det var forutsetningen at de innstilte søknader som ikke kunne imøtekommes i første omgang, skulle bli forelagt utvalget til ny behandling og innstilling sammen med de søknader som måtte komme inn i forbindelse med kunngjøringen av ny søknadsfrist i samsvar med reglene for Statens Fiskarbanks Nord-Norge-fond.

Etter det som nå foreligger vil bankens Nord-Norge-fond for terminen 1954—55 ikke bli tilført nye midler utover det beløp på 1,4 mill. kroner av fondet som i fjor måtte anvendes til utlån på 2. prioritet og som nå er tilbakeført til fondet. Videre har jeg fått opplyst at departementet på bakgrunn av de små lånemidler som er til rådighet ikke har funnet det formålstjenlig at det blir fastsatt ny frist for innsending av søknader om lån av Nord-Norge-fondet. Tilsagn om nye lån av nevnte fond skal således gis i samsvar med den prioritetsrekkefølge som ble satt opp av utvalget i juni måned i fjor.

På denne måte vil det ikke bli adgang for nye søkere å komme i betraktning, hvilket kan virke urettferdig, særlig overfor søkere som i mellomtiden har forlist sitt fartøy og er sterkt avhengig av lån av Nord-Norge-fondet for å få løst finansieringsspørsmålet for nytt fartøy, og det virker også urettferdig overfor de mange som, i tillit til at det ville bli adgang til å søke lån av disse midler, allerede har nedlagt meget arbeid i forberedelsen av søknadene. Det vil også godt kunne tenkes at søknader som nå står for tur til innvilgning i henhold til fjorårets innstillingliste ikke ville kvalifisere seg i konkurranse med eventuelle nye søknader.

Vannforsyningen i fiskeværene. For midler av bevilgningen til ekstraordinære tiltak på grunn av det feilslåtte Lofotfiske ble det i mai måned i år satt i gang arbeider på vannverk i fiskeværene Sund, Fredvang, Eggum, Laukvik og Steine i Lofoten samt Straumsjøen — Straume og omegn i Vesterålen.

I terminen har det ellers vært utført fortsettende arbeider eller påbegynt arbeider på vannverk for ordinære midler i Stamsund, Skrova, Henningsvær og Mortsund—Sandsund i Lofoten samt i Myre og i Vinje—Skagen—Steine i Vesterålen. Dessuten er det med bidrag over fiskeribudsjetten bygget vannfyllingsanlegg for fiskerflåten på Nordskott i Leiranger.

Den samlede kostnad ved utbyggingen av forannevnte 13 anlegg er beregnet til kr. 6.218.500, hvorav det er gitt tilsagn om støtte fra Fiskeridepartementet med kr. 2.662.500, fra Landbruksdepartementet med kr. 450.000 og fra Havnevesenet med kr. 290.000.

Finansieringsspørsmålet er løst for de fleste av anleggene og en del av disse ventes å være fullført høsten 1954. De øvrige ventes ferdigbygget i terminen 1955—56.

Arbeidet med bedring av vannforsyningen i fiskeværene i dette

distrikt kan således sies å være kommet godt i gang de siste år, men det er fremdeles mange betydelige fiskevær hvor vannspørsmålet fremdeles er prekært. Av større anlegg som bør komme til utførelse snarest mulig nevner jeg Værøy, Hamnøy og Sørvågen med Moskenesvågen, Bogen, Tind og Å i Lofoten.

Vannforsynings sakene har lagt meget beslag på arbeidet ved kontoret i beretningstiden, hvilket særlig skyldes iverksettingen av vannverksarbeider for ekstraordinære midler med påfølgende kontroll og regnskapsføring m. v.

Havnespørsmål. Etter at havnen for Andenes er besluttet utbygget, delvis for NATO-midler, er rekkefølgen for den videre utbygging av fiskerihavner i distriktet i henhold til fylkestingsvedtak i 1950 følgende: 1. Stamsund, 2. Laukvik, 3. Henningsvær, 4. Bolga, 5. Jektstrand, 6. Hovden, 7. Melbu, 8. Styrkesnes, 9. Givær, 10. Lysvold og 11. Hennes.

Det har vært ført en ganske omfattende korrespondanse med fylkesmannen, havnevesenets distriktskontor og fiskarorganisasjonen m. fl. angående havnespørsmål, men det har ikke fremkommet forhold som har berettiget noen endring av forannevnte prioritetsrekkefølge.

En videre utbygging av fiskeflåten er dessverre på mange steder umuliggjort på grunn av havneforholdene, og på bakgrunn av de bevilgninger som er gitt til havnebygging later det ikke til at disse forhold kan bli rettet på i det tempo som anses nødvendig.

Andre saker. I tillegg til forannevnte saksgrupper har det som vanlig vært behandlet en rekke saker av forskjellig art.

Av disse nevnes søknader om bidrag av Naturskadefondet, om tillatelse til å drive trålfiske utenfor fiskerigrensen, om statsstøtte til bygging av ishuse og kjøleanlegg, om lån i Statens Fiskarbank til fartøyer og tilvirkningsanlegg, om sjøbygdeveier og utbygging av kraftlinjer, om innføring av fredningsbestemmelser m. v.

1. juli — 30. september 1954.

Værforholdene i sommermånedene juli, august og september var gode og stabile unntatt noen få dager med kuling og sørvest.

Fisket. Størjefisket med not tok til i juli måned, og de første fangster i distriktet ble tatt utfor Træna. Det økonomiske utbytte av størjefisket har de siste 2 år vært ujevnt og heller dårlig for fiskerne. Det har vært små og spredte forekomster samtidig som størjen var sky og vanskelig å komme nær. Hittil i år har størjefisket slått godt an, med til dels gode fangster fordelt over hele distriktet. Det har til sine tider vært tatt så store størjefangster at fryseriene ikke har maktet å ta unna etter hvert. Mesteparten av størjen er rundfrosset for eksport til Italia. Seifisket med snurpenot har også i år gitt bra utbytte for de

som har deltatt i dette fiske. De største fangster er tatt på Andfjorden i Vesterålen. Seien, som er småfallen, går hovedsakelig til oppmaling. Blåkveitefisket for Vesterålen har hittil gitt bra fangster. Deltakelse i fisket med rundfisktrål, særlig for Vest-Lofoten, har øket betydelig og det samme kan sies om reke-trålfisket på de vanlige felter i distriktet.

Sildefisket har i rapporttiden vært ujevnt med spredte fangster på de vanlige sildefjorder. I midten av juli ble det merket bra sildeforekomster på Vestfjorden, og på en uke ble det snurpet ca. 100.000 hl sild. Fisket avtok raskt og senere ble det ikke tatt større notfangster av betydning. Garnbåtene overtok imidlertid, og det ble tatt en del små slumper feitsild og blandingssild.

Virksomheten ved kontoret m. v. I kvartalet er det journalført i alt 740 innkomne skriv og et lignende antall er gått ut.

Det kan nevnes at samtlige søknader om tildeling av materialer til bygging og reparasjon av fiskebruk, rorbuer, sjøhus og kai er m. v. hittil i år har kunnet innvilges. I løpet av kvartalet er således innvilget 23 søknader for tilsammen 3.100 sekker sement.

Som nevnt i tidligere rapporter er arbeidet med bedringen av vannforsyningsforholdene i fiskeværene kommet godt i gang i den senere tid. I kvartalet har det pågått arbeider ved 12 større anlegg som er tilstått statsstøtte over fiskeribudsjetten i dette distrikt. Av disse ventes 8 å være fullført innen årets utgang. Kontrollen med anvendelsen av det beløp som av bevilgningen til ekstraordinære tiltak på grunn av det feilslåtte Lofotfiske ble stillet til rådighet for 6 vannverk og 1 veianlegg i dette distrikt har medført en del arbeid ved kontoret også i dette kvartal.

Det er i rapportperioden behandlet 377 innberetninger til merke-registret som er ført à jour.

På grunn av militærtjeneste og ferie er det i rapportperioden foretatt bare en tjenestereise, nemlig til Eggum i Borge i forbindelse med vannverksutbyggingen der. Ellers har inspektøren holdt et foredrag på fiskarfagskolen i Bodø og deltatt i en del møter i arbeidsutvalget for fylkesrådet for områdeplanlegging i Nordland.

1. oktober — 31. desember 1954.

Værforholdene i høstmånedene oktober, november og desember var som vanlig ustabile på denne årstid og det ble av den grunn mange landliggedager for fiskerne.

Fisket. I rapporttiden foregår det ikke noe sesongfiske av betydning utenom garnfisket etter storsei for Andenes og seinotfisket som foregår spredt utover hele distriktet. Det deltok 30 garnbåter i seifisket for Andenes og det ble til dels bra utbytte til de som deltok med fangster fra 400 til 6.500 kg storsei. Den største seinotfangsten

ble tatt på Hadsselfjorden og var på 29.000 kg. Mesteparten av notseien går til henging og oppmaling og en del til filet.

Rekefisket gir fortsatt bra utbytte og en har inntrykk av at det er kommet flere reketrålere med i fisket enn tidligere.

I månedene november og desember begynner for øvrig silde- snurperne som skal delta i storsildfisket å gjøre seg klar, og det samme gjelder for enkelte garn- og linebåter som skal delta i skreifisket for Vesterålen, Lofotens ytterside og for Værøy og Røst.

Virksomheten ved kontoret. Ved kontoret er det i kvartalet journalført i alt 889 innkomne skrivelser og et lignende antall er gått ut. I rapporttiden kom det inn 15 materialsøknader vedrørende nybygg og reparasjoner av fiskebruk, rorbuer og sjøhus m. v. på i alt 3.095 sekker sement. Samtlige søknader ble anvist og sementkvoten til fiskeriformål for 1954 på tilsammen 15.000 sekker var dermed oppbrukt. Det har vært meget arbeid med å tilrettelegge og forberede søknader om stønad til vannforsyningsanlegg i fiskevær. Enkelte større vannanlegg som er innvilget statsstøtte over fiskeribudsjetten til oppføringen er ferdigbygget og andre anlegg ventes å bli tatt i bruk i nær framtid.

I desember ble innkrevingslistene vedrørende grunnavgifter på statens eiendom i Kabelvåg, Skrova, Nyksund og Å i Lofoten, utarbeidet ved kontoret her. De samlede festeavgifter for nevnte steder utgjorde tilsammen kr. 17.046,70 fordelt på 535 fester til forskjellige formål. Dette er en ubetydelig økning sammenlign. med foregående år.

Det kommer stadig inn forespørsler fra forskjellige distrikter om bidrag til oppføring av rorbuer, men når søkerne er blitt kjent med hvilke krav som forlanges med hensyn til rorbuenes innredning m. v. og det relativt lave nedskrivningsbidrag som ytes etter bidragsreglene har de fleste rorbubyggere foretrukket å bygge buer uten bidrag og heller redusere en del på utstyr og innredning.

Merkeregistret er blitt åjourført etter hvert og av andre saker som en har hatt til uttalelse kan nevnes: Søknader om flytting fra utvær, søknader om bidrag av Naturskadefondet, fredningsspørsmål, søknader i forbindelse med utbyggingsprogrammet for Nord-Norge og lån i Statens Fiskarbank m. v.

Inspektøren har i kvartalet foretatt 2 tjenestereiser i distriktet.

Beretninger fra fiskeriinspektøren i Møre og Trøndelag, Aksel Næss.

1. juli—30. september og 1. oktober—31. desember 1953.

Feit- og småsildfisket. I dette fiske deltok i denne tia nokså mange fartøyer og de fleste hadde gjennomgående godt fangstutbytte. En del av de største båter gikk helt opp til Finnmark hvor de gjorde det særs godt.

Sør-Trøndelag Fiskarlag sier herom at 1953 ble noe av et merkeår i dette fiskets historie for dette strøk for så vidt som en del snurpere tidlig på sommeren var ute på Haltenbanken og tok pene fangster av fin feitsild som dog måtte leveres til guano. Noe senere var det her et blaff i fisket, først ved Frøya og senere ved Hitra, men som ebbet ut slik at det omtrent intet fiske var i den vanlige sommersildsesongen. Ut på høsten var det imidlertid en del mussafiske, og da omsetningen til hermetikk kom i gang slik at prisene ble relativt bra, kan sesongen sammenlagt karakteriseres som et alminnelig gjennomsnittsår.

Det samlede fangstutbytte av dette fiske for hele året 1953, ble følgende:

Nord-Trøndelag	48.682 hl til en verdi av kr. 1.009.049		
Sør-Trøndelag	235.247	—»—	» 4.406.776
Møre og Romsdal	398.046	—»—	» 7.143.213

Grønlandsfisket. Deltakelsen i dette fiske var i 1953 større enn året før. Omkring 60 fartøyer fra Sunnmøre og noen få fra Nordmøre og Trøndelag driftet her denne sesong. Fisket brakte et bra resultat — opptil 170 tonn saltfisk pr. båt. Denne sesong var det også flere fartøyer som drev med trål. Disse hadde jevnt over større fangster enn linebåtene — opptil 300 tonn for stortrålerne.

I det hele ser det ut til at dette fiske vekker mer og mer oppmerksomhet mellom fiskerne i dette inspektørdistrikt, men fisket stiller store og sterke krav både til mannskap, båter og utrustning. Bemanningsspørsmålet til dette fiske ser således ut til å skulle bli noe vanskelig i årene framover. Det kan derfor bli spørsmål om inn-

rømmelse av visse lettelser til fiskerne her. Og dette skulle heller ikke være så urimelig så kravsam og hårdt som dette fiske er.

Småhvalfangsten. Småhvalfangsten har denne sesong vært dårlig for Mørekysten. En del båter har vært ved Barentshavet og gjort bra fangster. Men omsetningen av kjøttet har vært vanskelig med lave priser, helt ned til kr. 0,70 pr. kg. Dette ga ikke lønnsom drift og mange måtte på grunn herav innstille drifta.

Den viktigste årsak til at småhvalfangsten her også holder på å bli ulønnsom og må innstilles, er formentlig at prismyndighetene ikke vil sette minstepris på alt hvalkjøtt, mener fangerne. Landstasjonene har således høve til å «dompe» kjøttprisene nedover, og dermed får kjøpere av småhvalkjøtt bare tap og må innstille alt kjøp. En annen årsak er fangstforbudet av småhval i tia fra 1. til 21. juli — 3 uker i den beste fangsttia. Landstasjonene derimot har lov til å holde fram med drifta også i denne tia og fyller således opp alle fryserier og lagerplasser.

Størjefisket. Dette fiske må denne sesong betegnes som helt mislykket. Så sent som til midten av juni måned syntes alt å ligge vel til rette for at det også for dette distrikt kunne bli en bra størjesesong. Det var mye nedbør som medførte tykk sjø, og det var mye sild og åte i fjordene og på kysten, og så tidlig som den 12. juni meldte en seisnurper å ha sett de første størjene utenfor Grip. Fra nå av satte det inn med varmt, tørt vær og sjøen ble klarere. All åte og sild ble også borte. Det kom praktisk talt ingen størje inn til kysten før i siste halvpart av juli og da hovedsaklig utenfor Sogn og Fjordane og sørover. Sjøen var overalt meget klar og åtet for størja besto hovedsaklig av makrell.

I begynnelsen av august var det et mindre innsig av storstørje for Møre. Denne fisken viste seg lite og på grunn av sjø- og åteforholdene ble det nesten ingen fangst. Fisken ble for en stor del stående i fjordene til slutten av september.

Småfisken kom i år i det hele tatt ikke inn til kysten, og det er et forhold som har inntruffet meget sjeldent.

Omsetningen var god under hele sesongen. Prisene derimot mente fiskerne var for lave. Det samme synet ga seg også delvis uttrykk i pressen. Dette er jo en meget fin og ettertraktet eksportvare, spesielt til Italia, og det er vel derfor ingen grunn til ved de forhandlinger som føres om dette å sette førstehandsprisene her slik at de blir meningsløst lave i forhold til prisene på eksportmarkedet. Dette forhold bør derfor has tilstrekkelig for øye ved de kommende prisforhandlinger og prisfastsettelse.

Islandssildfisket. Årets kvantum av islandssild ble dette år det største som er brakt hjem i det norske Islandssildfiskets historie. I

tillegg til dette kom det forhold at Island dette år produserte ca. 4 ganger så meget som året før. Færøyane — som er en nesten ny produsent — tilvirket dette år over 100.000 tønner.

Det forekom dette år ekstraordinært meget sleipedannelse på krydret og sukkersaltet sild, ble det uttalt. Dette medførte til dels store friksjoner mellom kjøper og selger og voldte meget bryderi.

Når det gjaldt den vanlige skarpsaltede sild, så var det dette år forholdsvis mer av underordnede kvaliteter enn normalt. Dette menes å ha flere årsaker, bl. a. den skjerpede vrakerlov.

Så vidt en skjønner er dette også et fiske som stadig følges med våken oppmerksomhet fra de norske fiskeres side og som det settes mer og mer inn på for hvert år. En betydelig grunn til dette er vel også det arbeid som «G. O. Sars» nå utfører.

Nordsjøsildefisket. Trålfisket etter Nordsjøsilde måtte for Møres vedkommende innstilles dette år på grunn av at de lave eksportpriser på denne vare ikke ga lønnsom drift.

Selfangsten. I følge oppgave fra Sunnmøre Selfangerforening deltok fra dette distrikt i sesongen 1953 22 fartøyer i Vesterisen, 15 i Stredet og 3 ved New-Foundland.

Over- og hjemseilingen gikk også denne gang bra uten uhell og tap av menneskeliv.

Om fangst og fangstforhold ved de vanlige felter skal nevnes:

Vesterisen. Som nevnt ovenfor deltok 22 skuter ved dette felt, samtlige hjemmehørende i Sunnmøre.

Fangsten begynte 23. mars. Fangstforholdene var mindre bra med mye storm og vanskelige isforhold og det var også vanskelig å bedømme om det var noen større ansamlinger av sel. Fangstutbyttet ble smått med fra ca. 500—2.500 dyr pr. fartøy. I alt ble utbyttet for disse fartøyer ca. 28.000 dyr og ca. 430 tonn spekk.

Dette resultatet betegnes som mindre bra og det ble underskuddstur for de fleste rederier.

New-Foundlandsfeltet. 3 av de største selfangstskuter fra Sunnmøre deltok i fangsten ved dette felt. De 3 var: «Polar Star», «Jopeter» og «Polaris».

I Gulfen var det meget lite is og fartøyene driftet på nordsiden av New-Foundland. Fangstutbyttet her ble ganske godt både av ungsel og gammelsel. Det ble også denne sesong nyttet fly til observering av sellegrene.

Fra Vesterisen kom 4 av de største skutene for å delta i fangsten på gammelsel omkring 1. mai.

Den samlede fangst for Sunnmøre-skutene på dette felt ble ca. 63.800 dyr og ca. 1.000 tonn spekk. Samtlige fartøyer gjorde en midtels bra tur, sies det.

Stredet. Her driftet 15 Sunnmøre-skuter. Det ble her observert ganske store ansamlinger av klappmys, men det var helt uråd å komme til på grunn av vanskelige isforhold. Det ble kun tatt i alt ca. 2.000 dyr og ca. 60 tonn spekk. Av denne grunn gikk 14 av fartøyene over til håkjerringfiske, men dette ble også mislykket, så utbyttet ble magert. Det samlede utbytte av håkjerringtran ble ca. 400 tonn. Turen ble langvarig for fartøyene — opp til 3 måneder og brakte tap for driften.

Prisene var denne sesong noe bedre enn foregående år, og ved at en nå behandler skinnene mer omhyggelig fra første hånd, har en utsikt til å beholde disse priser.

Selfangsts sesongen 1953 ble avviklet uten noe totalforlis.

Som hjelpeskip i Vesterisen hadde Staten leiet m/s «Norsel». Denne var til stor nytte for fangstflåten ved formidling av værvarslere, utførelse av diverse reparasjonsarbeider, legehjelp osv.

Bankfisket og eggafisket etter lange, brosme og kveite m. v. Værforholdene under dette fiske var stort sett gunstige i 1. kvartal. Fisket ble imidlertid en god del hindret av mangel på agn og ble av den grunn bare middels bra. Det oppfiskede kvantum utgjorde for Møre og Romsdal: 5.748,5 tonn og for Trøndelagsfylkene: 13.056,8 tonn.

I 2. kvartal var dette fiske sterkt værhindret. Det oppfiskede kvantum utgjorde dette kvartal for Møre og Romsdal ca. 2.567 tonn og for de distrikter som omfattes av Råfisklaget ca. 4.027,9 tonn.

Tilsammen for Møre- og Trøndelagsfylkene blir dette et oppfisket kvantum i 1. kvartal på ca. 18.805 tonn og i 2. kvartal på ca. 6.594 tonn.

Småfiskeriene. — Hjemmefisket.

A. *Fisket med ruser, garn og liner etter torsk.* Fisket ble påbegynt til vanlig tid. Værforholdene var til dels bra, og deltakelsen i fisket var disse to kvartaler omtrent som tidligere år.

Det oppfiskede kvantum denne sesong ble omtrent det samme som fjorårets, idet det ifølge Levendefisklagets oppgaver ble innmeldt oppfisket 800.432 kg torsk. Størstedelen av dette kvantum ble omsatt i levende tilstand.

Heller ikke denne sesong ble avviklet uten avtaksvansker, men disse var imidlertid ikke større enn at avtaket fra fisker kunne skje tilfredsstillende.

Prisene var de samme som forrige sesong.

B. *Seifisket.* Seifisket var også i disse to kvartaler meget godt. I levende tilstand ble der — ifølge oppgaver fra Levendefisklaget —

ilandført og omsatt 233.071 kg sei for Møre og Romsdal og 82.594 kg for Sør-Trøndelag.

Det ble heller ikke i denne tia i noen vesentlig utstrekning omsatt sei i levende tilstand på grunn av den lille prisforskjell mellom sei til henging og sei til levende anvendelse. Fisken var også gjennomgående småfallen og lite egnet til denne omsetningsform.

Fisket etter krabbe, hummer og reker. Krabbefisket ble påbegynt 10. september. Slik som kvaliteten var denne sesong, kunne fisketiden vært fremskutt en uke, men når dette ikke ble gjort, skyldtes det at fabrikkene ikke kunne ta imot før. Fisket ble avsluttet medio november og det oppfiskede kvantum i sesongen 1953 ble betydelig mindre enn fjorårets. Dette må i første rekke tilskrives de usikre forhold på eksportmarkedet når det gjelder hermetisk krabbe, noe som bevirket at fabrikkene stilte seg avventende og kom sent i gang med produksjonen.

Omsetningsforholdene for reker var tilfredsstillende i denne tia og det var ingen avtaksvansker.

Hummerfisket tok seg en god del opp i denne sesong og det oppfiskede kvantum lå betydelig over fjorårets. Dette skyldtes vel i første rekke det gode bruksværet. Avsetningen gikk bra unntatt i første halvdel av juli måned hvor omsetningsforholdene ble vanskeliggjort på grunn av sommervarmen.

Da det år etter år har vist seg at omsetningen av hummer i første halvdel av juli måned har vært treg, er spørsmålet om endring av fredningstiden blitt reist av distriktsfiskarlagene. Disse har gått inn for å få fredningstiden forandret fra 15. juli—1. oktober til 1. juli—15. september. En slik endring av fredningstiden ble som kjent gjennomført for Sør-Trøndelag i 1952, og da årsmøtene i de andre distriktsfiskarlag innen dette inspektørdistrikt har gått inn for samme fredningstid som Sør-Trøndelag, går en ut fra at denne endring av fredningstiden også blir gjennomført for disse distriktsfiskarlag til neste år.

Arbeidet ved kontoret i 1. kvartal 1953/54. Dette har vært det vanlige som en har skrevet litt utførligere om i tidligere meldinger. Her skal en bare kort nevne at det i kvartalet er journalført 387 inngåtte og 319 utgåtte skriv.

Av reiser hadde en dette kvartal 5 med tilsammen 23 reisedøgn.

Merkeregisteret. Også dette kvartal har det vært en god del arbeid med å holde dette register åjour.

Mengden av innberetninger som innløp fordeler seg således: 172 nyregistreringer, 100 slettinger av registeret, 46 eierskifter, 26 motorskifter, 12 ombygginger og forandringer og 22 andre innberetninger, i alt 378 innberetninger.

2. kvartal 1953/54.

Undertegnede hadde i dette kvartal sykepermisjon i ca. 2 måneder, og i denne tid fungerte sekretær ved Fiskeridirektoratet, Sven de Lange som fiskeriinspektør.

Merkeregisteret. Ved kontoret var det også dette kvartal ekstra meget korrespondanse med de forskjellige tilsynsmenn vedrørende dette register. Dette skyldtes i hovedsaken den endring i loven som ble foretatt 26. juni s. å.

Antall innberetninger i dette kvartal var: 120 nyregistreringer, 169 slettinger av registeret, 39 eierskifter, 24 motorskifter, 5 ombygginger og forandringer og 17 andre innberetninger, tilsammen 374 innberetninger.

I kvartalet er journalført 337 skriv som inngått og 280 som utgått.

Reiser. I dette kvartal ble foretatt 3 reiser på tilsammen 20 reisedøgn. Den ene reisen ble foretatt av fung. fiskeriinspektør de Lange og varte i 7 døgn.

Fordelingen av byggematerialer til fiskeriformål. Ved årets slutt (1953) var der tilsammen innkommet ca. 150 søknader om byggematerialer til dette kontor. Ca. 130 søknader ble behandlet og tilvist materialer av den kvoten som var gitt hit. Den var i alt på 7.300 sekker sement + en tilleggskvote senere på året på 2.000 sekker. Det omsøkte sementkvantum var imidlertid på 19.807 sekker. Kvoten rakk således ikke til alle og en del søknader ble derfor overliggende i påvente av neste års tildeling.

Foruten disse søknader ble 23 sendt direktoratet for innvilgelse sentralt.

Statsstøtte til flytting fra utvær. Som bekjent er forarbeidene med disse søknader også lagt til fiskeriinspektørkontorene, og siden dette ble satt i gang, er der til dette inspektørkontor til denne tid kommet inn i alt 28 søknader. Av disse er 16 avgjort, slik at 4 er avslått og 12 tilstått bidrag på tilsammen kr. 44.500. Resten, 12 søknader, står således ennå uavgjort.

For dette inspektørdistrikt har en heller ikke funnet grunn til å etablere det utvalg — når det gjelder forarbeidene med disse ting — som Nordland og Troms har. Alt arbeid må således gjøres av fiskeriinspektøren. Det gjelder både synfaringen, tilretteleggelsen av de nødvendige bilag og de drøftinger som en må ha både med vedkommende kommunale myndigheter og Bustadbanken om disse ting. Tiltaket medfører således en nokså forøket arbeidsbyrde ved dette kontor. En har imidlertid inntrykk av at reformen er til stor hjelp for alle som her kommer med.

Det fortsetter ennå å komme inn enkelte slike søknader. Bli imidlertid ikke vilkårene endret antar en det for dette distrikt kan

regnes med en gradvis minking, slik at en i de nærmeste år framover kan regne med færre søknader herfra.

1. januar — 31. mars 1954.

Værtilhøva var under dette fisket særs lagelig. Storsilden kom som kjent under land litt tidligere denne vinter enn foregående år, og det ble tatt flere gode fangster på feltet utenfor Rundø først i januar. Omkring månedsskiftet syntet seg at silden også var tilstede på mer nordlige felter helt opp til Titran.

De fleste båter holdt seg imidlertid først i sesongen på de vanlige felter omkring Stadt. Godt vær og godt fiske som det var, brakte et resultat — kvantummessig sett — som en ikke tidligere har hatt maken til når det gjelder storsild.

Også på feltene utenfor Nordmøre og Sør-Trøndelag var det rike forekomster av storsild. Hvor rike disse var, var det imidlertid vanskelig å fastslå da der først i sesongen var få drivere til stede her. For Veidholmen og Titran fikk imidlertid de båter som driftet der til dels gode fangster med drivgarn alt tidlig.

Senere i sesongen fikk man her et innsig av mer småfallen sild. Dette innsig viste seg å være særs rikt, og det ble av denne sildesort tatt en rekke gode snurpefangster på havet Veidholmen—Titran og inn Ramsøyfjorden.

Det var en forholdsvis stor flåte av snurpere som — mens dette fiske pågikk — oppholdt seg her. Og man fikk nå konstatert at det gikk an å ta silden med snurpenot også på disse felter. Til eksempel kan nevnes at totalomsetningen for Kristiansund salgsdistrikt i år kom over 400.000 hl av denne silden, og en må langt tilbake i tiden for at et lignende kvantum kan oppvises.

At årets stor- og vårsildfiske ble så stort, må først og fremst tilskrives det gode bruksvær en hadde. Dernest må også nevnes at avtakskapasiteten var monnelig utviklet, så at det ikke ble så lang tid å vente for båtene før de ble utlosset.

Snurperne gjorde det i denne sesong stort sett godt, enkelte endog meget godt. For garnfiskerne derimot ble resultatet bare middels. En god del av de båter som tidligere har driftet med garn, drev i år som hjelpere for snurpeflåten, og de fleste av disse båter oppnådde et bedre resultat enn om de hadde driftet med garn.

Så vel oppfisket kvantum som totalutbyttet (førstehåndsverdien) av stor- og vårsildfisket, ligger i dette året langt over hva tidligere sesonger har kunnet oppvise. Forhold under fisket har også gitt inntrykk av at en forskyvning i mer nordlig retning på kysten — når det gjelder innsiget — er foregått. Mange kjente fiskere her oppe mener således at vi nå står foran en periode med storsild på de gamle felter

igjen fra Kristiansund og opp til Halten. Hvorvidt dette vil holde stikk vil tiden vise.

Skreifisket. Fisket etter skrei i dette distrikt ble også i år en stor skuffelse. Det var tynt med fisk overalt, så resultatet for de fleste ble minimalt.

Totalfangsten av skrei for Møre og Romsdal utgjorde i dette kvartal ca. 1.474 tonn mot 2.006 tonn i fjor. I Sør-Trøndelag tok imidlertid fisket seg en del opp, idet totalfangsten her i dette kvartal ble på ca. 240 tonn mot ca. 48 tonn på samme tid i fjor. Under Viknafisket ble der under hele sesongen februar—april oppfisket ca. 400 tonn skrei. Det oppfiskede kvantum her i fjor var på ca. 340 tonn.

Som kjent drar en hel del fiskere også her fra distriktet til Lofoten for å delta i skreifisket der. Fra Møre og Trøndelag deltok denne vinter i alt 265 hovedfartøyer og 224 hjelpefartøyer.

I år ble imidlertid som bekjent dette fiske mer mislykket enn på lenge, og det ble således mange også her fra distriktet som ikke fikk dekning for utgiftene engang.

Foruten disse to fiskerier — som jo er de vesentligste for dette distrikt på denne tid av året — har det som vanlig foregått en del *hjemmefiske med ruser, liner og smågarn.*

Deltakelsen i dette fiske var i kvartalet noe større enn tidligere, idet mange av de som ellers deltar i skreifisket på Lofothavet foretrakk å fortsette med småfisket hjemme.

Det var i kvartalet en del avtaksvansker når det gjelder levende-fisken, som i første rekke må tilskrives de gode værforhold fra etterjuls vinteren og utover, og på grunn derav gode tilførsler av annen fisk. Tilførslene til Oslo måtte innstilles i 6 uker på grunn av isvanskeligheter i Oslofjorden og på Sørlandskysten. Det ble imidlertid sørget for god lagring av fisken, og ifølge Levendefisklaget var en stort sett fornøyd med avviklingen av torskesesongen forholdene tatt i betraktning.

Ifølge oppgave fra det samme lag ble der i kvartalet oppfisket og omsatt levende for Møre og Romsdal: 149.722 kg torsk og 13.200 kg sei, for Sør-Trøndelag: 382.035 kg torsk og for Nord-Trøndelag: 97.032 kg torsk.

Prisene var de samme som før.

Fiskeforsøk med nylongarn. Som kjent ble der i denne tiden fra Fiskeridirektoratet stilt til rådighet for dette inspektørdistrikt 10 torskegarn av perlon og 40 seigarn av nylon, som skulle fordeles på en del forsøksdrivere innen distriktet. Torskegarnene ble tildelt en forsøksdriver i Nord-Trøndelag, mens seigarnene ble fordelt med 5 stk. til 2 forsøksdrivere innen Sør-Trøndelag, Nordmøre, Romsdal og Sunnmøre.

Fra de forskjellige forsøksdrivere mottok en senere rapporter om prøvene som gjennomgående syntet at garn av denne type er bomulls- og hampegarn overlegne, både i fiskelighet og styrke.

Fra en del av forsøksdriverne ble det imidlertid klaget over at garnene kom forsent. Dette gjaldt spesielt for seifisket på Sunnmøre.

Prøvene skal som kjent fortsette også kommende vinter, og det er nå flere fiskere som har vendt seg hit og bedt om å få slike garn til prøvofiske, spesielt gjelder dette torskegarn.

Arbeidet med fordelingen av byggematerialer til fiskeriformål. Ved begynnelsen av året forelå der ingen søknader om byggematerialer fra Sør- og Nord-Trøndelag. Fra Møre og Romsdal forelå der imidlertid søknader på i alt 102,1 std. trelast, 21.384 sekker sement og 34.700 stk. murstein. En del av disse søknader ble senere sendt direktoratet for innvilgelse sentralt.

Den kvote en fikk tildelt dette år var for alle 3 fylker tilsammen på 13.000 sekker sement. Trelast og de øvrige byggematerialer er jo som kjent nå frigitt, og dette er vel årsak til den minkende søknadsmasse. Det er imidlertid også grunn til å tro at byggevirksomheten innen fiskerisektoren nå har kulminert. Det var derfor å ønske at også sementen nå kunne bli frigitt, så ubehagelighetene med dette rasjoneringsarbeid kunne unngås. Dette er også — så vidt en kan skjønne — et nokså alment ønske blant fiskeribefolkningen.

Merkeregistret. Også i dette kvartal har en hatt en god del korrespondanse med de forskjellige tilsynsmenn innen distriktet for å holde dette register å jour til enhver tid. Av innberetninger til hovedregisteret har en i kvartalet mottatt 414 stykker.

Fiskerioppsynet. Vedrørende dette viser en til hva en har anført i tidligere meldinger. Møre har som kjent egen oppsynssjef, og oppsynet i Nord-Trøndelag er nå opphevet. Fra betjentene for Titran, Kya og Sula—Mausund i Sør-Trøndelag har fiskeriinspektøren mottatt ukentlige meldinger om fiskets gang her.

Stormvarselstasjonene. Disse blir nå mer og mer sett på som unødvendige og nedlegges derfor etter hvert. Den største årsak til dette er vel at de fleste nå har radioapparater og således høve til å høre værmeldingene gjennom dem. Det er også meget vanskelig å få noen til å betjene disse stasjoner. Denne vinter har således både stasjonen i Svegggesundet og på Vevang stått uten å være i drift. En har i den anledning skrevet til Nordmøre Fiskarlag vedrørende nødvendigheten av fortsatt å opprettholde stormvarslingstjenesten i lagets distrikt. Som kjent er disse stasjoner nedlagt nå, både på Sunnmøre, Romsdal og Nord-Trøndelag. På Nordmøre og i Sør-Trøndelag er også noen inndratt. Her er dog ennå en del igjen. Fiskeriinspektøren er imidler-

tid fortsatt av den oppfatning at det bare er et tidsspørsmål når de gjenværende stasjoner også må legges ned.

I kvartalet er foretatt 5 reiser med tilsammen 23 reisedøgn.

Om den daglige korrespondanse kan nevnes at der i kvartalet kom inn 396 skriv og et lignende antall gikk ut.

1. april — 30. juni 1954.

Det er forfangst- og småsildfisket som i dette tidsrom har størst interesse blant fiskerne her i distriktet. Mange gjør seg også nå klar for bankfisket og vårtorskefisket i Finnmark, og i denne tiden kommer også de fleste fartøyer inn som har driftet på ishavet og ved Grønland.

Om de forskjellige fiskerier skal anføres:

Forfangst- og småsildfisket. Driftsforholdene for dette fiske var meget gunstige i dette kvartal, og fangstutbyttet ble over det dobbelte av det som ble oppfisket på samme tid i fjor.

Feitsildfiskernes Salgslags kontor her i Trondheim melder at det i kvartalet ble oppfisket 472.560,50 hl forfangstsild til en førstehåndsverdi av kr. 6.989.369,27, og 90.484,50 hl småsild til en verdi av kr. 1.180.315,38. Dette gjelder for strekningen Buholmråsa—Stadt.

Omsetningsforholdet og avtaket var det intet vesentlig å si på.

Bankfisket og eggafisket etter lange, brosme og kveite m. v. Dette ga i kvartalet et knapt middelårs kvantum. Fra Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag opplyses at der i lagets distrikt i dette kvartal ble omsatt ca. 4,8 mill. kg fisk til en førstehåndsverdi av ca. 4 mill. kr. De samme tall for de distrikter som omfattes av Råfisklaget var henholdsvis for Nordmøre: 3.409.639 kg og kr. 1.624.299, for Sør-Trøndelag: 2.355.311 kg fisk og kr. 1.075.614 og for Nord-Trøndelag 997.109 kg fisk og kr. 621.011.

Tilsammen for alle 3 fylker blir dette et fiskekvantum på ca. 11.562.059 kg til en førstehåndsverdi av ca. 7,32 mill. kroner.

Det daglige hjemmefiske med ruser, garn og liner etter torsk. Deltakelsen i dette fiske var som tidligere og prisene var de samme som før.

Ifølge oppgave fra Levendefisklaget ble det i kvartalet oppfisket 113.000 kg torsk, som for det meste ble omsatt levende.

Seifisket. I denne tiden var det også et meget godt seifiske. I alt ble her oppfisket 653.000 kg sei som —ifølge det samme lag — for det meste ble omsatt i levende tilstand.

Den lille prisforskjell mellom sei til hending og sei til levende anvendelse var fortsatt gjeldende. Det ble derfor i dette tidsrom ikke i noen vesentlig utstrekning foretatt låssetting av sei for omsetning levende. Seien var dessuten gjennomgående småfallen og lite egnet for denne omsetningsform.

Prisen på sei gikk fra 16. mai opp med 1 øre pr. kg.

Fisket etter krabbe, hummer og reker. Omsetningen og prisene var bra, og sesongen 1953—54 ble avsluttet med et oppfisket kvantum som lå en god del over fjorårets. Til sammenligning skal en nedenfor ta med noen tall som Levendefisklaget har gitt. Tallen i parentes gjelder oppfisket kvantum i 1952—53.

Oppfisket kvantum stor hummer: 59.187,2 kg (32.097,9 kg).

Oppfisket kvantum små hummer: 47.304,6 kg (30.963 kg).

Krabbefisket gikk derimot en del tilbake, idet oppfisket kvantum i år her ble 1.404.612 kg mot fjorårets 1.865.040,5 kg.

Av reker ble det i Nord-Trøndelag oppfisket 88.718 kg i 1953—54 mot 14.326,6 kg f. å.

Selfangsten.

New-Foundlandsfeltet. Fangsten tok til 10. mars og fra Sunnmøre deltok 5 skuter. Til å begynne med var det vanskelige fangstforhold. Dette rettet seg imidlertid etter hvert og det ble tatt en rekke bra fangster. Resultatet for de 5 Sunnmørs-skutene ble 65.600 dyr og 1.157 tonn spekk. Fangsten besto mest av whitecoat.

Man benyttet denne sesong delvis fly til å lete opp selen. Samtlige norske skuter var delaktige i denne flytjeneste sammen med de newfoundlandske.

Alle Sunnmør-skutene hadde full fangst. Overseilingen var delvis noe stormfull, men skutene kom fra det uten nevneverdig uhell. Det skjedde heldigvis heller ingen forlis i selfangstflåten denne sesong.

Vesterisen. Etter de opplysninger en har mottatt deltok i alt 20 skuter fra Sunnmøre i denne fangsten. Samtlige innkom til Ålesund med sin fangst. Denne utgjorde tilsammen 47.500 dyr og 933 tonn spekk.

Første fangst dag var i år fastsatt til 23. mars.

Vær- og isforholdene var noe vekslende som det pleier å være der oppe. Det var mye is på feltet og den lå opptil 100 n. mil lengere øst enn vanlig. Det meldtes om bra ansamlinger av sel, både av klappmyss og whitecoat. Men mye av dette ble ødelagt i en storm like før fangsten skulle ta til. De fleste skuter syntes fangstutbyttet var tilfredsstillende, og samtlige fangere tok fatt på hjemreisen allerede omkring 20.—25. april.

Det er en alminnelig mening at det på dette feltet er meget verdifulle pelsskinn. Fangsten lå mellom 1.600 og 5.000 dyr. Heller ikke i Vesterisen var det noen forlis i denne fangstsesongen.

Til hjelpeskip i Vesterisen hadde staten også denne sesong leiet M/S «Norsel». Denne hadde bl. a. som bekjent med helikopter som fotograferte sellegrene og ga melding om dem til skutene.

Grønlandsstredet. 12 Sunnmør-skuter ble rustet ut til kombinert selfangst og håkjerringfiske. De to første som reiste fikk ganske fort full fangst av klappmyss.

Forholdene var gunstige på feltet. I alt ble der fanget ca. 19.000 klappmyss.

De fleste skuter fortsatte med håkjerringfisket, som tilsammen ga ca. 240 tonn tran. I det hele er det en alminnelig mening på Møre at fangsten i Grønlandsstredet ga et noenlunde tilfredsstillende resultat i år.

Torskefisket ved Vest-Grønland. På grunn av dårlige værforhold gikk dette fiske til å begynne med noe tregt. Dette rettet imidlertid på seg ganske snart, og sammenlagt ble utbyttet meget bra.

I Islandsfisket etter torsk var det i denne tiden mange som deltok. På grunn av små forekomster må fisket nærmest betegnes som mislykket. I kvartalet innkom i alt 24 fartøyer med en samlet fangst på 790 tonn saltfisk.

Begge disse fiskerier skal en komme nærmere tilbake til i meldingen for 1. kvartal 1954—55.

Arbeidet ved kontoret. Dette har vært det vanlige. Utenom merkeregistersakene er det i kvartalet innkommet i alt 323 skriv og sendt ut et lignende antall.

Om stormvarslingstjenesten er det intet å nevne i dette kvartal, da sesongen for tjenesten som kjent er september—april. En viser for øvrig til det en har nevnt herom i meldingen for 3. kvartal og til det innsendte regnskap for året.

Om fiskerioppsynet, statsstøtten til flytting fra utvær, fordelingen av byggematerialer til fiskeriformål m. v. er det heller ikke noe vesent å si utenom det en har anført i meldingen for 3. kvartal.

Merkeregistret. Arbeidet med dette har også dette kvartal vært nok så omfattende. Tilsammen kom det inn 327 innberetninger.

Reiser. En hadde i kvartalet 9 reiser med tilsammen 41 reisedøgn. Reisenes formål var konferanser i anledning en del vannkrav innen distriktet, synfaringer i høve søknader om flytting fra utvær, inspeksjoner av stormvarselstasjonene og en del ishus, tilstedeværelse ved åpningen av Norsk Fiskerimesse i Ålesund m. m.

1. juli — 30. september 1954.

De forskjellige fiskerier har artet seg slik:

Feit- og småsildfisket. Dette fiske var i kvartalet nærmest ubetydelig for dette distrikt, og det samlede fangstutbytte må betegnes som smått. Dette skyldtes til dels værhindringer. I slutten av kvartalet ble det litt bedring i mussafisket som for det meste foregikk

utenfor Bjugn. Det ble her oppfisket ca. 3.800 hl mussa de siste 14 dager av kvartalet.

Det samlede utbytte av dette fiske i kvartalet ble for strekningen Buholmsråsa/Stadt 13.262,94 hl feitsild til en førstehåndsverdi av kr. 420.873,25 og 12.712,58 hl småsild til en verdi av kr. 320.620,38.

Fisket foregikk for en vesentlig del i Trøndelag.

Grønlandsfisket. Sesongen for dette fiske begynte i år tidligere enn i fjor og de første linebåtene var på feltet allerede i slutten av april. I alt deltok her 75 norske fiskefartøyer, herav 1 småtråler, 7 stortrålere og 67 linefartøyer.

De fleste båtene gjorde to turer denne sesong og bare 8 båter lå der hele sesongen. De siste linebåtene forlot feltet ca. 15. oktober.

I følge oppgave fra A/L Utrustning, Ålesund, ble det i alt levert 3.002.709 kg saltfisk på Grønland og 32.132 kg i Norge.

Islandsfisket etter torsk. Hele 63 båter driftet i denne tida her borte og de fleste hadde gjennomgående godt utbytte. Det ble også tatt en rekke gode fangster av kveite ved Nord-Island.

For saltfisken oppnåddes inntil kr. 1,84 pr. kg.

Islandssildfisket. I denne tida ble de første båter utklarert til sildefisket ved Island. I alt ble det i år for hele landet utklarert 201 fartøyer med en samlet utrustning på 232.000 tønner. Det var 7 snurpere, 22 med både snurp og garn og 172 drivgarnsfartøyer.

På annen tur ble utklarert 11 drivere med samlet utrustning på ca. 11.000 tønner.

Fisket var ujevnt og heller smått for snurperne. Enkelte fikk nesten full last, men mange — særlig de som var senest utklarert — kom hjem med små fangster. Drivgarnsfisket var hele sesongen dårlig og svært ujevnt. Fartøyene flyttet stadig plass, men fisket vedble ujevnt og helst dårlig. Det viste seg at det var blekksprut på feltet og det er sannsynlig at dette var hovedårsaken til at fisket ble så slett.

Fra første tur ble det brakt hjem ca. 159.200 tønner, derav ca. 1.200 tønner matjes, ca. 62.000 tønner kryddersild, ca. 13.200 tønner sukkersaltet og ca. 82.800 tønner vanlig saltsild.

Fra 2. tur ca. 5.600 tønner, hvorav ca. 500 tønner kryddersild.

Total blir da det norske kvantum i år ca. 164.800 tønner som er ca. 90.823 tønner mindre enn det totale kvantum i fjor.

Som oppsynsskip her denne sesong virket m/s «Andenes».

Størjefisket. Dette fiske må også denne sesong betegnes som helt mislykket for Møre og Trøndelag fylkenes vedkommende.

I midten av juli var det en del små forekomster av størje fra Romsdal og nordover til Smøla. Men fisken hadde en slik gang at det praktisk talt ingen fangst ble.

Omkring 20. juli gikk imidlertid noe av denne fisken inn i fjor-

dene, men for det meste bare i små flak. Det ble således ingen fangst med snurpenot, men noen få ble tatt med harpun.

Småstørja kom heller ikke denne sesong inn til kysten. Bare noen stimer kom i begynnelsen av oktober inn under Grip og enkelte så langt som til Tustna. Fisken var svært sky og det ble ingen fangst hverken for snurperne eller skytterne.

Bankfisket og eggafisket etter lange, brosme og kveite m. v. Dette fiske var i kvartalet sterkt hemmet av agnmangel og også dårlige værforhold. Det ble imidlertid tatt en rekke bra fangster især først i kvartalet.

Ifølge oppgave fra Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag ble der i kvartalet oppfisket 13.997 tonn fisk. I de distrikter som omfattes av Råfisklaget ble det i denne tiden oppfisket i alt 15.531 tonn fisk til en førstehandsverdi av 9,7 mill. kroner.

Tilsammen for alle tre fylkene innen dette inspektørdistrikt blir dette et oppfisket kvantum på i alt 29.528 tonn.

Prisene var jevnt over bra og omsetningen upåklagelig.

En vil imidlertid ikke unnlate å nevne at fiskerne i år ble påført flere tilleggsutgifter enn tidligere, så som stigning i redskapsprisene på grunn av at subsidiene ble tatt bort, omsetningsavgiften m. v. — Dette er et forhold som de fleste fiskere her i distriktet nå klager over.

De forskjellige småfiskerier, — hjemmefiskeriene.

Seifisket. Også dette kvartal var her et meget godt seifiske. I levende tilstand ble omsatt 409.826 kg sei til en førstehandsverdi av kr. 184.000 mot på samme tid i fjor 439.377 kg til en verdi av 186.000 kr.

Det var imidlertid bare en ubetydelig del av det oppfiskede kvantum som ble omsatt levende, idet dette kvantum begrenses av omsetningsmulighetene. Det meste ble således også denne sesong levert til frysing og henging.

Dette fiske drives nå også for det meste med snurpenøter og er fortsatt i utvikling. Det er naturligvis også dette som også muliggjør de fangstkvanta som disse tall viser. Dette fiske kan derfor ikke riktig lenger sies å tilhøre gruppen småfiskerier, men heller «storfiskeriene». Et hjemmefiske kan det vel enda i overveiende grad sies å være.

Rusefisket etter torsk. Dette fiske begynner for dette distrikt som kjent i løpet av august måned, men først omkring midten av september måned kan en regne at fisket er i full gang.

I tiden juli/september i år ble oppfisket 430.000 kg torsk til en førstehandsverdi av kr. 380.000 mot i fjor 305.000 kg, med førstehandsverdi kr. 240.000.

Det kan være flere årsaker til den forholdsvis betydelige stigning

i perioden, således lå værforholdene godt til rette og det var relativt gode omsetningsforhold. En antar også at den forholdsvis betydelige prisforhøyelse som ble gjennomført fra sesongens begynnelse virket som en spore til øket deltakelse og mer intensiv drift.

Fisket etter krabbe, hummer og reker. Fisket etter krabbe til hermetikk tok til 1. september. Krabbefisket til eksport og hjemmemarkedet tok til litt tidligere. Deltakelsen var som vanlig men selve fisket var i år litt mindre enn i fjor. Prisen på krabbe var i år 50 øre pr. kg til hermetikk og til eksport 65 øre.

I Møre og Romsdal ble det i dette kvartal oppfisket ca. 263 tonn krabbe. I Trøndelags-fylkene omlag 925 tonn.

Om hummerfisket er det intet vesentlig å nevne denne gang da denne som kjent er fredet her fra 15. juli til 1. oktober, med unnatak av Sør-Trøndelag hvor fredningstiden nå er gjennomført fra 1. juli til 15. september. De fleste andre distriktsfiskarlag innen dette inspektørdistrikt har nå gått inn for samme fredningstid som Sør-Trøndelag og en går ut fra at denne fredningstid også blir gjennomført for disse distriktsfiskarlag til neste år.

Omsetningsforholdene både for krabbe, hummer og reker var stort sett tilfredsstillende i denne tiden og det var ingen vesentlige avtaksvanser.

Arbeidet ved kontoret. Dette har vært det vanlige også dette kvartal. Utenom merkeregistersakene er her i kvartalet innkommet 264 skriv og sendt ut omtrent det samme.

Merkeregisteret. Også dette kvartal kom det inn en god del innberetninger til dette register, i alt 387 stk.

Reiser. I kvartalet hadde en i alt 5 reiser med tilsammen 19 reisedøgn. Reisesnes formål var i hovedsaken synfaringer i høve søknader om statsstøtte til flytting fra utvær, men også deltakelse i årsmøtene til en del fylkesfiskarlag innen distriktet.

1. oktober — 31. desember 1954.

Værtilløvet var stort sett bra i dette kvartalet til høstmåneder å være. Det var forholdsvis få av de sterke høststormer fra sydvest og vest som det ellers pleier være her. Det ble således delvis bra bruksvær for fisket, især langs kysten og inne i fjordene. Driften til havs ble imidlertid som vanlig satt noe tilbake. Dette gjenspeiler seg også i fangstkvantumet for disse fiskerier.

Fisket.

Feit- og småsildfisket. Fisket etter feit- og småsild foregikk i kvartalet for en vesentlig del inne i fjordene, ved Levanger, Åsen og Hommelvik. En stor del av det som ble oppfisket var mussa.

I alt ble her dette kvartal — ifølge oppgave fra Feitsildfiskernes Salgslag — oppfisket 83.255 hl til en førstehåndsverdi av kr. 2.677.850.

Bankfisket og Eggafisket etter lange, brosme og kveite m. v. Foruten at dette fiske i denne tiden var en del værhindret, var det også for en stor del hemmet på grunn av agnmangel og fisket må helst betegnes som smått. Det ble imidlertid tatt en del gode kveitefangster ved Færøyfeltet og ved Egga. I slutten av kvartalet ble det også tatt en del gode seifangster med garn.

Sunnmøre og Romsdals Fiskesalg opplyser at det til dette i kvartalet ble anmeldt og omsatt i alt 133 tonn lange, 123 tonn brosme og 145 tonn kveite, tilsammen et kvantum på 401 tonn til en førstehåndsverdi av kr. 710.000. Fra Råfisklaget meddeles at det i de distrikter som omfattes av det ble oppfisket i alt 295.089 kg lange og brosme til en verdi av kr. 205.098, og 79.057 kg kveite til en verdi av kr. 268.883, tilsammen 374.146 kg til en førstehåndsverdi av kr. 473.981.

Råfisklaget opplyser dessuten at det for Trøndelag-fylkenes og Nordmøres vedkommende i dette kvartalet ble oppfisket følgende andre fiskesorter:

Torsk 5.104.561 kg, førstehåndsverdi kr. 3.760.975, sei 550.706 kg, førstehåndsverdi kr. 248.222, hyse 191.402 kg, førstehåndsverdi kr. 147.641, uer 16.275 kg, førstehåndsverdi kr. 12.810, steinbit 656 kg, førstehåndsverdi kr. 313 og pigghå 133.437 kg, førstehåndsverdi kr. 42.043.

Disse tall gjelder imidlertid ikke bare de kvanta som er oppfisket ute på bankene, men inkluderer for den vesentligste del også fisket langs kysten og inne i fjordene.

De forskjellige småfiskerier, — hjemmefiskeriene.

Rusefisket etter torsk. Dette fiske var i kvartalet meget bra og det var rikelig tilgang på levende torsk.

Levendefisklaget har meddelt at det i denne tiden i alt ble oppfisket 1.213.703 kg torsk til en førstehåndsverdi av kr. 1.058.973 mot på samme tid i fjor 1.069.944 kg, førstehåndsverdi kr. 811.432.

Det er således her en ikke liten økning i kvantumet i tidsrommet, nemlig vel 140.000 kg og forholdsvis stor stigning i førstehåndsverdien på grunn av den prisforhøyelse som ble gjennomført fra sesongens begynnelse med 11 øre pr. kg til fisker.

Årsaken til stigningen i oppfisket kvantum, antas å måtte tilskrives øket deltakelse. Værforholdene lå imidlertid også godt til rette for full drift, avtaksforholdene likeså.

En har i et par av de tidligere beretninger pekt på at det var fare for en viss overbeskatning av bestanden. Den beste bedømmelse

av om dette skulle være tilfelle kan formentlig skje ved at man undersøker fangstmengden pr. ruse fra år til år innen området. Og gjør man det, viser det seg at denne har minket merkbart de siste år. Denne frykt er nå også kommet til uttrykk fra flere fiskere. Det har visst imidlertid blitt med det, uten at spørsmålet er tatt opp til noen alvorligere overveielse. Redskapsmengden og deltakelsen i fisket økes imidlertid år for år. Spørsmålet om å vedlikeholde bestanden så noenlunde, er derfor et viktig spørsmål, og et spørsmål som Norges Levendefisklag formentlig bør se nærmere på med det første.

Seifisket. Seifisket var også bra dette kvartal. Låsetting av sei til levende anvendelse foregikk imidlertid bare i liten utstrekning. Det er således i perioden kun omsatt 84.634 kg sei til denne anvendelse. Det var imidlertid nok tilgang til å tilfredsstille innenlandsforsyningen.

Det meste av det oppfiskede seikvantum ble omsatt til annen anvendelse. Etter Råfisklagets oppgaver utgjorde dette kvantum godt og vel 550.000 kg. Det meste av dette ble hengt som rotskjær.

En har før nevnt at dette fiske er i forholdsvis rask utvikling også her i og med at snurpenoten er blitt det viktigste fangstredskap. Og denne utvikling har fortsatt også dette år.

Krabbe-, hummer- og rekefisket. Fra Levendefisklaget meddeles at det i dette kvartal ble levert følgende kvanta skalldyr i de distrikter som laget omfatter:

1.334.078 kg krabbe til en førstehåndsverdi av kr. 737.236,	
48.935 » hummer	—»— » 294.049,
258.967 » reker	—»— » 636.173.

I samme tidsrom året før var de tilsvarende tall:

1.140.305 kg krabbe til en førstehåndsverdi av kr. 577.359,	
72.680 » hummer	—»— » 409.926,
128.587 » reker	—»— » 340.049.

Den forholdsvis betydelige stigning i oppfisket kvantum krabbe, skyldes gode omsetningsforhold som førte til at fisket kunne drives i flere distrikter enn året før. Fisket i de typiske krabbedistrikter var ikke bedre enn tidligere, snarere tvert om, særlig da i sesongens begynnelse. Mange mener at det også her har vært en alt for sterk beskatning. Det turde derfor være grunn til å rope et varsko.

Hummerfisket har som tallene viser gitt et forholdsvis dårlig resultat.

Oppfisket kvantum reker viser en betydelig stigning, noe som en antar skyldes den store etterspørsel etter reker til fryseindustrien og gode værforhold for driften.

Kvantumet av torsk og sei for hele året 1954 er sammenlignet med året før — temmelig uforandret, mens kvantumet for krabbe og

reker er øket med henholdsvis 500.000 og 600.000 kg. Hummerkvantumet gikk ned med ca. 60.000 kg.

I årets første måneder var rusefisket hemmet av dårlige værforhold og kvantumet var betydelig lavere enn vanlig på denne tid. Ut over høsten var det derimot et godt fiske, begunstiget av gode værforhold og med økende deltakelse, formentlig på grunn av den forhøyelse i prisene på levende torsk som ble foretatt fra høstsesongens begynnelse.

Omsetningsforholdene var gode når en ser bort fra november—desbr. hvor det var en del vanskeligheter for torskens vedkommende.

Arbeidet ved kontoret. Dette har vært det vanlige. Av reiser hadde en i kvartalet 8 med tilsammen 33 reisedøgn.

Av skriv ble her i kvartalet journalført 285 som inngående og 251 som utgående.

Merkeregisteret. Også dette kvartal var det en god del arbeid med dette register. I alt kom det inn 61 innberetninger om overføring av fartøyer fra ett distrikt til et annet, 87 om nyregistrering, 70 om sletting av registeret, 34 om skifte av eier, 10 om skifte av motor, 7 om ombygging og forandring og 15 andre innberetninger, tilsammen 284 innberetninger som er videresendt herfra til Fiskeridirektoratets Båtkontor. Dessuten hadde en som vanlig en del korrespondanse med de forskjellige tilsynsmenn innen distriktet.

Fordelingen av byggematerialer til fiskeriformål. Ved årets slutt (1954) var der tilsammen innkommet til dette kontor 85 søknader om byggematerialer. Samtlige søknader ble behandlet og tilvist materialer. Kvoten i år var i alt på 12.750 sekker sement for Møre og Romsdal, 1.350 sekker for Sør-Trøndelag og 750 sekker for Nord-Trøndelag. I disse er inkludert en tilleggskvoté en fikk sist på året. For Møre og Romsdal ble kvoten tilvist i sin helhet. For Trøndelagfylkene ble det imidlertid en del igjen, da en ikke hadde så mange søknader herfra i år.

Foruten disse søknader ble i alt 25 sendt direktoratet for innvilgelse sentralt.

Søknad om statsstøtte til flytting fra utvær. En viser til hva en skrev om disse søknader i sin melding til direktoratet for 2. kvartal 1953/54. Siden da er 5 søknader blitt innvilget slik støtte med et beløp på tilsammen 29.000 kr. Det er nå innkommet 13 nye søknader. En del av disse er videresendt Fiskeridirektoratet, men en del beror fortsatt her til nærmere bearbeidelse.

Det gjør seg atskillig divergerende oppfatninger gjeldende ute i distriktene, både mellom fiskerne og i herredsstyrene, om hvem som er berettiget til disse bidrag. Denne divergens og delvise misoppfat-

ning skyldes i hovedsaken at bestemmelsene for slik støtte hittil enda har vært for lite presise til å dekke alle tilfeller en kommer opp i.

Søknad om bidrag av naturskadefondet. I 1954 mottok en fra fylkesmannen i Møre og Romsdal 6, fra fylkesmannen i Sør-Trøndelag 2 og fra Nord-Trøndelag fylke 2 søknader om slikt bidrag. Alle disse ble behandlet etter hvert som de kom inn og gitt slik uttalelse en fant å kunne gi i henhold til reglene. Hvorvidt disse søkere er tilstått bidrag av naturskademidlene, har en imidlertid ikke kjennskap til.

Søknad om konsesjon for å drive trålfiske. I alt 23 søknader om trålkonsesjon kom inn til kontoret i 1954. Samtlige ble behandlet og videresendt Fiskeridirektøren for avgjørelse.

Avstemning om størjeomsetningen. Som kjent ble avstemning om størjeomsetningen innen Sunnmøre og Romsdal holdt i tiden fra 15. november til 15. desember 1954. Opptellingsstyret under ledelse av fiskeriinspektøren kom sammen i Molde 28. desember s. å. for opptelling av de avgitte stemmesedler. Protokoll herom ble sendt direktoratet straks etter opptellingen.

Tilbakeblikk. Forsøker en å ta et tilbakeblikk over hele årets fiskerier for dette distrikt, så kan der noteres både oppgang og nedgang. — Storsild- eller vintersildfisket ble — som vi vet — et rekordår. De andre sildefiskerier ble også stort sett bra, selv om feit- og småsildfisket var skralt i tiden juli—oktober.

Grønlandsfisket og fisket etter torsk m. v. ved Island og Færøyene ga større utbytte enn året før. Sildefisket ved Island mindre. Bankfisket og Eggafisket middels fangstmengde. Seifisket ble også i det store og hele godt.

I de forskjellige småfiskerier eller hjemmefiskerier kan noteres stigning i rusefisket. Samlet oppfisket mengde med ruser, liner og garn er likevel omtrent som året før. — Av krabbe og reker ble fisket atskillig mer dette år enn året før. Hummerfisket ble imidlertid mindre. — Selfangsten ga godt resultat, derimot var størjefisket temmelig mislykket.

I det hele kan vel 1954 betegnes som et bra år for fiskeriene i dette distrikt når man ser det hele i sammenheng. Medvirkende her til var naturligvis at prisene og avsetningsforholdene stort sett var bra. Prisene på driftsmidlene og levekostnadene har vel imidlertid slukt mer enn det overskudd som her skulle være. Likviditeten hos fiskerne er derfor trolig ikke blitt bedret noe synderlig i løpet av dette året, snarere tvert imot.

Beretninger fra fiskeriinspektøren for Vestlandet,
Ola Haaland.

1. juli — 30. september 1953.

Værforholdene. Temperaturforholdene har i dette kvartal vært bedre og mer sommerlige enn på flere år, mens værforholdene for øvrig som vanlig har vært sterkt skiftende, med til dels sterk vindstyrke.

Om de forskjellige fiskerier skal en få uttale:

Brislingfisket. Dette fisket ble i år en skuffelse i dette distrikt. Fredningen ble opphevet 1. juli, men det viste seg dessverre at brislingen fremdeles var for liten og for mager, så fisket måtte atter fredes, og ble først åpnet igjen 18. august. Brislingen var da av bra kvalitet både i Rogaland og Sunnhordland, men noe særlig godt fiske ble det ikke.

Det beste fiske foregikk denne sesong i Farsund- og Flekkefjord-distriktet og på Østlandet, og de fiskere som deltok her gjorde det til dels ganske bra. Mot slutten av september ble der også tatt til dels fine enkeltfangster i indre Sogn. For øvrig antas deltakelsen i brislingfisket å ha vært noe mindre i år i dette distrikt på grunn av den økende utrustning til størjefisket.

Småsild- og forfangstsildfisket. I løpet av juli og august ble der tatt en del småsild og forfangstsild i Måløy- og Bergens-distriktet, derimot ubetydelig senere i kvartalet. I Rogaland var det etter det gode fisket i mai og juni faktisk nesten helt svart i juli og august og bare ganske lite fiske i september.

Makrellfisket. Antakelig på grunn av den høye sjøtemperatur ble makrellen i år stående lengre i våre fjorder enn på flere år. Fra omkring midten av juli til mot slutten av august foregikk der således et forholdsvis godt not- og dorgefiske spredt over hele distriktet, spesielt ble fangstene i Bergens-distriktet bedre enn foregående år. Makrellen var jevnt over stor og av fin kvalitet, men prisen til fisker ble av forskjellige grunner ikke så god som den gode vare tilsa, og dette førte til stor misnøye blant not- og låsmakrellfiskerne, spesielt i Rogaland, som har tatt opp spørsmålet om å få overført makrellomsetningen i ettersesongen til Rogaland Fiskesalslag.

Størjefisket. Det fiske som utenom islandsfisket har samlet størst interesse i dette kvartal er uten tvil størjefisket. Etter det meget gode fiske i fjor har utrustningen til dette fiske steget meget sterkt i hele distriktet. I Hordaland var der i fjor 52 bruk, i år ca. 100, i Rogaland i fjor 22, i år 32 bruk. For Sogn og Fjordane har en dessverre ingen oppgave, men også her er stigningen betydelig.

Fisket kom i år noe senere i gang enn i fjor, og fisket var til dels sterkt hemmet av værforholdene. De første fangster ble i år tatt ved Stadt 14. juli, men det var først når det led ut i august at fisket tok seg noe opp, og da særlig i Hordaland og en del også i Sogn og Fjordane. I Rogaland derimot var fisket denne sesong helst svært dårlig. Her ble der i år bare oppfisket 264 tonn mot 1.507 tonn i fjor. I Hordaland ble derimot fisket 4.148 tonn mot 4.886 tonn i fjor og i Sogn og Fjordane var det endog bedre enn foregående år med 1.684 tonn, mot 1.496 tonn i fjor.

Fisket var i år meget ujevnt. Størjen synes å ha gått i pir og makrell, og var svært vill og vanskelig å fange. Noen ganske få lag har imidlertid gjort det tålig bra, men de aller fleste har vanskelig for å få endene til å møtes, og har hatt større og mindre tap. Flere lag har sågar ikke hatt fisk på dekk i år, og har det således spesielt vanskelig.

Omsetningen har i år gått fint, delvis på grunn av de mindre fangster i forhold til utrustningen, men jernbanetransporten var dessuten i år bedre forberedt. Etterspørselen har vært meget god, men prisene har imidlertid vært mindre enn i fjor, med en gjennomsnittspris av kr. 1,16 til fisker. Mesteparten er som i fjor levert i fersk iset stand til Italia, men det er også nedlagt en del hermetisk, og en del også eksportert til U. S. A.

I alt ble der i år oppfisket 7.636 tonn til en førstehåndsverdi av ca. 9,1 mill. kroner, og en eksportverdi av ca. 17 mill. kroner, mot i fjor 11.490 tonn til en førstehåndsverdi av 16,1 mill. kroner og en eksportverdi av 27,5 mill. kroner.

Islandsfisket. Deltakelsen i årets islandssildsesong var som ventende stor. Derimot var markedsforholdene i år dårligere enn de foregående år, og en måtte kunne vente skjerpet konkurranse både fra islandske og færøyske fiskere. Etter at silden de siste år har trukket nærmere Færøyene begynte fiskerne der borte dette fiske i fjor sommer, og brakte da i land ca. 30.000 tønner, og en måtte regne med øket utrustning derfra til årets sesong.

Av hensyn til faren for overproduksjon søkte Islandssildfiskernes Forening derfor å innføre fast ut- og innklaringsdato, henholdsvis 1. juli og 1. september for snurperne og 15. juli og 15. september for garnbåtene. Da dette ikke kunne godtas av Fiskeridepartementet fast-

satte Eksportutvalget derfor at kun det kvantum fiskerne brakte hjem i år på første tur skulle komme med i gjennomsnittsberegningen. Videre at det kvantum som ble brakt hjem fra andre eller senere turer ikke kunne selges før kvantumet fra 1. tur var solgt. Eksportutvalget tok også forbehold om fastsettelse av ny gjennomsnittspris for sild hjembrakt fra fartøyenes andre eller senere turer på grunnlag av det salgsresultat som kunne oppnås. I likhet med tidligere år ble det også under denne sesong nødvendig med Fiskeridepartementets tillatelse til å tilberede sukret, krydret og matjessild av hensyn til produksjon av det nødvendige kvantum skarpsaltet sild.

I årets fiske deltok 249 fartøyer, herav 21 fartøyer utrustet bare med snurpenot, og noen få kombinert med snurp og garn. Værforholdene var i år stort sett meget gode hele sesongen, med forholdsvis høy sjø- og lufttemperatur.

I begynnelsen av fisket var det ganske bra fangstforhold for snurperne på de gamle felter utfor Nord-Island, på tross av at havforskningsfartøyene bare hadde observert relativt små sildemengder her. For garnfiskerne var imidlertid forholdene dårlige. Silden seg fort østover, så fisket her ebbet snart ut og var faktisk slutt omkring 20. juli. Praktisk talt all garnsild ble derfor tatt på de nye felter langt til havs. Drivgarnsfisket var imidlertid til å begynne med smått og ujevnt til førstningen av august, da det tok seg godt opp og ga til dels svært gode fangster, spesielt i slutten av august, med den følge at de aller fleste fartøyer kom hjem med full last i begynnelsen av september.

På grunn av de dårlige markedsutsikter var det i år bare 6 fartøyer som fant det forsvarlig å gjøre 2 turer. Fangstkvantumet ble på i alt 255.632 tonn, som er det største kvantum som er hjembrakt i det norske islandsfiskets historie. Prisene har imidlertid i år ligget ca. 10 % lavere enn fjorårets.

På grunn av den uvanlig høye overflatevarme i sommer forekom det i år ekstraordinært meget sleipedannelse på den krydrete og sukkersaltede silden, mens derimot den skarpsaltede silden var av fin kvalitet.

Også denne sesong ydet «G. O. Sars» og oppsynsskipet fiskerne verdifull hjelp, men «G. O. Sars» måtte dessverre forlate feltet allerede i slutten av juli. Da august er den beste måned for de mange drivgarnsfartøyer, var dette meget beklagelig og vakte en del misnøye blant fiskerne.

Fra Færøyene deltok der i år etter avisene 89 fartøyer i sildefisket, og der ble fisket ca. 120.000 tonn, som hovedsakelig er levert Sovjet-samveldet. Et enkelt fartøy fisket hele 4.475 tonn. Island har i år

produsert ca. 4 ganger så meget som i fjor, og mange russiske fartøyer deltar også i dette fisket, så vi må nok innstille oss på skjerpet konkurranse i årene fremover etter som spesielt færøyingene vinner mer erfaring både i fiske og tilberedning.

Trålsildfisket. Interessen for dette fiske har avtatt ytterligere, men de få båter som deltok i år fikk likevel tålig bra fangster når værforholdene ikke var for umulige.

Håbrandfisket. Deltakelsen i dette fisket synes fortsatt å ha minnet, antakelig på grunn av utrustning til størjefisket, og fangstene har vært sterkt varierende for de deltakende fartøyer, med de beste fangster opptil 9 tonn på turen.

Piggåfisket. Dette fisket tok seg noe opp for Måløy mot slutten av juli, og ga forholdsvis bra fangster resten av kvartalet.

Kystfisket. Forekomstene av vanlig forsyningsfisk synes å ha vært alminnelig gode både i Rogaland og Hordaland, derimot noe til dels mindre i Sogn og Fjordane. I Rogaland har forekomstene av lyr i sommer vært bedre enn vanlig de siste årene, og omsetningen har gått tilfredsstillende.

Forekomstene av reker på de vanlige felt har vært omtrent normale på denne årstid, mens det imidlertid har vært tregere og til dels helt stopp med eksporten. Fangstene har derfor hovedsakelig vært levert i rå tilstand for pilling og frysing.

Makrellfisket ved Færøyene. De to siste sesonger har islandssildfiskerne fått til dels meget makrell nordøst for Færøyene. Således fikk «Vigra» av Vedavåg 180 tønner fin saltmakrell i forfjor. Av den grunn ble det på ettersommeren fra Øygarden rustet ut 2 båter utelukkende for makrellfiske, men prøvofisket ga magert resultat. Antakelig var det noe for tidlig på året, idet det var noe senere at islandsfiskerne fikk de gode fangster.

Consolfyr på Skomvær i Nord-Norge. Som det vil være kjent har islandsfiskerne fremsatt krav om opprettelse av et Consol radiofyr på Skomvær i Nord-Norge i tillegg til de radiofyr vi allerede har ved Buskmills på Nord-Irland og ved Stavanger. Stavanger Consol er nemlig ikke brukbar i disse nordlige farvann. Da faktisk alle fiskekipperne nå bruker consolfyrene til bestemmelse av posisjonen, er det av største betydning — for stadig å kunne få gode og pålitelige posisjoner — at vi får et slikt anlegg også i Nord-Norge snarest mulig.

Radiotelefonisendere. De nye internasjonale bestemmelser med krystallstyrte frekvenser som ble innført i sommer, har medført at forholdene på fiskeribølge er blitt verre enn noen gang, og må nærmest kalles kaotiske, spesielt når det gjelder korrespondansen mellom fartøyene. Som ventet er fiskerne sterkt misfornøyde og kan ikke forstå hvorfor de ikke kan få flere frekvenser til innbyrdes samtaler.

Arbeidet ved kontoret.

Flytting fra utvær. I løpet av dette kvartal er 4 søknader om statsstøtte til flytting fra utvær sluttbehandlet herfra i og med at sakene er oversendt Noregs Småbruk- og Bustadbank for utbetaling etter bevilgning av Stortinget.

Videre har en fortsatt arbeidet med en søknad om stønad til flytting fra Hjertøy til Alvheim i Herdla, og flyttingen av 8 familier fra Lønøy i Fjell.

Områdeplanlegging, fylkesanalyser. Etter anmodning av Fiskeridirektoratet har en videre i dette kvartal innsendt forslag til tekstlig uttalelse om kapitlet fiske og fangst i den fylkesanalyse som skal utarbeides for Hordaland og Bergen. En har også vært i kontakt med kontoret for områdeplanlegging i Sogn og Fjordane og gitt forskjellige oppgaver m. v. Likeledes har en konferert med lederen av samme kontor i Rogaland om den fylkesanalyse som skal utarbeides for dette fylke våren 1954, og hvor en har fått anmodning om å skrive om fiskerinæringen.

Stormskader. I løpet av kvartalet har en kun hatt til behandling 2 søknader om erstatning for stormskade.

Bygningsmaterialer til fiskeriformål. Pågangen etter bygningsmaterialer synes å minke etter hvert, hvilket skulle tyde på at behovet nå begynner å dekkes, men ennå er der likevel en del etterspørsel etter sement til forskjellige byggearbeider, spesielt kaianlegg, og til planering av eldre kaier og opplagsplasser.

Merkeregisteret. De nye bestemmelser om at transportfartøyer ikke skal stå i merkeregisteret etter 1. oktober, har som ventet medført en hel del ekstra korrespondanse med eiere som mener de er berettiget til fortsatt å ha båtene registrert, idet båtene har vært brukt til fiske i mange år. For øvrig har en i løpet av kvartalet mottatt 617 innberetninger, som fordeler seg med 210 innregistreringer, 299 utmeldelser og flyttinger, 50 eierskifter, 25 motorskifter, 4 navneskifter, 21 ombygginger og 5 vedrørende diverse ekstrautstyr.

Av andre saker en har arbeidet med i kvartalet kan bl. a. nevnes spørsmålet om overdragelse av Venøy Ishuslag til private kjøpere, som vil ominnrede det til kjøleanlegg, forskjellige oppgaver med kostnadsoverslag over investeringer i byggesektoren i forbindelse med nasjonalbudsjettet, om regler for settegarn i Bortnepollen, fredning mot snurpenot ved Havrøy i Bremanger etter korrespondanse med fylkesfiskarlag og lokale fiskarlag, og forslag til endring av silde-lovens § 64.

I løpet av kvartalet har en på grunn av stort arbeidspress og ferietiden bare hatt 9 reisedager.

1. oktober — 31. desember 1953.

Værforholdene. Som vanlig på denne årstid har værforholdene vært dårlige, med bare enkelte få bedre værdager innimellom.

Om de enkelte fiskerier skal bemerkes:

Brislingfisket. I begynnelsen av oktober ble der litt fiske i Sogn, men helst mindre fangster.

Det sperrede området i indre Hardanger ble åpnet for fiske igjen den 9. oktober, og det ble da og utover til slutten av oktober satt en del hovedsakelig småsteng fra 50 til 300 skjegger, enkelte få oppe i 800 skjegger, tilsammen vel 38.000 skjegger i dette område.

På tross av all fredningen i år ble resultatet av brislingfisket meget bedre enn en hadde ventet. Selv om fisket i Rogaland — med sine vel 36.000 skjegger eller ca. $\frac{1}{2}$ av fjorårets kvantum — må sies å være svært dårlig, ble der i år oppfisket vel 282.000 skjegger eller over det dobbelte mot fjoråret i Hordaland og vel 73.000 skjegger eller vel 5 ganger mer enn i fjor i Sogn og Fjordane. Også Østlandet med vel 305.000 skjegger doblet sitt kvantum mot i fjor, så en må ha grunn til å være fornøyet med brislingsesongen 1953 med sine vel 758.000 skjegger, til en verdi av vel 12,5 mill. kroner.

Mussafisket. Utsiktene for mussafisket var gode, særlig i distriktene nord om Bergen og i Sogn og Fjordane, og hermetikffabrikkene var interessert i å legge ned både 1- og 2-lags mussa. Imidlertid skuffet fisket stort. I løpet av oktober og november ble der bare tatt noen få og små fangster i Sogn og Fjordane, så det oppfiskede kvantum ble helt minimalt. Etter Sild- og Brislingsalagslagets oppgave ble der i 1953 oppfisket i alt 479.000 hl småsild og mussa til en førstehandsverdi av 6,3 mill. kroner, mot i 1952 571.000 hl til en verdi av kr. 9.250.000. Av kvantumet i år er 122.000 hl tatt i Rogaland, 159.000 hl i Hordaland og 197.000 hl i Sogn og Fjordane.

Makrellfisket. Fra siste halvdel av oktober og ut i november utviklet det seg ved et tilfelle i Egersund-distriktet et nytt fiske etter makrell på våre kanter, det såkalte reglefiske eller snørefiske. Fisket ga meget gode fangster til de mange deltakere, — det den enkelte bare kunne klare å hale opp. Etter at Rogaland Fiskesaglslag hadde overtatt omsetningen den 1. november, falt imidlertid prisen på grunn av uheldig disponering til gjennomsnittlig 44 øre pr. kg, mot noe over kr. 1 da Norges Makrellag S/L hadde omsetningen. Forekomstene av makrell var som sagt meget gode. Fisket ble kortvarig, så fiskerne vil nok neste år være oppmerksomme og eventuelt begynne tidligere om makrellen også da skulle være til stede, og en har også grunn til å anta at omsetningen da vil gå bedre.

Sildefisket i Norskehavet. Firmaet Kvalheim & Co. og Brødrene Osmundsvåg sendte i begynnelsen av oktober M/S «Vital» av Måløy

som den første norske fersksildepedisjon til sildefeltet mellom Færøyene og Jan Mayen. Fartøyet hadde første turen med seg 1.400 halvkasser og is, og resultatet ble fulle kasser og dessuten 100 tonn saltsild. Silden var av god kvalitet ved hjemkomsten og ble bl. a. levert til agn. Værforholdene var imidlertid dårlige, og slitasken på garnene ble derfor stor. På andre turen ble fangsten 900 kasser, men på grunn av værforholdene måtte forsøket avbrytes. Utrusterne fortjener honnør for sitt dristige forsøk, som kan bli av stor betydning i fremtiden, spesielt under en eventuell begrensning av saltsildproduksjonen.

Trålfisket etter brisling i Skagerak. Også i år deltok der en del fartøyer fra dette distrikt — spesielt fra Egersund-distriktet — i dette fisket. Kvaliteten på trålbrislingen var i år fin. Værforholdene var ikke særlig gode. Omsetningen har vært bra. I år ble der oppfisket 23.475 skjepper til en verdi av vel 417.000 kroner.

Sildefisket på Revet. Etter de mislige vårsildfiskerier de siste år er interessen for sildefisket på dette nye felt meget stor i distriktet. Foruten Fiskeridirektoratets leiede fartøy var der 5 fartøyer fra dette distrikt som hadde rustet seg ut for dette fiske ved månedsskiftet november—desember, og mange flere ventet spent på resultatet klar til å sette i gang på kort varsel. På grunn av umulige vær- og strømforhold ble imidlertid også resultatet i år svært magert. Det er imidlertid en utbredt oppfatning at forsøket også i år kom altfor sent i gang, og det synes meget sannsynlig at det vil være mulig å begynne fisket allerede tidlig på høsten, da også værforholdene pleier være bedre. Enkelte fiskere mener også at silden da står nærmere land og lenger nord. Det er av stor betydning at dette forhold blir nærmere klarlagt.

Størjefisket. Mens der til 20. oktober i fjor ble tatt riktig gode fangster både i Hordaland og Rogaland, har det i år faktisk ikke forekommet noe størjefiske i oktober, idet det kun er tatt en enkeltfangst på 25 tonn (den 10. oktober). De aller fleste størjefiskere hadde for øvrig sluttet av den mislykkede sesong allerede i september. For øvrig tør en vise til foregående rapport.

Snurrevadfisket i Nordsjøen. Så vidt en vet er det bare 2 båter fra distriktet som i høst har drevet dette fiske mot 40—50 stk. i årene straks etter krigen. Imidlertid sier en av dem som var ute i høst at det var bra med fisk på Vikingbanken i år, når bare været ga anledning til drift.

Håbrandfisket. Også dette fisket har vært sterkt hemmet av værforholdene. Der har imidlertid vært en del båter ute, men fangstene har ikke alltid vært særlig gode.

Kystfisket. På grunn av de dårlige værforhold dette kvartal har tilførselene av kystfisk helst vært dårlige over hele distriktet. Når vær-

forholdene var brukende viste det seg imidlertid å være alminnelig gode forekomster av de vanlige fiskesorter.

Pigghåfisket. Kystfisket etter pigghå for Sogn og Fjordane har også vært dårlig på grunn av værforholdene. Derimot er der i løpet av kvartalet til Måløy hjembrakt til dels gode fangster fra feltene ved Shetland når værforholdene var brukbare.

Hummerfisket. Utrustningen til dette fiske var god fra hele distriktet. Dessverre har en ingen kvantumsoppgave for Hordaland og Sogn og Fjordane, men en har fått den forståelse at fangstene på tross av værforholdene ble omtrent som året før. For Rogaland ble der dette kvartal levert salgslaget vel 94 tonn, mot vel 92 tonn i fjor, og økningen skyldes sikkert den økende deltakelse. Gjennomsnittsprisen i Rogaland viser fortsatt stigning, kr. 9,835 pr. kg i år, mot kr. 9,706 i fjor.

Krabbefisket. Dessverre har en heller ingen oppgave over oppfisket kvantum krabbe for Hordaland og Sogn og Fjordane. I Rogaland, med sine vel 65.699 stk. levert gjennom salgslaget, er resultatet litt bedre enn i fjor, og avsetningen har gått bra. Minsteprisen var i år 30 øre pr. stk., men prisen til fisker har stort sett ligget noe høyere.

Arbeidet ved kontoret.

Flytting fra utvær. I løpet av dette kvartal er søknaden om statsstøtte til flytting fra Løklingsholm ferdigbehandlet herfra. Søknaden fra Hjertøy er snart ferdigbehandlet, da en kun mangler uttalelse fra fylkesfiskarlaget. Likeledes har en arbeidet videre med tilretteleggelsen av de 8 søknader fra Lønøy.

Søknader om utsettelse eller fritakelse for militærtjeneste. I løpet av kvartalet har en bare hatt 3 slike henvendelser, som en alle fikk ordnet til fiskernes tilfredshet.

Førstehjelpskurs for fiskere. Norsk Folkehjelp, som i fjor høst i samarbeid med fiskeorganisasjonen arrangerte 17 førstehjelpskurs for fiskere i Hordaland, med tilsammen 408 deltakere, satte i begynnelsen av dette kvartal i gang kurs i Sogn og Fjordane. Det er planlagt i alt 15 kurs rundt om i fylket, og der regnes med ca. 300 deltakere. Dette er et glimrende tiltak, og disse mange førstehjelpere vil kunne bli til stor hjelp både under selve fisket og på land om uhellet skulle være ute. Hurtig hjelp er nemlig som regel den beste hjelp. Forhåpentlig kommer turen neste høst til Rogaland.

Bygningsmaterialer. En skulle tro at behovet for bygningsmaterialer nå etter hvert skulle være dekket og at rasjoneringen skulle kunne oppheves. I løpet av dette kvartal har en likevel behandlet og foranlediget anvist 32 søknader fra hele distriktet, i de aller fleste

tilfelle mindre søknader, men om de er store eller små skaffer de likevel det samme ekstraarbeid.

Søknader om trålkonsesjon. Av slike søknader hadde en til behandling i forrige kvartal 9 og dette kvartal 10 vedrørende fartøyer under 300 tonn og 1 for fartøy over 300 tonn. Disse søknadene blir dessverre ofte nokså forsinket, da det sjelden forekommer at søknaden er overensstemmende med merkeregisteret.

Fiskeforsøk med nylongarn. Etter at det ble kjent at Fiskeridirektoratet aktet å gjøre forsøk med nylongarn, har en hatt mange henvendelser fra fiskere, og interessen for disse forsøk er upåklagelig. I løpet av kvartalet har en i samråd med fylkesfiskarlagene avgitt uttalelse om garndimensjonene m. v., og utkastet til instruks for prøvefiskerne og tatt ut de 6 prøvefiskere, 2 fra hvert av fylkene.

Merkeregisteret. Også dette kvartal har der vært meget arbeid med merkeregisteret. Spesielt har bestemmelsen om at transportfartøyene skal slettes av registeret etter 1. oktober, medført meget korrespondanse både med tilsynsmennene og eierne av fartøyer.

I løpet av kvartalet har en mottatt og behandlet 731 innberetninger, som fordeler seg med 150 innregistreringer, 451 utmeldelser og flyttinger, 55 eierskifter, 41 motorskifter, 19 ombygninger, 6 navneskifter og 9 vedrørende diverse ekstrautstyr. I denne forbindelse kan kanskje nevnes at en har inntrykk av at kun et fåtall av de fartøyer som har fått installert ekstrautstyr, som f. eks. radiotelefoni og ekkolodd, har meldt av til tilsynsmannen slik at forandringen er kommet i registeret.

Av andre saker en har arbeidet med og avgitt uttalelse om kan bl. a. nevnes utkastet til forskrifter for behandling og kvalitetskontroll av ferske og frosne reker, innstilling fra utvalget til fastsettelse av lovregler for makrellfisket, uttalelse om statsstøtte til Norevågen Ishuslag A/L, Utsira. Videre spørsmål om dispensasjon fra ferskfiskforskriftenes bestemmelser om tining av makrell under trekning av makrellgarn, innstilling fra utvalget til utredning av spørsmålet om lovgivningen vedrørende eiendomsrett til fiskefartøyer m. v., og spørsmålet om innstilling eller endring av Naturskadefondet i høve av tap av båter og fiskeredskap, likeledes uttalelse om antatt årsak til nedgangen i søknaden til de forskjellige fagkurs for fiskere og hva som eventuelt kan gjøres for å aktivisere kursvirksomheten.

Reisevirksomheten har vært stor dette kvartal, nemlig 30 dager. En har måttet avstå fra å delta i Sogn og Fjordane Fiskesalslags årsmøte i Måløy, hvor en gjerne skulle ha vært til stede. Bl. a. har en dette kvartal deltatt i Noregs Sildesalslags, Norges Makrellags og Hordaland Fiskesalslag representantskapsmøter og i styre- og årsmøte i Rogaland Fiskarlag. Videre har en etter anmodning foretatt befaringsanledning et krav om molo i Vedavågen.

1. januar — 31. mars 1954.

Om de enkelte fiskerier skal en kort få uttale:

Vintersildfisket. Med den mindre sildetyngde på storsildfeltene i fjor i friskt minne, og forskernes uttalelse om senere innsig i år, sannsynligvis først i månedskiftet januar/februar, var utsiktene foran årets sildesesong ikke særlig lyse. Mange fiskere var innstillet på at vi nå var gått inn i en periode med mindre storsild i likhet med hva som har vært tilfelle med vårsilden de siste årene. Om det ble noe sild ville det i alle tilfelle bli en meget kort storsildsesong. Ingen kjenner imidlertid ennå fullt ut sildens gang i havet, og skjønt mange fiskere begynte å gjøre klar i begynnelsen av nyåret, så var det likevel mange som ikke var klar da meldingen fra forskningsskipet kom om at silden var på vei til lands for full fart og kunne ventes under kysten omkring 16. januar. At forberedelsene ble temmelig hektiske disse dagene trenger en ikke tvile på. Og silden kom som vanlig fra Rundø, og den kom godt. Om ikke sildestimene var så svært store, så var der til gjengjeld så mange av dem, og værforholdene var i år, i motsetning til i fjor, gunstige. Storsildsesongen ble derfor så å si en sammenhengende arbeidsdag og resultatet ble over 9,6 mill. hl, ny rekord. Det var ventet at storsilden i år ville trekke lenger sør-
over, men hovedtyngden sto på begge sider av Stadt, og kun uvesentlig sønnenfor Bulandet, mens den derimot trakk uvanlig langt nord-
over i år, helt opp til Smøla.

Etter gamle merker og også etter meldingene fra forskningsskipet var det gode utsikter for vårsildfiske på de gamle Karmøy-felt. Vi hadde også et par dager med bra settegarnsfiske, men så satte det inn med en forholdsvis langvarig sydostkuling, som førte med seg den nå så velkjente kaltvannsstrøm, og resultatet ble derfor meget dårlig. At der imidlertid må ha vært ganske gode forekomster inne og gydt, iallfall på feltene ved Sør-Karmøy, har snurrevadfiskerne på Sandve fått erfart når de slet fra seg redskapene i silderogn på Jarsteinsfeltet.

Med bare ca. 440 tusen hl oppfisket i Haugesund-distriktet ble derfor resultatet — av det en fra gammelt mener med vårsildfisket — mer enn dårlig, det er nærmest katastrofalt når en tenker på den store og tidsmessig utstyrte flåte. For Egersund-distriktet ble det også i år helt svart. Imidlertid ble der tatt en del vårsild i Sogn og Fjordane og nordenfor slik at kvantumet kom opp i ca. 2 mill. hl, mot 1,1 mill. i fjor, så vårsildkvantumet er likevel omtrent som et middelsår. Det ble således en uvanlig kvantumsfordeling av vårsilden mellom de enkelte distrikter i år. Vanligvis har Haugesund-distriktet det største kvantum, men i år har Ålesund-distriktet vel 60 % av oppfisket kvantum mot vel 8,7 % i fjor. Haugesund-distriktet hadde i år med sine vel 440 tusen hl, bare ca. 17,5 % av vårsildkvantumet mot i fjor 73,5 %. Også fordelingen av vårsilden mellom redskapsklassene har

vært noe utenom det vanlige i år. Mens garnfiskerne tidligere har pleiet å ha største delen av vårsildkvantumet, så har snurpeklassen i år også mest vårsild, idet den har over 68 % mot vel 36 % i fjor. Garnflåten har i år bare vel 31 %, mot vel 63 % i fjor.

Den redskapsklasse som har gjort det best er også i år snurperne. Men avismeldingene om toppfiskeren m/s «Longva» med sine ca. 60.000 hl og 15—16.000 kr. i lott gir folk et feilaktig inntrykk av fisket. Det er saktens de snurpere som har gjort det godt, endog veldig godt, men stort sett er det meget ujevnt, fangstene svinger fra 2—60 tusen hl eller lotter fra 5—600 kr. til 15—16.000, så for mange snurpefiskere blir utbyttet bare en liten ukelønning. Også blant driverne er resultatet svært ujevnt og for de som har vært henvist til utelukkende å drive settegarnsfiske ble det nytt svartår. Også for landnotklassen ble sesongen dårlig.

Med tilsammen vel 11,7 mill. hl til en førstehandsverdi av ca. 212 mill. kr. ble det nytt rekordår som vel ikke blir så godt å slå. Det gamle rekordåret 1951 var på vel 9,5 mill. hl.

Under et så storslagent fiske er det vel nærmest utenkelig at det ikke vil oppstå leveringsvansker på de mest nyttede havner som f. eks. Måløy, men det har i år gått over all forventning, og det har ikke vært iverksatt noen fiskestopp. A/L Fellesføring disponerte denne sesong over en føringsflåte med en lastekapasitet på ca. 900 tusen hl, og dessuten var det til sesongen i år anskaffet 19 nye omlastningsanlegg, så der var i alt 62 slike til disposisjon. Sildefisket har en fortsatt tendens til å trekke nordover, og en må nok i Rogaland innstille seg på at kvantumet kan bli enda mindre i årene framover. Sildemelindustrien har for lengst tatt konsekvensen av denne utvikling gjennom etablering av A/L Fellesføring, og likeledes også enkelte saltere i søre distrikt. Imidlertid har nå flere og flere av salterne innsett dette forhold og ordnet seg med salterier i Måløy- og Florø-distriktet. Flytende sildemelfabrikk nr. 2, d/s «Bras», ble satt i drift denne sesong.

Vintersildsesongen ble i år så vidt en vet avviklet uten noe forlis med tap av menneskeliv. Imidlertid oppsto der under landligge en lørdags kveld i Florø litt bråk. Politiet brukte tåregass, med den følge at en ung fisker fra Åkra mistet synet på begge øynene.

Notfisket i Lofoten. Heller ikke i år var der noen fra Rogaland som søkte om konsesjon for fiske med not i Lofoten. Derimot var der som i fjor 11 som fikk konsesjon fra Sogn og Fjordane, 14 fra Hordaland og 1 fra Bergen. Så dårlig som Lofotfisket var i år kan en vel neppe regne med at deltakerne kan ha gjort noe fiske av betydning.

Pigghåfisket. Kystfisket etter pigghå i Måløy-distriktet var godt med fangster omtrent som i fjor. Omsetningen gikk i år fint og fisket ble avviklet uten noen fiskestopp eller andre innskrenkninger.

Håbrandfisket. På grunn av sildefisket har deltakelsen i håbrandfisket som vanlig vært mindre dette kvartal. Fra midten av mars øket imidlertid deltakelsen, men fangstene var helst små, en enkelt dog ca. 17 tonn.

Seifisket. På de vanlige felt i Sogn og Fjordane, Bremanger- og Stadthavet, var seifisket i år noe mindre enn i fjor, og en har også inntrykk av at der var mindre forekomster til stede. Der var meget hå på feltene og derfor til dels nokså store redskapsskader.

I Hordaland var seifisket på feltet Røvær—Hiskjø (det hordalendingene vanligvis kaller sørafeltet) helst dårlig. På de 34 dager fisket varte ble det bare tatt 184 tonn, sei og lyr, hvorav ca. 60 % lyr. Derimot ble det i mars og april et noe overraskende innsig av stor lyr på feltene fra Fedje til Glesvær. Deltakelsen var god og det ble tatt gode fangster, spesielt de første par dager av april, tilsammen ca. 300 tonn. Notfisket etter levende lyr i Brandasund-distriktet, som årvisst har kommet opp i 70—100 tonn lyr, ble i år faktisk helt mislykket, idet det bare ble tatt i alt et par tonn. Fiskerne mener svikten skyldes det kolde vannet i år.

Seifisket i Rogaland, spesielt på Sirafeltet, var i år atskillig bedre enn i fjor, men det var forholdsvis meget lyr i fangstene. Salgslaget mottok således under seisesongen i år ca. 590 tonn sei og ca. 545 tonn lyr.

Forekomstene av fisk var i det hele tatt meget gode i Rogaland dette kvartal, spesielt i mars måned. Salgslaget mottok således dette kvartal tilsammen 1.792 tonn fisk (seifisket inkludert) mot 972 tonn i fjor, og bare i mars ble mottatt 1.375 tonn mot 613 tonn samme måned i fjor.

Hummerfisket. Deltakelsen i vårfisket etter hummer var dette kvartal god i hele distriktet. Fisket ble imidlertid helst svært dårlig i alle tre fylkene. I Rogaland ble det således oppfisket 9 tonn dette kvartal og i Hordaland bare ca. halvdelen mot i fjor, mens det i Sogn og Fjordane karakteriseres som svært smått og ubetydelig. Den lave sjøtemperatur får vel ta sin del av skylden.

Rekefisket. Som vanlig har rekefisket i Rogaland vært godt. Gjennom salgslaget er således levert 124 tonn kokt og 54 tonn råreke dette kvartal, og prisene er fortsatt gode. I Egersund-distriktet var det således noen fiskere som fant rekefisket mer lønnsomt enn sildefisket og derfor ikke deltok i dette fisket i år.

Arbeidet ved kontoret.

Flytting fra utvær. I løpet av kvartalet har en fortsatt arbeidet med de 8 søknader om flytting fra Lønøy. Søknadene er nå som kjent ferdigbehandlet og sendt Fiskeridirektoratet. Det samme er tilfelle

med søknaden fra Alvheim. Enn videre har en igjen avgitt uttalelse i anledning av en ny søknad fra Heggholmen.

Bygningsmaterialer til fiskeriformål. Som nevnt i foregående rapport synes det som at behovet for bygningsmaterialer begynner å mettes. Til søknadsfristens utløp var der for 1954 i hele distriktet til de såkalte mindre bygg søkt om tilsammen bare 41,8 std. trelast, 3.410 sekker sement og 11.000 stk. murstein. Til større anlegg var der søkt om 108,5 std. trelast og 21.100 sekker sement. Til fordeling på hele distriktet fylkesvis fikk en tildelt tilsammen 3.800 sekker sement, men dette kvantum vil nok bli for lite etter som en erfaringsmessig må regne med at der senere vil komme inn en del mindre søknader. Etterat en fikk kvoten de siste dager i mars har en foranlediget anvist 18 søknader.

Merkeregisteret. I løpet av kvartalet har en mottatt 511 innberetninger hvorav 131 vedrørende innregistreringer, 291 utmeldelser eller overflyttinger til annet register, 40 eierskifter, 25 motorskifter, 15 ombygninger, 2 navneskifter og 7 vedrørende diverse ekstrautstyr. Dessuten har der jo vært foretatt en hel del korrespondanse og purringer til tilsynsmennene.

Søknader om trålkonsesjon. Der er fremdeles god interesse for småtråling på Finnmarkkysten, selv om de fleste som var der oppe i fjor ikke hadde så godt resultat. I dette kvartal er behandlet 11 søknader hvorav 8 fra Hordaland, 1 fra Bergen og 1 fra Sogn og Fjordane og 1 fra Rogaland.

Søknader utsettelse militærtjeneste. Av slike henvendelser har det heldigvis minket. I dette kvartal har en kun hatt 1 tilfelle som en fikk ordnet til fiskerens beste.

Sted for dumping av ammunisjon. På foranledning av Stavanger Marine-avsnitt har en dette kvartal avgitt uttalelse om et skikket sted for dumping av ammunisjon. Marineavsnittet hadde selv foreslått et felt ca. midtveis mellom Bokn og Rennesøy, Ø. 5°31'—5°32', N. 59°9'—59°10'. Dette området har en dybde på fra 575—612 meter og skulle være godt skikket til formålet.

Sildemelfabrikkenes plasing i distriktet. På anmodning av Norges Makrellags prosessfullmektig, o.r.sakfører Almer Nepedal, Kristiansand, har en på grunn av den sak som naboene har reist mot formelfabrikkene i Randesund, avgitt uttalelse om forskjellig vedr. plasingen av sildemelfabrikkene i dette distrikt, bl. a. om der er fabrikker som er oppført i strøk hvor der ikke før var industri, om der har vært protestert mot slike fabrikker fra naboene, om naboskjønn har vært holdt og om sak eventuelt har vært for retten.

Ekspropriasjonssøknad. Åkra kommune har som kjent lenge for-søkt å komme til en minnelig ordning med eieren av Knutholmen,

Sævlandsvik, med sikte på bygging av kjøleanlegg, men det hele strandet på prisspørsmålet, da eieren ikke ville godta taksten. Kommunen måtte derfor søke om tvungen avståelse, og uttalelse i sakens anledning er avgitt dette kvartal etter foretatt befarings og meklingsforsøk.

Badstue på Søndre Eigerøy. Fiskeridepartementet ydet som kjent Eigersund herreds helselag et tilskott på kr. 3.000 til badstu på Søndre Eigerøy. Pengene vil ikke bli utbetalt før melding foreligger om at finansieringen er i orden og at arbeidet er påbegynt, men sådan melding er ennå ikke mottatt. Der er også arbeidet med planer om bygging av badstu på Nordre Eigerøy, men en har ikke mottatt hverken tegninger, kostnadsoverslag eller finansieringsforslag.

Prøvefisket med nylonseigarn. Den ene forsøksfiskeren i Rogaland ringte hit de første dager av mars og fortalte at der var slik snurr i nylon garnene at han nesten ikke visste råd med å få dem ut og var redd for at de skulle bli ødelagt om han fortsatte fisket. Etter oppgave herfra skulle garnene vært felt på 60 garns bankline. Imidlertid viste det seg at de av leverandøren var felt på noe hårdt og stivt 24 garns hampetau som var helt ubrukbart. På foranledning herfra fikk forsøksfiskeren tilsendt vanlig bankline, og etter ommonteringen ble garnene helt bra. Det lykkedes ikke å komme i kontakt med noen av de andre forsøksfiskere så en kjenner ikke til om de har hatt samme vanskene.

Nylongarnene er de vanlige seigarn helt overlegne både i fiskelighet og i styrke. En av forsøksfiskerne melder således om ca. 3 ganger så meget fisk på nylongarn, som på de vanlige seigarn, og enda bedre hadde det sikkert vært om der hadde vært større fiskeforekomster. Der er stor interesse for disse forsøk og en har hatt flere henvendelser bl. a. fra makrellfiskere og en snurrevadfisker.

Nylonsnurrevad. En snurrevadfisker fra Sandve på Karmøy, var i mars innom kontoret for å diskutere muligheten av forsøk med nylonsnurrevad. Han foreslo å betale hva en vanlig snurrevad ville koste hvis Fiskeridirektoratet ville betale differansen mellom denne og en nylonsnurrevad, anslagsvis ca. kr. 400. En nylonsnurrevad skulle bli lettere og derfor kunne gjøres både lenger og høyere og dermed antakelig også fiske bedre.

Undersøkelse etter nye rekefelter. En rekefisker i Skudeneshavn har søkt Fiskeridirektoratet om bidrag til forsøksfiske etter reke på felter vest av Obrestad til vest av Utsira. Saken har vært forelagt Rogaland Fiskarlag som anbefalte søknaden, og likeledes at det opptas forhandlinger med fiskesalgslaget med sikte på tilskudd for å få størst mulig felter undersøkt. En rekefisker en har diskutert saken med mener, at forsøkene også bør utvides til strekningen vestenfor Espevær—Korsfjorden hvor forholdene skulle ligge vel til rette.

Skulle det vise seg å være drivverdige forekomster vil det med de gode rekepriser i dag bli en god erstatning for det mislige vårsildfiske både for fiskere i Rogaland og Hordaland. Med de gode avsetningsforhold der er for pillede reker vil det også skape gode arbeidsmuligheter på leveringsstedene.

Andre saker. Av andre saker en har arbeidet med og avgitt uttalelse om kan bl. a. nevnes oppsynssjefens forslag til endring av silde-lovens § 64. Videre en søknad fra en fiskehandler i Hordaland om dispensasjon fra bestemmelser i henhold til råfiskloven, slik at han kan kjøpe fisk og makrell utenom salgslagene. Enn videre har en avgitt uttalelse om eventuell ny fiskebilrute på Vest- og Sør-Karmøy. Hele spørsmålet om fiskebilruter i Rogaland er for øvrig på grunn av mange klager, oppe til behandling av en komité nedsatt av fylkesfiskarlaget, men så vidt en vet forligger der ennå ingen innstilling fra komiteen.

I løpet av kvartalet har en hatt 10 reisedager.

1. april — 30. juni 1954.

Om de enkelte fiskerier skal en kort få uttale:

Forfangstsildfisket. Etter det gode vårsildfiske i nordre distrikt i år var det ventet at det ville bli tatt en del forfangstsild. I første halvdel av april var det også bra fiske både med snurp og landnot for det meste i Sogn og Fjordane, men også en del i Hordaland. Det var bra etterspørsel etter forfangstsild til ising og frysing, men fisket minket av etter hvert og i juni var det helt ubetydelig. I alt ble det i dette distrikt oppfisket ca. 108.000 hl forfangstsild til en verdi av 1.790.000 kroner.

Småsild- og mussafisket. Dette fiske ble betydelig dårligere i år enn i fjor. Det tok til de siste dager av april. Det ble da også i førstningen av mai tatt en del til dels bra fangster, hovedsakelig i søndre del av Sogn og Fjordane og nordre del av Hordaland. Etter denne tid ble det imidlertid bare små og spredte fangster på forskjellige steder i distriktet. Mens det i fjor i dette kvartal ble oppfisket ca. 360.000 hl ble kvantumet dette kvartal bare 45.000 hl.

Brislingfisket. Prøvefisket, som ble satt i gang fra 14. mai, viste at brislingen i dette distrikt stort sett var av fin kvalitet, når unntas Åkre- og Matrefjorden og Ryfylkefjordene, hvor den var noe småfallen. Fisket ble åpnet i dette distrikt den 29. mai, men Åkre- og Matrefjorden ble sperret inntil videre. I Oslofjorden ble fisket åpnet den 3. juni.

De første dager etter åpningen var det godt fiske i ytre Hardanger, Sunnhordland og i Ryfylkefjordene under bra værforhold, men fisket minket dessverre snart av, og det ble senere bare spredte og små

fangster. I indre Hardanger viste det seg at brislingen var for små, og fisket måtte derfor sperres fra 3. juni, men ble åpnet igjen sammen med det sperrede område i Åkre- og Matrefjorden den 21. juni. Imidlertid viste brislingen i den alt overveiende del av de steng som ble satt i Åkre- og Matrefjorden ikke å holde fettprosenten, hvorfor disse fjorder igjen måtte stenges for fiske inntil videre. Fisket må i år karakteriseres som under middels år.

Makrellfisket. Den første drivgarnsfangsten ble i år tatt den 21. april, som vanlig på Sirahavet. Værforholdene var kjølige og urolige, og fisket kom ikke ordentlig i gang før i de første dager av mai og med den beste fisketiden omkring midten av mai. Deltakelsen i fisket var i år atskillig større i Haugesund-distriktet med i alt 478 leverandører mot 308 i fjor, derimot noe mindre i Egersund-distriktet med 310 i år mot 341 i fjor. Fangstene var i år meget ujevne, men enkelte drivere har gjort det bra, det er bare så beklagelig at når fangstene er riktig gode blir prisene dårlige, dessverre så dårlige at mange finner det ulønnsomt å drive. Selv om fangstkvantumet ble ca. 165.000 kg større i Haugesund-distriktet i år, var der til gjengjeld så mange flere å dele på, slik at gjennomsnittsfangsten i år bare blir 3.750 kg mot 5.291 kg i fjor. I Egersund-distriktet ble fangstkvantumet i år 15.000 kg mindre enn i fjor, men gjennomsnittskvantumet ble ca. 1.800 kg mot 1.680 kg i fjor. Distriktgjennomsnittsprisen pr. kg ble gledeligvis i år noe bedre, 73,82 øre i Haugesund-distriktet mot 68,46 i fjor, og 67,60 i Egersund-distriktet mot 60,88 i fjor.

Pigghåfisket. I løpet av kvartalet ble der til Måløy ilandført bra pigghåfangster fra feltene ved Shetland. Som vanlig ble der i juni vansker med omsetningen, og fangstbegrensning måtte igangsettes 2—3 uker, men ellers ingen stans i fisket, og kun ubetydelige kvanta er gått til oppmalning. Eksporten av pigghå går bra og det er gledelig å se at nye markeder innvinnes, således meldes om god økning på det italienske marked. Fiskerne synes imidlertid å merke at bestanden av pigghå av en eller annen grunn er på nedadgående.

Håbrannfisket. Der var liten deltakelse og helst små fangster før påske, og værforholdene var heller ikke gode, så flåten ble liggende værfast på Shetland. Etter påske øket deltakelsen en del, og der ble da til omkring midten av mai tatt en del til dels bra fangster på opp til 8—10 tonn, men det gikk helst på 3—4 tonn. Senere i kvartalet var deltakelsen mindre, men der ble tatt noen mindre fangster i siste halvdel av juni. Omsetningen har som vanlig vært god.

Seifisket. Seifisket på Bremanger- og Karmøyfeltene ble drevet til påske, men fangsten var spesielt på Bremangerhavet atskillig dårligere enn vanlig.

Hummerfisket. Fredningstiden for hummer ble i år forlenget

med en måned i Rogaland, slik at fredningen inntrådte 1. juni mot 1. juli tidligere. Endringen har skapt en del misnøye, spesielt i Nord-Rogaland, mens de andre distrikter synes å være fornøyet med den. Vårfisket etter hummer kom i år sent i gang i hele distriktet, antakelig på grunn av den lave sjøtemperaturen. Deltakelsen har som vanlig vært god, men det samme kan en dessverre ikke si om fangstene. Disse var så små at de fleste sluttet av lenge før fredningstiden begynte. For Sogn og Fjordane har en ingen fangstoppgave, men fangstene karakteriseres som usedvanlig små. I Hordaland ble der i kvartalet levert til salgslaget bare 8,3 tonn, som ikke tilsvarer mer enn halvparten av et vanlig år. I Rogaland er bare levert 33,8 tonn mot vel 80 tonn de siste årene i samme tidsrom. Omsetningen har som ventet med så lite kvantum vært god og prisene likeså, skjønt disse vel var fastsatt med tanke på et normalt fangstkvanrum og vel derfor egentlig for lave.

Rekefisket. Den mest gledelige begivenhet i dette kvartal var det overraskende gode resultat av forsøksfisket etter reke på feltene ved Skudenes igangsatt med Fiskeridirektoratets økonomiske støtte. Riktignok hadde vi god tro, men resultatet var likevel atskillig bedre enn ventet. Fra forsøket ble satt i gang i siste halvdel av mai varte det bare noen få dager før der var 20–30 båter på feltet, og senere øket deltakelsen til opp i 50–60 fartøyer, med deltakelse helt fra Østlandet. Fangstene holdt seg på 2–300 og helt opp i 6–700 kg pr. båt, og til utløpet av kvartalet var der til Skudenes levert 10,8 tonn kokt og 73,8 tonn råreke, og til Åkrehamn 785 kg kokte og 19,5 tonn råreke. Det er omtrent det samme på vel en måned som de 20–30 rekefiskere i Kopervik-distriktet leverer på et helt år fra feltene i Karmsundet og Sletta, og det sier ikke så lite. All denne reken skapte et uventet og hektisk arbeidsliv spesielt i Skudeneshavn, og stor optimisme etter de mange feilslagne vårsildfisker. På kort tid var 70–80 kvinner og menn i arbeid med mottak og pilling av reker i Skudeneshavn, men råstoff ble også levert for pilling og nedlegging andre steder.

Også på Revet var rekefangstene i vår gode, og i alt ble der i Rogaland levert dette kvartal 127 tonn kokte og 357,6 tonn rå reker.

Prøvefisket nylongarn. De mottatte rapporter som er sendt Fiskeridirektøren fra de 6 uttatte forsøksfiskere i distriktet viser at nylongarnene er de vanlige seigarn helt overlegne både i fiskelighet og styrke. Med fra 2 til 3 ganger så meget fisk på nylongarnene vil fiskerne sikkert etter hvert mer og mer gå over til slike garn. Imidlertid er de ennå for dyre, og hvis de ikke kan bli subsidiert, er det vel et spørsmål om ikke prissubsidiene burde vært overført fra de vanlige garn til nylongarnene.

Nylonsnurrevad. I foregående rapport ble nevnt at en snurrevad-fisker på Karmøy hadde vært innom kontoret for å diskutere mulighetene av forsøk med nylonsnurrevad. Han foreslo å betale hva en vanlig snurrevad ville koste hvis Fiskeridirektoratet ville betale differansen mellom denne og en nylonsnurrevad. Etter innsendt søknad innvilget direktoratet ham et tilskudd på inntil kr. 500 under forutsetning av at fiskeriinspektøren fører tilsyn med at forsøket blir utført på en hensiktsmessig måte og at rapport blir innsendt. Karmøy Notbinderi, Åkrehamn, er overlatt å forsøke å skaffe snurrevadet. Det har imidlertid vist seg å bli vanskelig, idet ingen av notbinderiets innenlandske forbindelser har kunne skaffe de aktuelle dimensjoner. Nå vil innehaveren av notbinderiet forsøke gjennom sine svenske kontakter.

Arbeidet ved kontoret.

Ekspropriasjonssøknader. Av slike saker har en dette kvartal ferdigbehandlet etter forutgående befarings og konferanse med søker og grunneier 2 søknader. Den ene gjaldt tomt til et påtenkt bøteri som en fisker ville sette opp i Glesvær i Sund. Den andre gjaldt tomt til et redskapshus som en aktiv fisker måtte få på Storebø i Austevoll. Dessverre lot det seg ikke gjøre i noen av tilfellene å få i stand forlik mellom partene. Begge søknader ble anbefalt innvilget etter jordlovens § 71.

Bygningsmaterialer til fiskeriformål. I løpet av kvartalet har en behandlet og oversendt til fylkesforsyningnemndene 35 søknader, foruten at noen ganske få større søknader er videresendt Fiskeridirektoratet. En har imidlertid ennå av kvotemessige grunner liggende noen få søknader, og flere vil erfaringsmessig komme inn etter hvert, hvorfor der er søkt om ekstravote. Byggevirkomheten synes imidlertid å være betydelig mindre nå.

Søknader om trålkonsesjon. Av slike søknader er der dette kvartal behandlet atskillig mindre enn vanlig, nemlig bare 4 stk. 2 fra Rogaland og 2 fra Hordaland, så det synes som at de interesserte fiskere nå har fått ordnet seg med konsesjon.

Bad og badstu i fiskeridistriktene. I løpet av kvartalet er bare mottatt en søknad om statsstøtte til bygging av bad. Det gjelder søknad fra Kopervik Røde Kors som er blitt tildelt kr. 7.500 i støtte, og denne gamle sak står nå foran sin løsning. Der arbeides fremdeles med å få løst badesaken på 3 steder i Sogn og Fjordane, 5 i Hordaland og 2 i Rogaland, men det strander fremdeles på økonomien.

Flytting fra utvær. Av slike saker har en i begynnelsen av kvartalet ferdigbehandlet og videresendt 2 søknader etter at uttalelse var innhentet fra de forskjellige instanser. Den ene gjelder flytting fra

Lønøy og den andre fra Løklingholm. Det har til denne tid bare forekommet slike søknader fra Hordaland.

Merkeregisteret. Enkelte tilsynsmenn er fremdeles nokså slappe i sitt arbeid, og det krever derfor meget ekstraarbeid med korrespondanse og purringer for å få registeret mest mulig åjour. I løpet av dette kvartal har en mottatt 404 innberetninger, hvorav 191 innregistreringer, 144 utmeldelser og overflyttinger til annet merkedistrikt, 36 eierskifter, 14 motorskifter, 10 innberetninger om rettinger av de oppgitte dimensjoner, 2 navneskifter og 3 innberetninger vedrørende diverse ekstrautstyr.

Andre saker. Av andre saker en har arbeidet med og avgitt uttalelse om kan nevnes søknad fra Telavåg Fiskarlag om støtte til vannforsyningsanlegg i Televåg. Videre om søknad om lån av Arbeidsløysetrygdas tiltaksfond i Sogn og Fjordane til oppføring av nothenge m. v. Enn videre uttalelse om innstilling fra fredningsutvalget for småsild. Gjennomgåelse og revisjon av fiskeristatistikken 1953, er foretatt og statistikken innsendt.

En har ikke hatt til behandling noen søknad om utsettelse med avtjening av militærtjenest i dette kvartal, men uttalelse er avgitt om det mest passende tidspunkt for disse øvelser sett fra fiskers synspunkt. Likeledes er i samråd med Oppsynssjefen utarbeidet en oversikt over fiskerne i dette distrikt til bruk i publikasjonen «Den Norske Los».

I løpet av kvartalet har en hatt 18 reisedager som er medgått til befarings i ovennevnte oreigningssaker og til årsmøter i Sild- og Brislingslag og Rogaland Fiskesalgslag S/L.

1. juli — 30. september 1954.

Brislingfisket. Det sperrede område i Åkre og Matrefjorden ble åpnet igjen for fiske den 3. august, men det ble da dessverre ikke funnet noe brisling i disse fjorder. Ellers ble det i dette kvartal bare tatt noen få små spredte fangster i indre Sogn, i indre Hardanger og i Ryfylke, og resultatet av brislingsesongen i år ligger ca. 200.000 skjegger under fjorårets kvantum.

Småsild- og mussafisket. Det var i begynnelsen av kvartalet en del mussa å se langs kysten og i fjordene i distriktet, men den var for små. Da den nærmet seg brukbar størrelse var den imidlertid borte, så fangstene har vært helt ubetydelige.

Feitsildfisket ble også en stor skuffelse i dette distrikt. Riktignok ble der tatt en del fin feitsild i Ryfylkefjorden og i Haugesund-distriktet, men resultatet er likevel svært magert, bare ca. 10 % av fjorårets fangst.

Trålsildfisket. Før sesongen var det sluttet avtale med sildolje-

industrien om bedre priser, og deltakelsen i trålsildfisket i Nordsjøen økte av den grunn fra 6 fartøyer i 1953 til 22 i år. Gjennomsnittsfangstene ble omtrent som i fjor, silde kvaliteten var stort sett fin, og hovedparten av fangstene ble tilvirket etter hvert ombord, slik at det ble levert forholdsvis mindre kvanta til sildolje. Værforholdene var imidlertid til dels sterkt hemmende for fisket.

Også i trålsildfisket i Skagerak var der en god økning i deltakelsen på grunn av prisforhøyelsen og det forholdsvis gode resultat av fisket i fjor. Fisket begynte i midten av juli, men først i slutten av august ble der mer fart i fisket. Silden var imidlertid liten og sterkt blandet og gikk også nokså dypt og var vanskelig å få. Værforholdene var også dårlige, og resultatet av fisket ble derfor atskillig mindre enn i fjor på tross av den økende deltakelse.

Makrellfisket. I likhet med i fjor ble det i juli et forholdsvis godt snurp- og landnotfiske etter makrell i Rogaland og Sunnhordland. Også dorgefisket var til dels bra. Prisene var imidlertid som vanlig i juli mindre gode og spesielt notfiskerne i Rogaland er fremdeles sterkt misfornøyet med makrellomsetningen. Etter det store gjennombrudd i omsetningen av frossen fiskefilet har imidlertid Makrellaget i år satt i gang prøveproduksjon av frossen makrellfilet. Denne omsetningsform skulle gi atskillig bedre pris til fisker enn leveranse til makrellfabrikken i Randesund, som for øvrig i år har fått minimale tilførsler. Mens formelproduksjonen bare gir en pris av 15 øre pr. kg til fisker, og frossenmakrellen 24 øre, regnes det med at fileteringen vil gi minst 50 øre pr. kg til fisker. Resultatet av prøveproduksjonen imøteses derfor med stor interesse blant fiskerne.

Islandsfisket. Det var i år ikke nødvendig med noen forholdsregler for begrensnings av fisket, annet enn at det av kvalitetsmessige grunner ble fastsatt første utklaringsdato, henholdsvis 1. juli for snurperne og 15. juli for garnfartøyene. Konkurransen med Færøyene førte til at islandsildprisen i år ble 2½ øre lavere enn fjorårets på Sverige. Forhandlingene om salg til Sovjet førte imidlertid ikke til noe resultat, derimot er det i år levert et mindre prøveparti småfallen islandssild til Østsonen.

Det var også i år store vansker med å skaffe tilstrekkelig mannskap til islandsflåten. Det deltok 201 fartøyer med en samlet utrustning på 232.000 tonn på første tur, derav 7 rene snurpere, 22 blandet snurp og garn og 172 rene drivgarnsfartøyer. På annen tur ble utklarert 11 drivere med ca. 11.000 tonn. Fisket var i år meget ujevnt og til dels mislig for snurperne. Enkelte fikk nesten full last, men mange, særlig de som var senest utklarert, kom hjem med små fangster. Drivgarnsfisket var i hele sesongen mislig og svært ujevnt. Fartøyene skiftet stadig plass, men som regel ble fisket like ujevnt

og helst dårlig. Det var meget blekksprut på feltet og det menes at dette er hovedårsaken til det mislige fiske. Silden var dessuten i år svært småfallen. Fiskerne var ved forhåndskontrakter bundet til å salte stor islandssild, og de fleste fiskere ville hatt full last om ikke den mindre silden måtte skufles overbord. Fiskerne kan imidlertid ikke ta den sildestørrelse som ikke finnes, og det går heller ikke an å skufle på sjøen igjen opptil $\frac{2}{3}$ av fangstene. Der må derfor finnes en utvei så også den mindre sild — som for øvrig er den feteste og fineste — kan omsettes til regningssvarende priser.

Årets totalkvantum ble bare 164.800 tnr. mot vel 255.000 i fjor.

Størjefisket. Årets størjesesong var imøtesett med stor interesse og spenning etter fjorårets mislige sesong. Fisket tok til i midten av juli, med første halvdel av august som beste fisketid. Fisket må imidlertid karakteriseres som dårlig for dette distrikt. Riktignok ble årets fangstkvan- tum på 9.500 tonn, noe bedre enn fjorårets 7.700 tonn, men samtidig fant det sted en vesentlig forskyvning av fisket fra syd til nord. Mens der således i fjor i Hordaland ble tatt vel 4,2 mill. kg eller 55 % av fangstkvan- tumet, ble det i år bare tatt vel 2,6 mill. kg, tilsvarende 28 % av kvantumet. Sogn og Fjordane hadde i fjor vel 1,6 mill. kg eller 21,9 % mot i år 0,58 mill. kg eller 6,1 %. Rogaland hadde i fjor, da fangstene var særs mislige, 169 tonn eller 2,2 % mot i år bare 82 tonn tilsvarende 0,9 %. Råfisklagets distrikt hadde derimot i år 5,9 mill. kg eller 62,5 % av kvantumet mot bare 1.157 mill. kg eller 15 % i fjor.

Etter disse 2 dårlige år må en nok regne med at fiskerne ser tiden noe an til neste år, for, som en kjent snurpebas og størjefisker på Karmøy uttale: «Eg har ikkje råd til å driva størjefiske, eg fiska meg til fant.» Forekomstene og fiskens gang kan imidlertid være helt annerledes neste sesong.

Rekefisket. Også dette kvartal har det vært et meget godt rekefiske i Rogaland. I løpet av kvartalet har Rogaland Fiskesalgslag mot- tatt vel 209 tonn kokte og 316 tonn rå reker. De nye feltene ved Skudenenes ga fortsatt gode fangster til de mange deltakende fartøyer, men på grunn av urene bunnforhold, bl. a. et jager- og et bombefly fra krigsårene har det forekommet meget riving av nøter. Flyene ligger imidlertid på 250 meter dyp. Til Skudeneshavn er det dette kvartal levert 13 tonn kokte og 119,7 tonn råråke, og til Åkrehavn 785 kg kokte og 19,5 tonn råråke, og all denne reken har gitt godt betalt arbeid til mange kvinner, med pilling for frysing og herme- tisering.

Håbrandfisket. Deltakelsen i dette fisket synes å ha en minkende tendens. Noen få båter har dog vært ute gjennom hele kvartalet, men fangstene har helst vært mindre, den største visstnok 5,5 tonn, men

for det meste har det ligget på 2—3 tonn på turen. Prøvefisket etter håbrand ved Island — som var gjort mulig ved offentlig støtte — ble foretatt i løpet av juli, men ga helt negativt resultat, ikke en eneste fangst.

Pigghåfisket. I løpet av hele kvartalet er det ilandført svært gode pigghåfangster til Måløy, 1.000—1.200 tonn pr. måned. Omsetningen har gått meget bra og prisene på England har vært gode og gitt opptil 40 øre til fisker. Der er nå ca. 25 båter fra Sogn og Fjordane som driver på Shetland, men ca. 60 båter som driver over året. Heldigvis ser det nå ut for at også andre distrikter blir oppmerksomme på det gode bankfiske som drives i Sogn og Fjordane og Møre. Rogaland Fiskesalgslag vedtok således i vår å yte tilskudd til et forsøksfartøy, men det har ennå ikke lyktes å finne noen interessant med passende fartøy. En er forvisset om at når bare en begynner, og hvis resultatet blir tilfredsstillende, vil mange av de mellomstore fartøyer bli satt inn i bankfisket. Og forholdene skulle ligge godt til rette i alle måter både i Rogaland og Hordaland for en utvikling av dette fiske.

Arbeidet ved kontoret.

Områdeplanleggingen — fylkesanalyser. De opprettede kontorer for områdeplanleggingen i de enkelte fylker har foranlediget et betydelig ekstraarbeid ved kontoret. I dette kvartal har en således etter anmodning fra lederen av kontoret i Rogaland fått ferdigskrevet utkastet til fylkesanalysens kapittel om fiske og fangst. Hermed skulle da denne analyse være ferdig herfra for samtlige fylker i dette distrikt.

Bygningsmaterialer. I løpet av kvartalet har en av kvotemessige grunner bare behandlet og oversendt fylkesforsyningnemndene 23 mindre søknader. Dessuten har en oversendt en del søknader for behandling av sentralkvoten.

Flytting fra utvær. I løpet av kvartalet har en mottatt søknad fra en som ønsker støtte til flytting fra øya Børilden i Austrheim til Mastrevik i samme herred. Enn videre har en svart på en del henvendelser fra de familier som er flyttet fra Lønøy, men ennå ikke har fått søknadene avgjort av administrasjonen.

Fryseri og kjøleanlegg. Fra en handelsmann på Utsira har en mottatt forespørsel om mulighetene for statsstøtte til bygging av fryseri og kjøleanlegg når øya om et års tid eller to får elektrisitet fra fastlandet. Reglene for tilståelse av statsstøtte er sendt vedkommende og foreslått at saken i tilfelle bør tas opp i ishushaget. Som kjent har Utsira 2 ishushanlegg, ett i Sørøvågen og ett i Norevågen, så et samarbeid må i tilfelle komme i stand mellom disse to lag om løsningen av dette spørsmål.

Merkeregisteret. Som vanlig har det i disse sommermånedene vært mindre med innberetninger til merkerregisteret, men arbeidet

med purringer til tilsynsmennene har fortsatt som før. Det er bare mottatt 287 innberetninger som fordeler seg med 110 innregistreringer, 77 utmeldelser og overflytting til annet merkedistrikt, 37 eierskifter, 26 motorskifter, 18 ombygginger m. v., 4 navneskifter, 7 vedr. diverse ekstrautstyr og 8 tidligere transportfartøyer er blitt registrert.

Diverse saker. En har i løpet av kvartalet bare hatt ett tilfelle hvor der er søkt om bistand for å få utsettelse med avtjening av militærtjeneste. Av oreigningssaker har en til en forandring ikke hatt noen i dette kvartal, og av søknader om småtrålkonsesjon har en bare hatt 2 til behandling.

Av andre saker en har arbeidet med kan bl. a. nevnes forslaget til regler vedrørende den forestående avstemning om størjeomsetningen, og uttalelse om Folketrygdkomiteens innstilling nr. 2, om trygdeforholdene for fiskere når syketrygden utvides til å omfatte hele folket. Det er videre utarbeidet oversikt over hvor i distriktet og når kontroll med maskevidden i visse fiskeredskaper mest hensiktsmessig bør foretas. Videre er utarbeidet oversikt med verditall over investeringene i byggesektoren i forbindelse med nasjonalbudsjettet, materialbudsjettet for 1955 foruten de vanlige budsjettforslag. Uttalelse er videre avgitt om spørsmålet om dekning av overskridelse på byggingen av Salbusundets vannforsyningsanlegg, og forespørsel er også sendt Solund kommune om dens deltakelse i dekingen av samme.

Reisevirksomheten har dette kvartal vært liten, bare 9 dager.

1. oktober — 31. desember 1954.

Værforholdene har dette kvartal vært meget stormfulle, endog mer enn vanlig.

Om de enkelte fiskerier skal kort berettes:

Brislingfisket. Det har ikke foregått noe brislingfiske i Sogn og Fjordane dette kvartal, og heller ikke noe nevneverdig fiske i Hordaland. I Rogaland ble der i løpet av oktober bare tatt 9 fangster i Lysefjorden på tilsammen 800 skjegger. Av brisling er der for øvrig etter Sild- og Brislingsalslagets oppgave hele denne sesong bare tatt i alt 13.862 skjegger i Sogn og Fjordane mot vel 73.000 skjegger foregående år. I Hordaland er tatt opp tilsammen vel 204.000 skjegger i år mot vel 282.000 skjegger i 1953. I Rogaland er derimot i år opptatt 172.000 skjegger mot bare 36.000 skjegger i fjor. Ser en dette distrikt under ett ble resultatet av oppfisket kvantum omtrent som ifjor, 390.000 skjegger i år mot 392.000 skjegger i fjor. Imidlertid ble fisket på Østlandet og Vest-Agder atskillig mindre i år enn i fjor, så samlet brislingkvantum for hele landet ligger i år over 237.000 skjegger under fjorårets, som imidlertid var et godt år.

Opphevelsen av prissubsidiene på fiskeriredskaper har medført store vansker for brislingfiskerne. Selv før opphevelsen av subsidiene var brislingnøter så kostbare at det hadde ført til en viss stagnasjon i utviklingen av brislingfisket. Administrasjonen er imidlertid kjent med uttalelsen fra målsmennene for brislingfiskerlagene og salgslaget, og en skal derfor ikke komme nærmere inn på denne saken. Bli der imidlertid ikke funnet en ordning med billigere redskaper vil det i løpet av et par tre år føre til store vansker, ikke bare for fiskerne, men for hele hermetikkindustrien og for landet som helhet.

Småsild- og mussafisket. Heller ikke dette kvartal ble det noe småsild- eller mussafiske av nevneverdig betydning. I løpet av oktober og november ble der bare tatt noen ganske få små fangster forskjellige steder i distriktet. Mens det i fjor ble tatt ca. 480.000 hl småsild og mussa er det i år bare tatt 49.500 hl som fordeler seg med 41.276 hl i Sogn og Fjordane, 4.105 hl i Hordaland og 1.171 hl i Rogaland. Dette fisket må derfor karakteriseres som svært dårlig dette år.

Makrellfisket. Snøre- eller reglefisket etter makrell i Egersund-distriktet ga ikke de fangster som var ventet i dette kvartal, men værforholdene får nok ta sin del av skylden. Omsetningen var imidlertid bra i år.

Sildefisket på Revet. Der har de siste år vært satt en del forhåpninger til muligheten av å kunne drive et lønnsomt drivgarnsfiske etter sild på Revet, eller som det også kalles Jimmyfeltet. Etter at Fiskeridirektoratets forsøk også i år ble så dårlig, delvis på grunn av de vanskelige vær- og strømforhold, høres det ut for at fiskerne nå har avskrevet dette felt.

Pigghåfisket. Selv om fangstene gjennomgående ikke var så gode som i foregående kvartal, var pigghåfisket likevel ganske godt også i begynnelsen av dette kvartal. Fra begynnelsen av november og resten av kvartalet var imidlertid fisket på grunn av værforholdene helt mislig.

Håbrandfisket. Noen få båter har deltatt i fisket gjennom hele kvartalet, men værforholdene har vært sterkt hemmende også for dette fisket, og det har helst blitt små fangster. Deltakelsen øket litt etter at størjefisket var slutt, og det meldtes om bra med fisk i desember.

Kystfisket. Det vanlige kyst- og småfiske har vært godt i løpet av kvartalet når bare værforholdene har vært brukbare, og omsetningen har gått bra.

Hummerfisket. Fra Sogn og Fjordane meldes — uten at en har fått eksakte tall — at høstfisket etter hummer i år var noe over et normalkvantum. Også i Hordaland betegnes høstfisket som bra, idet der er oppfisket 90,3 tonn. I Rogaland hvor fisket begynner senere,

ble fisket derimot sterkt hindret av været, og dette førte til betydelig nedgang i oppfisket kvantum, mens kvantumet i fjordene ble noenlunde som et normalår. Mens der til salgslaget de 2 siste høstsesonger er levert henholdsvis 92 og 94 tonn, ble der denne høstsesong levert 78,2 tonn. Prisene har imidlertid vært gode i hele distriktet, men eksportørene har merket en økende konkurranse med engelsk hummer på det belgiske marked, og det var en tid noe treg avsetning.

Krabbefisket. Interessen for krabbefisket var god denne sesong, og fabrikkene konkurrerte sterkt om den beste krabben, slik at fiskerne jevnt over oppnådde en gjennomsnittspris som var høyere enn minsteprisen, som i likhet med tidligere år var 30 øre pr. stk. krabbe minimum 13 cm. Etter salgslagenes oppgave ble der i år levert i Rogaland 108.000 stk. mot 65.000 i fjor. I Hordaland ble levert hele 338.000 stk. Fra Sogn og Fjordane har en ikke fått noen oppgave.

Islandsfisket. På årsmøte i Islandsfiskernes Forenings avdeling Selbjørnsfjorden—Jærens Rev i Haugesund i oktober fremkom de fleste utrustere med pessimistiske uttalelser om islandsfiskets framtid. Med de priser fiskerne oppnår på de forskjellige markeder, er det med vårt høge prisnivå vanskelig å få balanse i driften uten gode fangster, og med den stadig økende konkurranse fra Færøyene og Island er det også vanskelig å få noen nevneverdig bedring av svenskeprisen. Mens Færøyene den første fangstsesongen fisket 35.000 tønner, ble det i 1953 satt inn 89 fartøyer og fangstresultatet ble 120.000 tønner. Siste sesong var deltakelsen øket til 137 fartøyer som pr. 1. november 1954 hadde fisket 220.000 tønner. Vår egen deltakelse var siste sesong 201 fartøyer og årets fangstkvantum 164.800 tønner. Færøyene har således allerede distansert oss hva kvantum angår, og vår eneste mulighet er å holde kvaliteten og helst bedre denne ytterligere.

Arbeidet ved kontoret.

Rasjoneringen av bygningsmaterialer til fiskeriformål. En ekstrakvote på sement i begynnelsen av desember gjorde det mulig å få videresendt samtlige søknader en hadde liggende uekspedert av kvotemessige grunner, i alt 27 stk.

Søknader om fritakelse militærtjeneste. I denne periode har en kun hatt 2 henvendelser om bistand til å få fri fiskere fra innkalte repetisjonsøvelser for å delta i vintersildfisket, og så vidt en vet lykkedes det i begge tilfelle.

Områdeplanleggingen. Etter at fylkesanalysen for Sogn og Fjordane var trykt fikk områdeplanleggingskontoret i oppdrag å lage et oversyn over utviklingen av næringslivet i fylket i 1954, for øvrig det første i sitt slag i landet. Etter anmodning fra områdeplanleggingskontoret har en gitt de opplysninger en har kunnet bl. a. om nye

anlegg som er kommet til, anlegg som er under bygging eller planlagt bygget, utvidelser ved eksisterende anlegg m. v.

Badstubad. Badesaken står på de aller fleste steder helt i stampe på grunn av finansieringsvansker og de høye byggepriser. Kopervik Krets av Norges Røde Kors har imidlertid nå fått ordnet det nødvendige, byggingen er påbegynt og den bevilgede statsstøtte på kr. 7.500 er utbetalt foreningen. Bygget var tidligere kalkulert til kr. 80.000, men er senere steget til kr. 120.000, hvorfor foreningen måtte ta opp et betydelig større banklån enn beregnet.

Fjerning av flyrak på rekefeltet ved Skudenes. Som tidligere meddelt i egen ekspedisjon var undertegnede i begynnelsen av kvartalet i kontakt med rekefiskerne og samlet de nødvendige opplysninger om de nedskutte fly på rekefeltet ved Skudenes. Sammen med lensmannen i Skudenes var en deretter til konferanse hos sjefen for L.K.V. og sjefen for Stavanger Marineavsnitt, og etter anmodning av sistnevnte ble der sendt ham en skriftlig utredning som skulle forelegges M.O.K. Begge forsvarsgrensjefer var imøtekommende, men hadde ikke midler til et slikt formål, hvorfor saken måtte forelegges M.O.K.

Det er 2 fly, ett jager- og ett bombefly, som ligger på ca. 140 favners dyp. Spesielt det ene har forårsaket større og mindre redskapsskader og betydelig fangsttap, og dette fly har også fiskerne fått opp enkelte deler av og også flyttet på. Selv om de militære mener det vil bli vanskelig å gjøre noe på så store dyp, mener fiskerne det må kunne la seg gjøre, i hvert fall for jagerflyet som ligger mest i veien.

Avstemning om den fremtidige ordning av størjeomsetningen. Opptelling av de avgitte stemmer ved ovennevnte avstemning ble foretatt før jul, og en viser i den anledning til de tidligere innsendte protokoller m. v. fra opptellingsstyrene. Opptellingen måtte — av hensyn til de andre medlemmers deltakelse i vintersildfisket — foretas før jul, og dette medførte et betydelig merarbeid med innhenting av stemmemateriellet fra valgstyrene. Deltakelsen i avstemningen må kunne sies å ha vært mindre god, idet opptellingsstyrene regnet med at av de stemmeberettigede var det kun tredjeparten i Hordaland, noe under halvparten i Sogn og Fjordane og ca. 40 % i Rogaland som benyttet seg av adgangen til å avgi stemme.

Ishuset i Bakkasund. Det i sin tid oppførte ishus i Bakkasund har ikke vært benyttet til sitt opprinnelige formål siden i begynnelsen av siste krig, og laget har ikke de nødvendige midler til å vedlikeholde huset. Utviklingen synes å ha ført til at huset neppe mer vil bli brukt til det påtenkte formål, og ishuset har derfor nå tatt opp spørsmålet om ombygging av ishuset til redskapshus for ishouselagets medlemmer.

Merkeregisteret. Dette kvartal er mottatt i alt 382 innberetninger til hovedregisteret, foruten at der er utgått et ukjent antall purringer m. v. til tilsynsmennene. Innberetningene fordeler seg slik: 161 innregistreringer, 127 utmeldelser og overflyttinger, 46 eierskifter, 19 motorskifter, 20 ombygninger m. v., 3 navneskifter og 6 om diverse ekstraustyr.

Diverse saker. I løpet av kvartalet har en kun hatt til behandling 2 søknader om trålkonsesjon; av oreigningssaker har en ikke hatt noen.

Av andre saker en har arbeidet med kan nevnes søknad fra fiskarlaget Siggjo om fredning av Håvikosen i Hordaland for lysing etter sild og fisk. Befaring er foretatt og uttalelse avgitt i anledning søknad fra Sirevåg havnestyre om statsstøtte til å få lagt tappestasjon for vann på Kongsbryggen i Sirevåg. Videre er avgitt forslag til oppnevning av statens representanter med varamenn i styrene for de statsstøttede fryserier og kjøleanlegg i distriktet for årene 1955 og 1956. Videre uttalelse om Solund kommunes deltakelse i dekning av overskridelser på Salbusundets vannforsyningsanlegg etter at kommunens uttalelse var innhentet herfra. Til Statens Fiskarbank er avgitt uttalelse vedrørende lån til utbygging av tilvirkningsanlegg i distriktet. Videre er uttalelse avgitt om nye skjemaer for kassakredittkontrakter i forbindelse med de statsgaranterte fiskelån.

Reisevirksomheten har vært større enn vanlig dette kvartal. I alt har en hatt 33 reisedager, og har bl. a. vært til stede på årsmøtene i Hordaland Fiskarlag og Rogaland Fiskarlag, videre på representantskapsmøter i Noregs Sildesalslag og Norges Makrellag, og som tidligere nevnt også på årsmøtet i Islandsfiskernes Forenings avdeling Selbjørnsfjorden—Jærens Rev.

Beretninger fra fiskeriinspektøren på Skagerakkysten, L. E. Buvik.

1. juli — 30. september 1953.

Fiskets gang. *Makrellfisket* fortsatte gjennom hele kvartalets forløp med vekslende, til dels bra fangster. I første halvpart av juli var fisket noe mindre og avtagende, men det tok seg opp omkring midten av juli med bl. a. et bra snurpenotfiske på Sørlandet og dorgefiske på Skagerakkysten for øvrig. I begynnelsen av august begynte snurpenotfisket etter makrell på Danskerevet, hvilket fiske i august og september ga gjennomgående gode resultater. I de to siste måneder foregikk også en del snørefiske etter makrell i de østre distrikter.

Da makrellfisket nå ved kvartalets utløp — om enn skjønt noe værhindret i slutten av september — beregnes å fortsette ut over i oktober, skal her ikke oppgis noen sluttall for fisket, idet en vil komme tilbake til sluttresultatene i neste kvartalsberetning.

Brislingfisket var noe avtagende i begynnelsen av juli i Oslofjorden, men bra på Sørlandet hvor imidlertid fisket ble avsluttet noe ut i juli måned. I Oslofjorden ble det dog stadig stengt litt brisling også i juli, og i august og september tok fisket seg noe opp — om enn i mindre målestokk, idet leveringen av brisling til ansjos begynte noe ut i august måned.

I forbindelse med sildetrålfisket nede ved danskysten ble det også ilandbrakt fra nevnte fangstfelt noe brisling til ansjosvare, mens trålsilden fra Skagerak for øvrig ble levert til formelsfabrikken i Randesund ved Kristiansand S. Trålfisket ved Skagen må for øvrig kunne betegnes som bra i september måned.

Torskefisket i Nordsjøen med pilk — etter revtorsk, begynte i august måned, og fisket ga i månedene august og september jevnt gode fangster. Revtorsken ble for det meste — som vanlig — produsert til klippfisk ved klippfisktørkeriene på Lindesnes, — om enn også litt av denne fisk som vanlig i de senere år ble solgt fersk.

Reketrålfisket har overalt i distriktet gitt jevnt gode fangster gjennom hele kvartalet, og eksporten av reker har forløpet tilfredsstillende.

Hummerfisket, som på strekningen fra svenskegrensen til og med Aust-Agder fylke begynte i midten av september, har gitt et noe varierende utbytte. Fra enkelte lokaliteter, kanskje særlig fra Arendal-distriktet, meldes om noe mindre hummer enn vanlig, men ser en Skagerakkysten under ett, tør det antas at hummerfangsten ved kvartalets utløp synes å ligge på et temmelig jevnt normalårsnivå.

Fjordsildfisket ga på forskjellige steder i distriktet et bra utbytte i midten av juli og så vel i august som september ble det fanget en del fjordsild på forskjellige steder av Skagerakkysten og i Oslofjorden.

Alefisket ga overalt i distriktet betydelig bedre resultater enn i fjor, og ved september måneds utgang syntes kvantumet å ligge nærpå tre ganger så høyt som fjorårets kvantum, med samme forholdsmessighet i verdiutbyttet. Ålen er som vanlig eksportert levende til Danmark.

De vanlige kyst- og skjærgårdsfiskerier etter torsk, sei, lyr, hyse, hvitting, flyndre osv. har forløpet for det meste normalt etter årstiden, med en gledelig forholdsvis tydelig tendens i retning av noe høyere fangster av spesielt sei og lyr enn vanlig på denne årstid. Dette siste forhold antas å ville gjenspeile seg i den statistikk som vil kunne tilveiebringes ved årets slutt.

Liksom i fjor deltar en del notlag fra dette distrikt i stjørjefisket på Vestlandet, — dette fiske har som bekjent ennå kun gitt forholdsvis små fangster.

Fiskerilovene. Innstillingen av 9. og 25. oktober 1952 fra utvalget til avgjørelse av spørsmålet om det er behov for lovregler for makrellfisket ble behandlet på årsmøtene i Østlandske Fiskeriselskap og Oslofjordens Fiskerlag i slutten av juli måned (undertegnede var til stede på begge årsmøter), og begge disse fiskerorganisasjoners årsmøter ga sin tilslutning til utvalgets innstilling om at det for tiden ikke ansees nødvendig at det blir gitt omfattende lovregler for utøvelse av makrellfiskeriene. En mener nemlig at det eksisterer så vidt mange forskjellige lokale sedvaneretsregler på de kyststrekninger hvor makrellfisket drives at en ikke vil anbefale at noen ensrettede lovbestemmelser blir gitt for hele kysten under ett.

I det hele ga begge årsmøter sin tilslutning til utvalgets prinsipielle standpunkter, men foretok noen mindre tekstrevisjoner for så vidt angår de helligdagsbestemmelser som utvalget har foreslått lovfestet for så vidt makrellfisket angår.

Fredning av rekefeltene i ytre Oslofjord. Den 14. september ble det holdt et norsk/svensk møte i Fredrikstad til drøftelse av dette spørsmål i hvilket møte undertegnede deltok. Dette fellesmøte enedes om å anbefale at det blir etablert forbud mot fangst av reker i Hvalerdypet i tiden 1. februar til 12. juli på dypere vann enn 200 meter.

Representantene for de norske og svenske fiskerorganisasjoner ble enige om at en slik fredning mest hensiktsmessig ville kunne etableres ved en overenskomst mellom de respektive fiskerorganisasjoner. Fellesmøtet forutsatte likeledes at spørsmålet om en slik overenskomst måtte tas opp av fiskerorganisasjonene seg imellom snarest mulig og at en sådan overenskomst blir tidsbestemt til å gjelde for ett år ad gangen med en oppsigelsesfrist på 2 måneder. Sluttelig enedes møtet om å anbefale at de vitenskapelige undersøkelser av rekebestanden i Oslofjorden blir fortsatt med sikte på å fremskaffe det best mulige materiale til bedømmelse av de fredningstiltak som er nødvendige til bevarelse av rekebestanden.

Den eksisterende bestemmelse om forbud mot lystring i Oslofjorden har i kvartalets løp vært gjenstand for en kritisk vurdering av Oslofjordens Fiskerlag og undertegnede. Resultatet av denne vurdering er blitt at en må uttale at her nevnte bestemmelse er svært lite kjent blant fiskerne i Oslofjorden samt at bestemmelsen nå må ansees for å være temmelig betydningsløs, således at en finner å måtte be om at heranførte lystringsbestemmelse omgående blir opphevet.

Vannanlegg i fiskeværene. Spørsmålet om en realisering av forskjellige prosjekter angående vannforsyningsanlegg i fiskeværene har vært sterkt i forgrunnen på mange fiskermøter, og en har herfra forsøkt å orientere fiskerne, fiskeriorganisasjonene og de respektive kommuner om fremgangsmåten for å få bygget vannanlegg på kysten med støtte fra det offentlige.

Fiskeomsetningen. Spørsmålet om en endring av Råfisklovens bestemmelser i forbindelse med fiskeres salg av egen fangst direkte til forbruker har vært under behandling i så vel fiskernes fagorganisasjoner som de økonomiske organisasjoner i dette distrikt i det forløpne kvartal. Samtlige herværende organisasjoner har gitt uttrykk for den oppfatning at den dispensasjonsadgang som en har i dag, virker tilfredsstillende og at det ikke kan ansees som noen fordel om denne adgang skulle bli overlatt til et frittstående organ, f. eks. Statens kontrollører ved lagene, eventuelt med appellrett til Fiskeridepartementet. Distriktets organisasjoner finner det heller ikke mulig å anbefale generelle regler for dispensasjon fra lovens bestemmelser når det gjelder salg av fisk fra fisker direkte til forbruker. En er nemlig av den oppfatning at den mest hensiktsmessige ordning vil være at salgslagene fortsatt gir dispensasjon etter søknad fra hver enkelt fiske for omsetning direkte til forbruker på mer avsidesliggende steder i fiskeridistriktene hvor det ikke er faste utsalg eller fiskebilruter og hvor det som følge herav vil være forbundet med uforholdsmessig meget bryderi for forbrukerne å skaffe seg fisk på annen måte. Jeg gir det her anførte sin fulle tilslutning.

For så vidt størjeomsetningen angår synes fiskerne i dette distrikt mannjevnt å slutte seg til den avgjørelse som Fiskeridepartementet har truffet, og som altså nå gjelder for omsetningen av størje, — og fiskerne har også gitt uttrykk for at den nåværende ordning får den nødvendige arbeidsro i tiden fremover.

Fiskerorganisasjonene. Så vel Østlandske Fiskeriselskap som Oslofjordens Fiskerlag har — som tidligere antydte — holdt sine årsmøter i slutten av juli måned. Undertegnede har deltatt i disse årsmøter, som foruten de forannevnte saker også har behandlet en rekke saker av forskjellig art og av mer eller mindre lokal interesse for dette distrikt. Av saker av almeninteresse tør her nevnes at begge de her nevnte fiskerorganisasjoner har konstituert hjelpekasser med det formål å yde økonomisk hjelp til fiskere eller deres etterlatte i dette distrikt under sykdom, ved ulykke eller dødsfall. Midlene til disse hjelpekassers drift forutsettes skaffet til veie gjennom bevilgninger fra de økonomiske organisasjoner, ved private bidrag og/eller fra andre organisasjoner m. v.

Salgsgorganisasjonene i dette distrikt har også i kvartalets løp avholdt flere styremøter hvori undertegnede har deltatt og hvorunder en har forsøkt å yde den bistand som har vært påkrevd.

Inspektoratet har for øvrig i kvartalets løp tatt seg av alle saker som vanlig og herunder også søkt å yde fiskerne og fiskeridministrasjonen den assistanse som til enhver tid har påkalt oppmerksomheten.

1. oktober — 31. desember 1953.

Fiskets gang. *Makrellfisket* fortsatte med notfiske på Vestlandet og not- og dorgfiske på Sørlandet og Skagerakkysten til utgangen av oktober måned. I sistnevnte måned ble det fanget noe over 200.000 kg på dorg og noe over 100.000 kg med not og ca. 10.000 kg ble også tatt med trål.

Sluttresultatet av makrellfisket ble for hele sesongen 13,4 mill. kg, eller ca. 1,2 mill. kg mindre enn foregående år. Det har fra Norges Makrellags side ikke vært foretatt begrensninger i fisket, bortsett fra leveringsfrister når kvalitetshensyn tilsa dette.

På innenlandsmarkedet ble omsatt i alt ca. 4,7 mill. kg makrell, — hvilket er ca. 100.000 kg mer enn i fjor.

Samarbeidet mellom Norges Makrellag S/L og grossistene angående nødvendig import av makrell fra våre naboland forløp tilfredsstillende. Det ble under makrellsesongen importert i alt ca. 62.000 kg makrell.

Av fersk makrell er det i løpet av hele sesongen blitt eksportert til England 200 tonn og til Holland 160 tonn. Av frossen makrell er det blitt eksportert til Øst-Tyskland 2.210 tonn, til Tsjekko-

slovakiet 650 tonn og til Israel 465 tonn. Til norske hermetikkfabrikker er levert ca. 850 tonn fersk og vel 100 tonn frossen makrell samt ca. 22.000 skj. gyt. Til salting er levert ca. 235 tonn og til agn ca. 265 tonn. Formelsfabrikken i Randesund avtok 3.343 tonn makrell, hvorav ble utvunnet 568 tonn makrellmel og 201 tonn makrellolje.

Brislingfisket fortsatte i Oslofjorden med vekslende hell, helst smått, inntil midten av november da leveransene til sardinproduksjon opphørte. Fra dette tidspunkt fortsattes fisket etter brisling for ansjosnedlegning. I desember begynte brislingfiskerne i Oslofjorden som et eksperiment å anvende flytetral, og fangstmessig ga flytetralen lovende resultater, men avsetningen var så dårlig at fisket måtte innstilles. Ved oktober måneds begynnelse slo også trålfisket etter brisling ved Skagen bra til, og brislingen var av god kvalitet. Trålfisket ved Skagen holdt ved, kun avbrutt av kortere værhindringer, helt til november måneds slutt. I november ble denne brisling vesentlig anvendt til ansjos og til «skinn og benfri» vare.

Fjordsildfisket ble også drevet gjennom hele kvartalets løp og det ga jevnt gode resultater så vel i oktober–november som i desember. De oppnådde priser på fjordsilden tør betegnes som tilfredsstillende.

Hummerfisket har etter alle meldinger å dømme i det store og hele artet seg normalt, — dog med enkelte variasjoner på de forskjellige lokaliteter, — og hummereksporten har kunnet foregå som vanlig.

Reketralfisket har også gjennom hele kvartalets løp vært normalt etter årstiden, og eksporten har pågått kontinuerlig med stabile og jevnt gode priser.

De vanlige kyst- og skjærgårdsfiskerier etter torsk, sei, lyr, hyse, hvitting, flyndre osv. har forløpet normalt etter årstiden med et for øvrig ganske godt resultat så vel fangstmessig som prismessig sett.

I det hele har så vel fangst som det pengemessige utbytteresultat i fiskeriene på Skagerakkysten vært bra i året 1953.

Fiskerigrensespørsmål. I forbindelse med den tidligere rekestrid i Oslofjorden var det av Staten ved Utenriksdepartementet i prosessskrift av 17. november 1950 begjært bevisopptagelse utenfor rettsak ved Onsøy herredsrett til avhøring av vitner i anledning av besværing frem satt mot det norske fiskerioppsyns inngripen overfor svenske rekefiskere i ytre Oslofjord.

Forskjellige omstendigheter bevirket at denne bevisopptagelse ble utsatt, men den ble fremmet i høst fordi en rekke av de vitner som det var ønskelig å få avhørt, er av en så høy alder at en anser det formålstjenlig å få samme vitner avhørt nå.

Bevisopptaket ble avholdt ved Onsøy herredsrett den 2. oktober, og blant de 15 vitner som da ble avhørt var også undertegnede til stede og avga forklaring.

Makrellomsetningen. Norges Makrellag S/L. Fra tid til annen i de senere år har enkelte gruppedannelser av makrellfiskere innenfor Norges Makrellags distrikt offentlig gitt til kjenne en viss misnøye med de priser som har vært oppnådd for makrellen. I flere tilfelle har slike grupper gitt til kjenne visse lokale krav basert på de lokale prismuligheter som vedkommende fiskere mener bør betinge høyere priser for nettopp deres makrell på de lokale omsetningsmarkeder.

På et møte av en del makrellnotfiskere i Rogaland — i Stavanger den 28. oktober 1953 — fremkom en gruppe notfiskere med sterk kritikk mot Norges Makrellags prispolitikk, idet de mente at notfiskerne på Vestlandet fikk for liten pris for sin makrell der.

Som følge herav ble det på initiativ av Norges Makrellag S/L i samråd med Fiskeridministrasjonen holdt et større møte i Kristiansand den 16. november hvor representanter for de økonomiske og faglige fiskerorganisasjoner på kyststrekningen fra og med Hordaland til og med svenskegrensen var til stede. Likeledes møtte representanter for notfiskerne i Rogaland og representanter for Fiskeridirektoratet og Fiskeridepartementet og dessuten undertegnede i egenskap av Statens kontrollør for Norges Makrellag S/L.

På dette møte ble det enstemmig vedtatt en protokoll hvor det heter:

«Uttalelsene på møtet, bortsett fra de uttalelser som falt fra medlemmene av arbeidsutvalget i Rogaland, gikk samstemmige ut på at det ville være helt utilrådelig å gå over til en oppdelt omsetning av makrellen gjennom de forskjellige fiskesalgslag i ettersesongen, og møtet ber derfor arbeidsutvalget for notfiskere i Rogaland og styret i Norges Makrellag S/L snarest å komme sammen for å drøfte de spørsmål som har vært reist av de tidligere nevnte notmakrellfiskere med sikte på å finne frem til en best mulig ordning av spørsmålene innenfor den organisasjonsmessige ramme for Norges Makrellag S/L. Også andre spørsmål som kan styrke samarbeidet mellom notmakrellfiskerne og Makrellaget bør tas opp.»

Jeg er for tiden av den oppfatning at den her nevnte imøtekommenhet fra Norges Makrellags side overfor notmakrellfiskergruppen i Rogaland burde kunne danne basis for en rolig og samdriktig utvikling av omsetningen også for så vidt angår notmakrell innenfor de vestlige områder av Norges Makrellags distrikt.

I samsvar med en henstilling fra Fiskeridirektøren, vedtok representantene på Makrellagets årsmøte den 9. desember 1953 enstemmig et forslag fra Norges Makrellags styre gående ut på at låstilletget for stor makrell (størrelse 1/3) forhøyes med 5 øre pr. kg.

Det ville være å ønske at dette vedtak kunne bevirke mer arbeidsro i makrellomsetningen i sin helhet.

Inspektoratet. Som vanlig har undertegnede deltatt i en rekke styremøter og konferanser i fiskernes organisasjoner i dette distrikt i kvartalets løp og herunder forsøkt å bistå med den hjelp som har kunnet ydes i forbindelse med behandlingen av de mange saker som har vært oppe til løsning. I en tvistesak mellom Norges Makrellag S/L og en snurpenot-makrellfisker om pris og kvalitet på et større parti snurpenotmakrell, lyktes det den meglingsnemnd — i hvilken undertegnede satt som formann — å få meglet forlik.

Ved kontoret har arbeidet pågått kontinuerlig med vanlig saksbehandling — og — reiser er foretatt etter som behovet har gjort sådanne reiser ønskelig eller nødvendig.

1. januar — 31. mars 1954.

Fiskets gang. Fiskets gang i dette distrikt har i det forløpne kvartal vært sterkt preget av følgende forhold:

På Sørlandet først og fremst av at en meget stor del av fiskerne — som vanlig — har vært borte på Vestlandet for å delta i vintersildfiskeriene der.

Derneft av det forhold at det i Oslofjorden viste seg at flytetralen med påviselig fordel kunne anvendes til fangst av brisling, — så vel ute i åpent hav som inne i fjorden, ja — helt inn i mange av de små og trange sund i Hvalerområdet.

Og sluttelig av at ganske usedvanlig store snemasser på Sørlandet og ismasser i Oslofjorden fra ca. midten av februar til bortimot midten av mars, praktisk talt skapte kaos i alle kommunikasjonsforhold overalt i distriktet. På Sørlandet hersket det i en lengre periode virvar i hele landvertstrafikken og i Oslofjorden bevirket ismassene at det kun var den viktigste trafikk som kunne holdes gående ved hjelp av isbrytere ut og inn fjorden.

Disse ismasser i Oslofjorden satte også for så vidt en stopper for det tidligere nevnte flytetralfiske etter brisling, — som — hvis ikke naturforholdene hadde spilt inn — ville ha vist noen ganske andre fangstresultater og skapt atskillig av større problemstillinger enn tilfellet i virkeligheten er.

Vintersildfiskeriene på Vestlandet samlet også i år stor interesse og deltagelse fra dette distrikt og det må antas at deltagelsen herfra er minst likeså stor som i fjor. For de drivgarnsfiskere som deltok fra storsildfiskets begynnelse av i de nordlige distrikter, ble fangstresultatene forholdsvis bra — om enn noe ujevne. En av Flekkerøy-skøytene var så uheldig å bli stående på grunn oppe i nordre del av Sogn og Fjordane fylke og ble ikke trukket av før hele fisket var så å si forbi. Noen av fiskerne herfra kom først med under vårsild-

sesongen i det søndre distrikt, og for disse ble resultatene magre. Men — stort sett syntes de fleste av fiskerne fra dette distrikt å være noenlunde tilfreds med årets fangstutbytte.

Brislingfiskeriene i Oslofjorden. Som nevnt i foregående kvartalsrapport ble det en tid før nyttår — som et eksperiment — anvendt flytetrål til fangst av brisling for ansjosnedlegning i ytre Oslofjord. Så vel da som ut over i januar registrerte fiskerne på sine ekkolodd store brislingforekomster i Oslofjordens munning, og fangstforsøk ble gjort med lovende resultater av noen flytetrålbruk. Snurpenotfiskerne lå på den tid i opplag, hadde alt sitt utstyr og utrustning på land og mannskapsstyrkene var oppløst, — men noen greiet over nyttår å få rustet seg ut igjen, slik at det ut over i januar måned var i sving 8 flytetrållag og 7 snurpenotlag med å øse brisling opp av sjøen. Som bekjent forårsaket fredningstiden med alle dens virkninger og reglene for opptak av brisling i fredningstiden (fastsatt av Fiskeridirektøren 30. desember 1938) store problemer for fiskerne og reiste vel også en floket problemstilling for fabrikantene m. v., men så kom isen og satte en stopper for den videre utvikling i februar måned. Det som muliggjorde at fisket kunne holdes i gang i januar var at Fjordfisk S/L så seg i stand til etter inngåtte kontrakter å eksportere fersk brisling til Vest-Tyskland og at reglene for opptak i fredningstiden innrømmet en viss fangstvirksomhet.

Da issituasjonen stanset fisket ca. 5. februar, var det siden nyttår blitt ilandbrakt i alt ca. 20.000 skjegger brisling for hvilket kvantum fiskerne oppnådde en førstehåndspris av ca. 6 kroner pr. skj. Et magert fangstresultat, kanskje, — men dette fiske satte fantasien og gemyttene i store svingninger, hvilket jeg senere skal komme nærmere tilbake til.

Så vidt jeg har kunnet bringe i erfaring syntes den brisling som ble fanget med flytetrål å egne seg bra som ansjosråstoff, og det er også blitt meg meddelt at de svenske hermetikkfabrikker pakket flytetrålbrisling som sardiner for leveranser til den tyske østsone.

Etter fiskernes uttalelser tør en også regne med at slike store brislingforekomster som i år ved hjelp av ekkoloddene faktisk ble registrert i ytre Oslofjord, også har vært en årvisst foreteelse tidligere, — men da alle vanlige brislingbruk pleier å legges opp ved årets slutt, har det ikke vært drevet fiske i denne tid tidligere, slik at det ble flytetrålen som bevirket disse temmelig sensasjonelle brislingfangster i januar.

Fjordsildfisket ble også drevet som vanlig gjennom kvartalets løp, og det ga — trass naturhindringer i februar—mars — et normalt godt utbytte, særlig i Oslofjorden hvor også de oppnådde priser på fjordsilden tør betegnes som tilfredsstillende.

Reketrålfisket har også pågått gjennom hele kvartalets løp bortsett fra de perioder hvor sne og is hindret enhver ferdsel på sjø og land. Rekefangstene i disse måneder — særlig i januar og mars — var dog meget gode, og det oppnåddes bra priser så vel for eksporterte kokte reker som for eksportprodukter av råreker.

De vanlige kyst- og skjærgårdsfiskerier etter torsk, sei, lyr, hyse, hvitting, flyndre osv. ble drevet normalt, — ga meget godt fangstmessig utbytte i januar måned og et ganske usedvanlig godt utbytte i mars måned, og omsetningen av fangstene foregikk temmelig knirkefritt.

Fiskerilovene. Jeg skal nå komme litt nærmere tilbake til forholdene i forbindelse med det foran omtalte brislingfiske med flytetrål og snurpenot som fant sted i januar, sett på bakgrunn av de lovbestemmelser og regler som gjelder for fangst og produksjonsutnyttelse av brislingen.

Brislingfiskerne i Oslofjorden har allerede i lang tid vært av den oppfatning at høstfisket etter brisling for ansjosnedlegning o. l. ikke lenger i de senere år har maktet å gi fiskerne et utbytte som i tidligere år, — og hvorledes høst- og vinterfisket etter brisling på ny skal kunne gjøres til et lønnsomt og drivverdig fiske, er etter hvert blitt et mer og mer brennende spørsmål for fiskerne i dette distrikt. Et moderne brislingbruk representerer for tiden en ganske stor kapitalinnsats, for enkelte moderne bruks vedkommende helt opp til en kvart mill. kroner og redskapsvedlikeholdet er kostbart idet bl. a. redskapene er utsatt for megen slitasje. Med ekkoloddets og andre moderne hjelpemidlers alminnelige innpass tør en vel si at fangstkapasiteten er øket ganske betraktelig i årene etter krigen, mens samtidig lønnsomhetsgraden er gått i motsatt retning, kanskje ikke minst som følge av at avtakskapasiteten for brislingen ikke er steget i forhold til fangstkapasiteten og omkostningene med å drive et moderne brislingbruk i dag. Når dertil kommer at dette distrikts brislingfiskere bare passivt har måttet se på utviklingen i vårt naboland hvor de svenske fiskere i samarbeid med hermetikkindustrien har maktet å utvikle det svenske brislingfiske til et temmelig drivverdig fiske i forholdsvis høy grad uhindret av lovrestriksjonene, og når de samtidig ser at det i vårt neste naboland, Danmark, heller ikke finnes nevneverdige frednings- eller regulerende bestemmelser for brislingfiskeriene — slik at et betydelig antall av våre nabolands brislingfiskere i vintertiden driver et ganske betydelig fiske etter brisling i de farvann det her gjelder, — da er det ikke til å undres over at brislingfiskerne manjevt, som tilfellet var på Oslofjordens Brislingfiskerlags årsmøte i midten av februar i år, krever at «alle unødige bremsere må fjernes» både for fangst- og produksjonsvirksomheten i vinterhalvåret og at

landets myndigheter i samarbeid med brislingfiskerne og brislingprodusentene snarest tilrettelegger forholdene slik at brislingforekomstene i vinterhalvåret kan utnyttas til fordel for så vel fiskerne som produsentene og vårt land i sin helhet.

Jeg kjenner til at det er sendt inntrengende forestillinger til rette vedkommende myndigheter og organisasjoner om disse forhold. Jeg skal derfor ikke komme nærmere inn på detaljene her, — men jeg vil gjerne i sakens anledning uttale at jeg anser det påtrengende nødvendig at alle de problemer som i år i sin fulle tyngde har reist seg i forbindelse med de konstaterte brislingforekomster i Oslofjordmunningen, i forbindelse med de muligheter det nye redskap — flyte-trålen — innebærer og i forbindelse med de muligheter utnyttelsen av vinterbrislingen måtte gi, — nå blir tatt opp til fornyet behandling så fordomsfritt og positivt som det er mulig.

Fiskerorganisasjonene. Av salgsorganisasjonene holdt Skagerakfisk S/L sitt representantskapsmøte i Kristiansand S. i dagene 25. og 26. mars i år. Undertegnede deltok også i disse møter. Av den på samme møte fremlagte årsberetning fremgår det at de fiskerier på Skagerakkysten som er underlagt førstehåndsomsetning gjennom Skagerakfisk S/L, stort sett ga et høyere utbytte enn året før. Skagerakfisk S/L's totalomsetning var i følge lagets årsberetning i 1953 ca. 91½ mill. kroner og nettoutbetalingsbeløpet til fiskerne ble ca. 7¾ mill. kroner, hvilket er ca. 800.000 kroner mer enn i fjor. Dette lags økonomiske stilling må betegnes som meget god. På årets representantskapsmøte bevilget representantskapet av overskuddet ca. 55.000 kroner til faglige, sosiale og kulturelle formål. Laget hadde i det hele tatt et meget godt arbeidsår i 1953.

For så vidt begivenheter i de faglige organisasjoner angår fortjener det å nevnes at det lokale fiskerlag i Onsøy den 16. januar feiret sitt 40-årsjubileum og at Risør lokale fiskerforening den 20. februar feiret sitt 50-årsjubileum. Begge disse lag står tilsluttet Østlandske Fiskeriselskap.

Inspektoratet. Undertegnede har — foruten å avgi møte i de tidligere omhandlede tilfelle — også deltatt i forskjellige andre styremøter og konferanser i de økonomiske og faglige fiskerorganisasjoner i kvartalets løp. Likeledes avgaes møte i generalforsamlingen i Kristiansand Kjøleanlegg A/S i midten av mars, — og under denne virksomhet har en etter beste evne deltatt i drøftelsene av de forskjellige saker som har vært oppe til behandling. For øvrig har virksomheten ved kontoret forløpet normalt, og en har forsøkt å yde Fiskeriadministrasjonen og distriktet den assistanse som til enhver tid har påkalt oppmerksomheten.

1. april — 30. juni 1954.

Fiskets gang. Makrellfisket begynte i år noen dager senere på året enn i fjor, nemlig den 21. april mot i fjor den 15. april, — i 1952 den 16. april. Fisket i mai og juni har forløpet noe mer ujevnt enn i fjor og de nærmeste år foran, vesentlig på grunn av mindre gunstige værforhold og formentlig også på grunn av relativt lav temperatur så vel over som under havflaten. Pr. 30. juni i år regnes fanget ca. 6 mill. kg makrell, — mot i fjor ca. 8,5 mill. kg. Dette har hatt til følge at en relativt stor del av totalkvantumet har vært omsatt til anvendelse på innenlandsmarkedene, ca. 2½ mill. kg, og til frysning ca. 3 mill. kg. Dette forhold har igjen bevirket at gjennomsnittsprisene kom til å ligge høyere enn i fjor. Mulighetene for salg av frossen makrell har i år ligget usedvanlig bra an, og det ser fortsatt ut til at der vedvarende kan regnes med større kvantiteter makrell til frysning videre ut over i sesongen enn noensinne tidligere.

Brislingfisket i Oslofjorden som tok sin begynnelse den 3. juni i år, har dessverre hittil bare budt på en lang rekke av skuffelser, — nemlig dårlige fangster, til dels mager vare med relativt lav fettprosent og dels også mer eller mindre blandet vare. Stemningen er nokså mistrøstig blant brislingfiskerne i Oslofjorden, men en setter sitt håp til høstfisket, — om enn høstfisket etter brisling i de senere år som regel har gitt en mindre lønnsomhetsgrad enn vårfisket. På Sørlandet har det hittil ikke forekommet noe nevneverdig brislingfiske i år.

Fjordsildfisket fortsatte nok ut over i kvartalet, men med forholdsvis små fangstresultater. I siste halvpart av mai fikk makrelldriverne en del sild på drivgarn, og i begynnelsen av juni ble det fanget ca. 100 tonn småsild med not inne ved kysten.

Reketrålfisket har derimot pågått kontinuerlig gjennom hele kvartalet med jevne og til dels meget gode fangster, særlig i mai og juni måneder. Eksporten og omsetningen av reker, så vel kokte som behandlede rå reker, har gått upåklagelig, og prisene må sies å være meget tilfredsstillende.

De vanlige skjærgårdsfiskerier har vært drevet normalt med jevnt gode fangster, særlig i april og mai, — best på Sørlandet, mindre i Oslofjorden. Fangstene har vesentlig bestått av lyr og sei, men delvis også av torsk og flyndre.

Trålfisket etter rundfisk — torsk og hyse — på Finnmarkskysten samlet i år stigende deltagelse herfra — særlig fra Hvaler, og de henvend ½ snes bruk som deltok fra dette distrikt, gjorde det forholdsvis bra, om enn ikke med fullt så godt utbytte på hvert enkelt bruk som i fjor. Så vidt jeg har brakt i erfaring var dog deltagerne så pass

fornøyd med resultatene at en tør regne med en lignende deltagelse herfra også til neste år.

Forsøk med nye fiskeredskaper. På Fiskeridirektørens initiativ har to drivgarnsfarkoster, en fra Flekkerøy og en fra Langesund, drevet forsøksfiske med nylongarn etter makrell i mai—juni. Det er forutsetningen fra Fiskeridirektørens side at forsøkene skal drives over minst 2 år. De to forsøksdrivere har fått 5 nylongarn hver og disse har vært skutt inn i de to fiskeres drivgarnslenker. Det foreligger ennå ikke noe nærmere rapportert om disse forsøk, — men jeg har underhånden brakt i erfaring at vedkommende fisker fra Flekkerøy er meget imponert over nylongarnenes fangtsevne sett i forhold til de vanlige garn han bruker under makrellfisket.

Fiskerilovene. Under Østlandske Fiskeriselskaps årsmøte i Langesund 21. og 22. april kom det til syne et meget sterkt ønske fra fiskernes representanter om å få innført heiligidagsfredning ved lov under makrellfisket. Selskapets representantskap formulerte og vedtok da et fornyet krav om at makrellutvalgets forslag, med de endringer som ble vedtatt på selskapets årsmøte i fjor, snarest må bli opphøyet til lov.

Lokalt har fiskerne på Sørlandet gjennom Østlandske Fiskeriselskap i den senere tid behandlet spørsmålet om en endring i fredningstiden for hummer, slik at hummerfisket forutsetningsvis skulle kunne begynne 1. juni istedenfor 1. eller 15. juli som nå. Det har imidlertid vist seg at det er så sterkt delte meninger om dette spørsmål at noe forslag om endring i fredningstiden foreløpig ikke antas å ville bli fremmet fra selskapets side.

Videre tør nevnes at Østlandske Fiskeriselskap har besluttet å fremme et krav om opprettelse av statskontroll med de materialer som blir benyttet til bygging og reparasjoner av fiskefartøyer.

Endelig tør nevnes at Østlandske Fiskeriselskap for så vidt fredningsbestemmelsene for kveite angår, har gitt uttrykk for at en på det nåværende tidspunkt ikke finner å kunne anbefale noen endringer i de någjeldende bestemmelser.

Redningsstasjoner — peilestasjoner. Som en følge av det triste forlis i vinter — like ved innløpet til Kristiansand S. — da den svenske fiskekutter «Miriam» under snetykke gikk til bunns, hvorved hele besetningen omkom, har spørsmålet om en videre utbygging av redningstjenesten på kysten — herunder flere peilestasjoner — vært omfattet med den største oppmerksomhet blant kystbefolkningen.

Skagerakkystens Fiskerifond, i hvilket fond undertegnede — som fiskeriinspektør — sitter som styreformann, har i mai avholdt styremøte hvorunder det ble besluttet å utdele følgende bidrag til fiskeriformål:

Fiskerne i Åna-Sira ble tilstått som bidrag til opparbeidelse av en landingsplass for sine småbåter kr. 1.000, Oslofjordens Fiskerlag ble tilstått kr. 1.500 for å kunne delta i aksjonsutvalget mot Oslofjordens forurensning. Videre ble Soon og Omegns Fiskerforening tilstått et ytterligere bidrag, stort kr. 700 til innkjøp av et sjønaust og redskapsbod for fiskerne i Soon. Dernest fikk Sandar Fiskerlag kr. 500 som bidrag til utslipning av spetteyngel i distriktet. Videre ble fiskerne i Dyrstadvågen på Skjervøy ved Mandal tilstått som bidrag til opphalingsslipp for sine motorbåter kr. 500. Videre ble det innrømmet oppsitterne på Kvellandsstrand ved Abelsnes pr. Flekkefjord et bidrag, stort kr. 600, til opparbeidelse av en molo for småfiskebåter og endelig tilstoet Hitrøy Fiskerlag, Kirkehavn, kr. 1.000 som bidrag til oppmudring av vestre innløp til Vestre Fidje. I alt ble det utdelt til fiskeriformål av dette fond i år kr. 5.800.

Fiskerorganisasjonene. Den 1. april deltok jeg i representantskapsmøte i Fjordfisk S/L, Fredrikstad, — og under dette møte fremgikk det at fisket i Oslofjorden i 1953 stort sett hadde gitt bedre resultater enn på flere år. Av salgsorganisasjonens regnskaper fremgikk det videre at lagets økonomiske stilling nå kan betegnes som meget god og de foreliggende regnskaper utviste at Fjordfisk S/L ved årets slutt hadde til disposisjon et nettooverskudd på vel 100.000 kroner. Av dette overskudd bevilget representantskapet henved kr. 40.000 til faglige, sosiale og kulturelle formål, hvoretter det ble vedtatt å overføre resten av overskuddet til disposisjonsfondet.

Oslofjordens Fiskerlag holdt sitt årlige representantskapsmøte i Fredrikstad 9. og 10. april. Fra dette representantskapsmøte kan nevnes at Oslofjordens Fiskerlag etter forhandlinger med Svenska Västkustfiskarnas Centralförbund var kommet til det fellesresultat at det ville være overmåte gunstig for å eliminere de store omsetningsvanskeligheter en har hatt for reker i den varme årstid i de senere år at det for fremtiden blir innført en 14-dagers stopp i rekefisket i den varme årstid og at denne stopp søkes henlagt til samme tidsrom hvori de svenske rekefiskere slår stopp i fangstvirksomheten. Begge de nevnte organisasjoner er av den oppfatning at dette tiltak vil stimulere markedene, og Oslofjordens Fiskerlag besluttet å rette en henstilling til Fjordfisk S/L om å iverksette en slik stans i fisket av hensyn til markedssituasjonen i den varme årstid.

Sluttelig tør jeg under dette avsnitt nevne — hva jeg tidligere har antydnet — at også Østlandske Fiskeriselskap i dagene 21. og 22. april avholdt sitt årlige representantskapsmøte i Langesund, og jeg har allerede i de foregående avsnitt berørt de saker av offentlig interesse som herunder ble behandlet.

Inspektoratet. Foruten å ha deltatt i de tidligere nevnte møter

i de større fiskerorganisasjoner, har jeg også i kvartalets løp sett meg tid til å delta i et par møter i de lokale fiskerlag, — herunder har jeg medvirket til å megle forlik i visse stridigheter fiskerlagene imellom i Langesund-distriktet. For øvrig har noen mindre reiser i distriktet vært foretatt for å yde fiskere og andre sådan bistand som forholdene ved forskjellige anledninger har gjort det nødvendig. Likeledes er det ved meglende inngrep i tvistesaker angående erstatning for overseilte makrellgarn oppnådd at samtlige disse saker er blitt ordnet i minnelighet. For øvrig har virksomheten ved kontoret forløpet normalt.

1. juli — 30. september 1954.

Fiskets gang. Makrellfisket fortsatte slik som det normalt har artet seg i de senere år gjennom hele kvartalets forløp med vekslende, til dels bra fangster. Også i år var julifisket godt, idet det i denne måned ble fanget $2\frac{1}{2}$ mill. kg makrell til en førstehåndsverdi av 1,4 mill. kroner. I august ble makrellkvantumet 1,1 mill. kg til en verdi av kr. 950.000 og i september 720.000 kg til en førstehåndsverdi av kr. 540.000.

Snurpenotfisket på danskerevet skuffet imidlertid. Mens fangstresultatene vanligvis har ligget på ca. 1,5 mill. kg, ble det i år på grunn av ekstraordinært dårlige værforhold bare fisket ca. 100.000 kg makrell.

Snørefisket i høstmånedene ga også i år forholdsvis dårlig fangstresultat. Makrellfisket fortsetter, og jeg skal komme tilbake til sluttresultatet i neste rapport. De ovenanførte tall gjelder for hele makrellagets distrikt.

Brislingfisket mislyktes i Oslofjorden i år. Det ble kun nå og da tatt noen småslumper. På Sørlandet var det intet nevneverdig brislingfiske i det hele tatt i høst.

Torskfisket i Nordsjøen ga i år meget gode fangstresultater for de få farkoster som deltok. I alt anslås oppfisket ca. 150 tonn torsk på revet. Fangstene er overveiende blitt foredlet til klippfisk av en førsteklasses kvalitet.

Trålsildfisket i Skagerak hadde i år samlet betydelig større interesse enn tidligere med sterkt øket deltagelse fra Vestlandet, — men på grunn av de ekstraordinært dårlige værforhold under trålsesongen, ble fisket nokså mislykket.

Til Norges Makrellags formelsfabrikk i Randesund er det i høst levert ca. 16.500 hl sild.

*Reketrål*fisket har over hele distriktet gitt jevnt gode fangster gjennom hele kvartalets forløp. Fangstkvantumet ligger en god del

høyere an enn i fjor til samme tid, og eksporten av reker har forløpet tilfredsstillende.

Hummerfisket viser stort sett overalt normale fangstresultater og eksporten går som vanlig på denne årstid.

Fjordsildfisket har gitt jevnt bra fangster, særlig i siste halvpart av kvartalet i de østlige deler av distriktet.

Ålefisket må derimot sies å ha vært ujevnt. Det ga i det hele tatt mindre tilfredsstillende utbytte.

De vanlige kyst- og skjærgårdsfiskerier etter torsk, sei, lyr, kolje, hvitting, flyndre osv. har artet seg normalt etter årstiden med et til sammenlagt noe høyere kvantum enn i samme tidsrom i fjor.

Noe størje er blitt fanget i Oslofjorden, men størjenotlagene fra Sørlandet har i det vesentlige drevet sin fangstvirksomhet på Vestlandet.

Innenlandsomsetningen. Det har i sommer og høst vært drevet et intenst arbeid fra Norges Makrellags side for å kartlegge innenlandsomsetningen, og en del nye forsyningsruter er satt i gang. Arbeidet hermed vil fra lagets side bli fortsatt fremover, — og en håper at den videre utbygging vil kunne øke salget innenlands en del.

For så vidt innenlandsomsetningen angår kan videre nevnes at det i de siste par årene er blitt utbygget en kjede av frysedisker for omsetning av frossen filet over hele innenlandsmarkedet.

Norges Makrellag er av den oppfatning at dette gir muligheter for økning av innenlandsomsetningen av makrell i form av frossen makrellfilet. Det er derfor i år foretatt en prøveproduksjon av frossen makrellfilet for å vinne tekniske erfaringer. Ved prøveproduksjonen ble makrellfiletene pakket i en spesiell gelé som skal hindre harskning og dermed muliggjør lengre tids lagring av makrellen.

Norges Makrellag vil for neste års sesong nærmere planlegge en distribuering av frosne makrellfileter på våre innenlandsmarkeder. Det er også forutsetningen at det vil bli gjort forsøk på å få i stand eksport av frosne makrellfileter.

Fiskerorganisasjonene. Østlandske Fiskeriselskap holdt i tiden 1.—4. september et organisasjonskursus på Risøy Ungdomsskole i Gjeving ved Risør, — det første tiltak av sådan art i dette distrikt. Jeg deltok som foredragsholder og instruktør og holdt herunder foredrag om våre salgsorganisasjoners oppbygging og fiskeradministrasjonens oppbygging og virkemåte. Foredragene var lagt an som innledningsforedrag for diskusjon og med adgang til å stille spørsmål fra kursets deltagere, som i det vesentlige besto av unge fiskere fra hele distriktet.

Denne form for opplysningsvirksomhet slo meget godt an, og det er Østlandske Fiskeriselskaps forutsetning at en i årene fremover skal

iverksette lignende tiltak for å vekke interessen for samarbeidet m. v. blant fiskerne.

Inspektoratet. Foruten den vanlige virksomhet ved kontoret har jeg — slik som i tidligere år — vært mellommann og megler for å få ordnet tvistigheter som har oppstått mellom fiskerne innbyrdes og mellom fiskere og andre som følge av redskapskollisjoner ute på fiskefeltet og andre forekommende uoverensstemmelser.

Samtlige de sakene av denne art som en har hatt til behandling er blitt ordnet ved minnelig forlik.

1. oktober — 31. desember 1954.

Fiskets gang. *Makrellfisket* fortsatte frem til utgangen av oktober måned. Totalkvantumet for hele sesongen i hele Norges Makrellags distrikt ble ca. 10,6 mill. kg makrell, — nærmere 3 mill. kg mindre enn i fjor, mens nettoutbetalingsbeløpet til fiskerne ble kr. 6.977.000.

Av fersk makrell er det i løpet av hele sesongen blitt eksportert til England 243 tonn. Prisforholdene i Holland i år lå slik an at det ikke var mulig å få i stand eksport til dette marked. Dette skyldtes vesentlig store tilførsler dertil av trålfanget makrell. Av frossen makrell er det blitt eksportert til Øst-Tyskland 2.232 tonn, til Tsjekkoslovakia 1.742 tonn og til Israel 250 tonn. Til norske hermetikkfabrikker er levert ca. 700 tonn fersk makrell og ca. 175 tonn frossen makrell. Til salting er levert ca. 225 tonn og til agn ca. 200 tonn. Det er i år praktisk talt ikke anvendt makrell til formel, kvantumet er bare ca. 70 tonn. De her anførte tall gjelder for hele makrellagets distrikt.

Brislingfisket fortsatte i Oslofjorden med minimale fangster i oktober måned, men tilførslene øket etter hvert i november og desember etter at fisket med flytetrål begynte med gode og stigende resultater. Dette flytetrålfiske rettet ved årets slutt opp noe på det tidligere mislykte brislingfiske i Oslofjorden i år.

Fjordsildfisket ble også i det forløpne kvartal drevet som vanlig, men ble hemmet en del i årets siste måned av uvær.

Hummerfisket artet seg normalt etter årstiden, og hummereksporten har gitt tilfredsstillende resultater for så vidt verdiutbyttet angår.

Reketrålfisket var en del værhindret og viser helst ujevne fangstresultater, mens eksporten har pågått kontinuerlig med stabile og gode priser.

De vanlige kyst- og skjærgårdsfiskerier etter torsk, sei, lyr, hyse, hvitting, flyndre osv. har gitt ganske gode fangstresultater, og utbyttet prismessig sett må også betegnes som tilfredsstillende.

Makrellomsetningen i Norges Makrellag S/L. Også i år — nærmere betegnet i sommer — ga en gruppe av notmakrellfiskere i Rogaland til kjenne at de var misfornøyd med Norges Makrellags prispolitikk og at de fortsatt krevet at omsetningen av makrell i ettersesongen fra 1. juli av og utover måtte bli lagt inn under Rogaland Fiske-salgslag S/L.

Etterat Fiskeridirektøren imidlertid omkring midten av juli måned i år gjennom pressen hadde gitt uttrykk for at Fiskeridirektoratet neppe ville kunne gå med på en slik ordning, og likeledes etter at saken hadde vært nærmere diskutert blant fiskerne, — har jeg inntrykk av at det også fra notfiskerne i Rogaland senere i år har vært vist større forståelse for makrellagets prisutregningssystem.

Som nevnt i foregående kvartalsrapport er det i år ved Norges Makrellag S/L foretatt en prøveproduksjon av makrellfilet nedlagt i en spesiell gelé som kan beskytte fileten mot harskning og mulig-gjøre lengre tids lagring av varen.

Det produserte parti var ca. 15.000 pakker, og det var forhånds-solgt til Sverige.

Prøvepartiet ble godt mottatt, og en stiller her i distriktet store forventninger til denne produksjon i fremtiden, så vel når det gjelder salg av frossen makrellfilet på vårt hjemmemarked som når det gjelder eksportsalg.

Fiskeribankens lånerogler. Disse regler har vært gjenstand for en del diskusjon i distriktets fiskerorganisasjoner, og den oppfatning som gjør seg gjeldende er at tilbakebetalingstiden for fiskeribank-lånene bør bli forlenget til 12 à 15 år og at det likeledes bør gjen-innføres minst ett års avdragsfrihet.

Inspektoratet. Det løpende arbeid ved kontoret har foregått normalt.

Reisevirksomheten har på grunn av sykdom vært temmelig minimal.

